

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:14

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:14

Fredagen den 27 november

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Anders Borg

Återrapport från ministerrådsmöte den 10 november 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 2 december 2009

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat.

Medan finansministern och hans medarbetare sätter sig passar jag på att även till dagens sammanträde välkomna två praoelever, Anna Rudberg och Emma Book, från Värmdö gymnasium. Välkomna till nämnden igen. Det är uthålliga tjejer. Det är andra heldagen de sitter här. Jag hoppas att det är av intresse.

I dag behöver vi inte anmäla några skriftliga samråd eftersom vi anmälde så många i går. Men jag påminner om att det som vi enkelt uttryckt skulle kunna kalla Lissabonfördragsimplementering – hela listan – går ut i kväll eller i morgon och kommer att få en frist till måndag eftermiddag. Vi har bett Regeringskansliet samla alla delbeslut om arbetsordningar och sådant så att man hittar dem.

Vi går in på agendan och börjar med ekonomiska och finansiella frågor. Det föreligger först en återrapport från rådsmötet den 10 november. En sådan – som jag påminner om är hemligstämplad – är utsänd.

Anf. 2 MONICA GREEN (s):

Fru ordförande! Jag vill fråga om finansministern tycker att han gjorde framsteg när det gäller bankdirektörernas bonusar. Vi har många gånger hört att Sverige har en tydlig inställning i frågan, men den kanske inte är så tydlig bland bankdirektörerna här hemma i Sverige. Retoriken från regeringen är dock tydlig.

Blev det några framsteg på det här mötet?

Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m):

Om vi nu ändå ska ha en diskussion om återrapporten kan jag ge lite mer information.

Det här var inte ett speciellt kontroversiellt möte ur svenskt perspektiv. Vi hade en bra diskussion om långsiktiga offentliga finanser. Den var i grund och botten väldigt konstruktiv. Det kommer att återspeglas i de beslut vi kommer att ta på det kommande mötet.

Vi hade också en återsrapportering om G20. Eftersom jag redogjorde för vad som hände i samband med det mötet vet ni att det i huvudsak var ett bekymmer att nå fram med Indien och Kina i klimatfrågan. På G20-mötet underströks återigen det som Monica Green frågade om, nämligen att det finns en stark gemensam samsyn i fråga om rörliga ersättningar inom banksektorn.

Om man ska göra en lägesrapportering är situationen den att det i princip är Sverige, Frankrike och England, av alla EU-länder, som nu är på väg att ta fram med rekommendationer om bonusar. Finansinspektionen har ett förslag ute på remiss. Det ska så småningom behandlas av Finansinspektionens styrelse.

Det sker framsteg i frågan, även om det är alldeles uppenbart – det fann jag anledning att kommentera vid mötet – att bankerna förefaller vara relativt isolerade i sin egen diskussion om detta. De ska vara medvetna om att vi med mycket stor sannolikhet hamnar i ett nytt varv om internationella regleringar. Det finns det en stark samsyn kring. Om vi ser att bonuskulturen i Europa och på andra ställen drar i väg på ett orimligt sätt kommer det inte att accepteras. Då får vi ett nytt varv med uppstramning av regelverket.

Den stora frågan på mötet och det som blev kärnpunkten var tobaksskatten. Efter rätt mycket diskussioner och bekymmer landade vi i att både våra österrikiska och våra grekiska vänner till slut kunde hantera de beslut som skulle tas.

Vi hade också en diskussion som kommer tillbaka. Den gällde direktiven för administrativt samarbete. Det ligger i realiteten inom ett bredare sparpaket där Luxemburg och Österrike har bekymmer med de skärpningar och utvidgningar av sparandedirektivet som vi andra vill ha. Det återkommer jag till när vi diskuterar dagens möte.

Anf. 4 MONICA GREEN (s):

Har bonusbubblan spruckit eller inte?

Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi har en väldigt stark samsyn internationellt i de här frågorna. För amerikanerna och alla G20-länderna gäller att vi vill se ett slut på en osund bonuskultur. Det är alldeles tydligt att det återstår en del innan bankerna fullt ut har tagit in detta.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återsrapporten till, de hemliga, handlingarna.

Vi går nu in på information och samråd inför det kommande rådsmötet, alltså det som börjar på onsdag. Där har vi först en A-punktslista som behandlas utanför sammanträdet, precis som vanligt. Vi har några finansministerrelaterade A-punkter. Det är väldigt sällan någon vill ställa frågor om dem. Det är det inte nu heller.

Vi går till punkt 3, Upprättande av europeiska tillsynsmyndigheter. Detta gäller mikrodelarna. Vi har tidigare behandlat makrodelarna i riksdagen till exempel i samband med finansutskottets utlåtande 2008/09:FiU42 där det fanns stöd för regeringens ståndpunkt, med reservation från s och v.

Finansutskottet hade överläggning med statssekreterare Urban Karlström den 3 november då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening endast från v.

Nu ska det alltså föreligga en möjlig allmän riktlinje. Underlag är ut-sänt.

2009/10:14
27 november

Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (m):

Att få till stånd en mikrotillsynsmyndighet, alltså en starkare gränsöverskridande tillsyn av bank-, försäkrings- och värdepappershandeln i Europa är oerhört centralt. Vi har en finansmarknad som i alla dessa delar är integrerad över gränserna. Det är självklart att vi då måste integrera och säkra att vi har ett samarbete mellan de här myndigheterna.

Det här är inte en perfekt lösning. Det är inte en europeisk finansinspektion som upprättas ens för de företag som fullt ut är integrerade, vilket man naturligtvis kan tycka vore det mest logiska på sikt. Det är dock en möjlig lösning. Det är så långt det gick att få frågan. Det var utgångspunkten när de Larosière-gruppen lade fram sin rapport.

Många av förslagen är i linje med de Larosière-gruppens rapport och det förslag som kommissionen har lagt på bordet.

Det är nu en bred majoritet av länder som stöder detta. På det senaste arbetsgruppsmötet var det upp emot 20 länder som stöder den kompromiss som vi har lagt på bordet. Problemet är att framför allt >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< är i den andra änden av bordet.

Om jag får spekulera lite – och det hanteras på det sätt det ska i protokollet – tror jag att skälet till att vi får den här situationen är att vi i realiteten har en uppdelning mellan home and host countries när det gäller banker. Home countries, hemländerna – i detta fall framför allt >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< – väljer i dag i stor utsträckning själva vilken typ av ansvar de vill ha för de affärer de gör i andra länder.

Om man inför en regleringsmyndighet, en översynsmyndighet, som direkt kan gå in mot nationella institut eller direkt medla när man är oenig ökar det med stor sannolikhet >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< ansvar för sidoverkningarna av deras banksystem. Jag tror att den materiella grunden för att vi är i den sitsen är att ett stort antal länder vill gå vidare och att >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< är skeptiska.

Man kan naturligtvis tycka att det är bra för Europa och alla länder att ha stora finansiella system, men det är också allvarliga och besvärliga risker förknippade med det, vilket islänningar och andra tydligt har illustrerat. För >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< är det här väldigt farligt. De riskerar att få bära ansvaret för det som deras banker i grund och botten ställer till med, inte bara när det gäller vinster utan också förluster.

Detta kokar ned till ett antal paragrafer och punkter som vi nu förhandlar om och försöker hitta en vettig avvägning mellan. Det gäller å ena sidan att hålla ihop den breda gruppen länder som är för detta, å andra sidan säkra att vi inte har en minoritet emot oss. En blockerande minoritet har betydelse i det här sammanhanget eftersom det handlar om kvalificerat majoritetsbeslut. Det är inte ett vetobeslut.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< har försökt få det till ett vetobeslut genom att föra upp det till Europeiska rådet där beslut fattas med enhällighet. Vi har en mycket stark ambition att försöka hålla kvar beslutsfattandet i Ekofinrådet.

Nyckelkonflikterna gäller hur man ska hantera beslutsfattandet i ett krisläge och vilka minoritetsskydd – läs skydd för >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< – som ska finnas i det beslutsfattandet. Arbetet har i huvudsak förts framåt på ett sätt som är remarkabelt framgångsrikt. Det är ett enormt omfattande arbete som har gjorts under loppet av några månader av våra, kommissionens och de andra ländernas tjänstemän. Vi talar om något som jag gissar skulle ha tagit två eller tre år under normala omständigheter. Det är därför inte konstigt att vi till slut har ett par punkter som är besvärliga.

Vi kommer att köra det här som ett maraton-Ekofinmöte. Vi har lagt till att vi fortsätter in på natten så långt det går.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< har naturligtvis en väldigt besvärlig position. Å ena sidan säger >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< att han ska bygga en ny global världsordning för ordning och reda i finansiella system, å andra sidan är det här – att vi bygger den typen av institutioner i Europa – det mest konkreta och mest avgörande beslutet i den processen och då sitter han på läktaren och vill blockera.

Det är givetvis besvärligt. När man kokar ned det här till vad jag tror att det i grunden handlar om får man ha respekt för >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< position. De har och lever på att ha Europas finansiella centrum. Det är klart att det är känsligt för dem om vi får ett europeiskt beslutsfattande och en ökad grad av opartiskhet.

I dag är det den starkes rätt som gäller. Det visar det isländska exemplet och andra exempel. Därför tror vi små länder på internationell rätt och internationell ordning. För dem som ska ge upp en del av sin rätt att agera som de vill är detta naturligtvis mer känsligt.

Man ska naturligtvis ha respekt för att detta har besvärliga inrikespolitiska implikationer i >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<. Ni vet alla hur det ser ut där. Det är inga andra >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< som är mer för det här än vad >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< är, om man uttrycker det så. Vi talar inte om problem med den nuvarande regeringen utan vi talar om ett >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< problem.

Anf. 8 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Jag tackar för en fin föredragning och ett bra arbete i det här sammanhanget av vår regering och andra.

Hur är tanken kring sanktionssystemen? Om en stor bank i ett land inte agerar så som den här myndigheten i samarbete med den svenska myndigheten kommer fram till är lämpligt, kan det då bli tal om böter, alltså kostnader för banken som kan föras över på kunderna så småningom? Hur kommer man att hantera det?

Vi har ju lärt oss att när bankerna får ökade kostnader stiger räntorna exempelvis.

Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (m):

De stora och farliga kostnaderna i finansiella kriser är när vi inte har starka regleringsmyndigheter som kan genomdriva sina beslut mot bankerna.

I grund och botten har finansinspektioner alltid en stark ställning mot bankerna. De har möjlighet att via föreskrifter reglera hur verksamheter ska bedrivas. De har också möjlighet, som vi väl vet från Sverige, att bötfälla. Ytterst – som till exempel i fallet med Carnegie – har man möjlighet att dra in tillstånden. Det är sådant som har väldiga implikationer för kunderna.

Det är ändå rätt att man har starka myndigheter med starka befogenheter. Kostnaderna för det motsatta är alltid mycket större.

Anf. 10 Ämnesrådet EVA-LENA NORRGREN:

Det system som man nu bygger upp bygger, precis som finansministern säger, på att myndigheterna har väldigt starka befogenheter. Man har konstruerat det så att de här myndigheterna i vissa situationer har möjlighet att gå in och fatta beslut som man riktar direkt till de nationella tillsynsmyndigheterna, till exempel Finansinspektionen.

Men det finns inte något direkt sanktionssystem, att mikromyndigheterna kan bötfälla Finansinspektionen om man inte följer detta beslut. Däremot finns det ett starkt incitament att man ska offentliggöra de beslut som fattas. Det finns en process som innebär att tillsynsmyndigheterna får förklara varför man inte följer ett beslut från mikromyndigheterna. Det är inbyggt en mekanism med naming and shaming kan man säga.

Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m):

Ytterst är det förstås så att om bankerna krånglar med Finansinspektionen har man hela sitt normala sanktionsartilleri att ta till.

Problemet med finansinspektioner brukar sällan vara att de inte har legal kraft. Ibland har de inte tillsynsansvaret. Det var det som vi såg i USA. Ibland utnyttjar de det inte. Det kan vi se på vår egen Finansinspektion där man till exempel inte skärpte kraven på kapitaltäckning när bankerna gick till Baltikum på det sätt som de gjorde.

Men i grund och botten tror jag att detta kan komma att fungera väl.

Anf. 12 MONICA GREEN (s):

Först och främst håller vi alla med om att bankerna behöver tillsyn. Finansiella institut behöver tillsyn. Det är ett uppvaknande för många, tror jag, att kapitalismen inte klarar sig själv, utan det behövs reglering, och vi behöver hjälpas åt. Det är bra. Dessutom har det gått fort. Det håller jag också med om. Man har på mycket kort tid jobbat fram dessa regler och hur det ska gå till.

Jag har några följdfrågor när det gäller britterna. De är naturligtvis oroliga.

Våra banker har härjat fritt i Estland, Lettland och Litauen, och då får vi i så fall också ansvar. Men vi är inte så tveksamma som britterna. Har det att göra med att de är mycket större och att de har ett större bankväsen som har ett större utrymme?

Min andra fråga gäller mer formalia. Det ska vara tillsynsstyrelse, förvaltningsstyrelse, ordförande och verkställande direktör i var och en

av dessa tre tillsynsmyndigheter. Ser finansministern någon risk för att det blir centralbankschefernas egen lilla klubb och att de kommer att få för stor makt i detta fall, eller vem får makten?

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m):

När det gäller makrorådet ligger ett tungt ansvar på centralbankscheferna. När det gäller tillsynsmyndigheterna ligger ansvaret på finansinspektionerna runt om i Europa som utgör grunden för dem.

Jag ser inga som helst problem att centralbankerna får större makt och inflytande över detta. Skälet till att man både i Europa och i USA går i denna riktning är att erfarenheten är att centralbanker har betydligt hårdare nypor när det gäller att ta tag i det finansiella systemet än vad finansinspektionerna har haft. Det är ett uttryck för att man på båda sidorna om Atlanten tror att det i grund och botten blir ett lite stramare regelverk om man ger centralbankerna ett lite större inflytande över detta. Men centralbankerna har i detta sammanhang inflytande över makrorådet, inte över tillsynsmyndigheterna. Dessa tillsynsmyndigheter är separata myndigheter. Det är den andra delen av beslutet.

Vi fattade beslut om makroråd på det förrförra Ekofinmötet. Nu diskuterar vi mikrostrukturerna, och de kommer att baseras på finansinspektionerna. I ett stort antal europeiska länder är emellertid finansinspektionerna numera sammanslagna med centralbankerna. Finnarna har en sådan lösning, holländarna har en sådan lösning, tyskarna är på väg mot en sådan lösning, och jag misstänker att vi om fem, sex eller tio år – om jag får göra en prognos – i praktiken kommer att se att det i de flesta länder har skett en sådan sammanslagning.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Då är diskussionen avslutad i denna punkt i dag. Jag glömde att i början säga att frågan senast behandlades i EU-nämnden den 6 november. Jag säger det som information så att man hittar dit om man vill spåra detta.

I övrigt sammanfattar jag detta med att jag finner stöd för regeringens ståndpunkt.

Då kommer vi till punkt 4 som är en ganska stor och vid punkt om skatter. Jag ska anmäla att statssekreterare Ingemar Hansson var i skatteutskottet häromdagen och överlade om punkterna 4.1 om moms, 4.3 om sparandedirektiv, 4.4 om indrivningsdirektiv, 4.5 om handräckningsdirektiv och 4.6 om bedrägeribekämpningsavtal med tredjeland.

Frågorna är lite olika, men jag föreslår att vi försöker ha en skattediskussion, åtminstone få en inledning av finansministern, och så får vi se hur det går. Om det inte går får vi dela upp dem. Sedan lovar jag att vi fattar beslut om varje delpunkt. Kan vi försöka göra så? Om finansministern föredrar att ta en i taget gör vi det.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag tror att vi kan hantera detta i den ordningen. I praktiken är det två beslut som vi har att hantera. Det ena rör moms och fusk med utsläppsrätter. Det andra rör ett kluster av frågor kopplade till sparandedirektiven. Jag föredrar dem i dess helhet. Det är sparandedirektivsfrågan som kommer att vara den mest kniviga.

När det gäller moms är det väl bekant att vi har haft problem med bedrägerier. I genomsnitt ligger momsbedrägerierna på ungefär 10 procent av momsintäkterna. I Sverige ligger bedrägerierna på 2–3 procent av momsintäkterna. Vi har ett av de bäst fungerande momssystemen i Europa. Men för en del andra länder – läs Tyskland, Frankrike och några till – handlar det om väldigt stora belopp. Vi inser att om det skulle röra sig om 10 procent av våra momsintäkter talar vi om tiotals miljarder i fusk på området. Man måste ha stor respekt för att dessa länder upplever detta som centralt och bekymmersamt.

Kommissionen har föreslagit att medlemsstaterna ska få en möjlighet att införa omvänd skattskyldighet. Det har vi till exempel i byggsektorn. Tyskarna har varit starkt drivande för det. De av er som har följt dessa frågor länge minns att det fanns en idé om att man skulle få införa detta på försök i Österrike som ett experiment.

Nu gäller detta mer begränsat, och då handlar det om utsläppsrätter, mobiltelefoner, integrerade kretsanordningar, parfym och ädelmetaller. Det är framför allt utsläppsrätter, mobiltelefoner och ädelmetaller som har diskuterats tidigare. Integrerade kretsanordningar har jag inte stött på tidigare, men det kan säkert vara ett stort och omfattande momsfusk i samband med det.

Vi är i grund och botten positiva till förslaget, men det gäller för oss som ordförandeland att hitta vägar framåt. Det finns medlemsstater som är skeptiska till att vidga den omvända momsskyldigheten. Det har det funnits hela tiden. Det var därför som Frankrike, Italien och några till blockerade Tysklands och Österrikes intresse av att gå vidare i frågan. Det handlar i sin tur om att det finns risker med omvänd momsskyldighet när det gäller gränshandel.

Nu har vi lagt fram kompromissförslag där det handlar om utsläppsrätter, mobiltelefoner och dessa integrerade kretsanordningar. Jag får erkänna att jag inte ens är säker på vad en integrerad kretsanordning är. Det centrala här och det som har gjort att det finns en politisk frågeställning i det vid sidan om skatterna är utsläppsrätterna. Det sammanhänger med att det vore förödande för handeln med utsläppsrätter och förödande för hela diskussionen kring klimatfrågan om vi fick ett sådant bekymmer. Detta är förhoppningsvis så småningom en europeisk exportprodukt, att fler länder ska få utsläppshandelssystem och att de ska visa sig vara väl fungerande och möjligtvis också en källa till olika intäkter.

Nu handlar det om skatteförhandlingar, och de blir alltid rätt roliga. Det kommer förmodligen att sluta i en kompromiss där man har någon typ av övergångstid som blir skiljaktig mellan dessa olika delar så att vi till slut landar på någonting som även de skeptiska länderna kan acceptera. Det finns relativt goda förutsättningar för detta.

Beträffande posttjänsterna har Sverige och ett antal andra länder starka intressen. Nu finns det ett antal länder som har väldigt starka intressen på andra sidan. I detta fall råkar det igen vara Storbritannien. Det är i dag relativt liten sannolikhet för att vi kommer framåt i denna fråga. Det är mycket låsta positioner. Vi får se vad som kan göras inom de närmaste dagarna, men det mest sannolika utfallet är att vi förmodligen inte kan göra mer än att ta bort frågan eller lägga den på det spanska ordförandeskapet för vidare hantering.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Tror finansministern att frågan alls kommer att komma upp? Kommer ni att börja och kanske ta den? I så fall ska vi behandla den här. Eller tror finansministern att den är struken?

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag tycker att vi kan behandla den här. Den är helt okontroversiell ur svensk synvinkel. Vi har alla så att säga samma syn i frågan. Vissa länder, till exempel Finland och Sverige, skulle gärna se att den behandlas. Problemet är att vi som ordförandeland har ett bekymmer om det samtidigt finns länder som har en extremt stark uppfattning att den inte ska behandlas.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Men om regeringen åtminstone vill försöka, då ska vi också pröva mandatet.

Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m):

Just i dag vill vi försöka. Om vi sedan vill det i nästa vecka återstår att se. Det är så att säga inte viljan som brister.

Den stora och besvärliga frågan här är sparandedirektivet. Det är sedan nyckeln till handräckningsdirektivet, till indrivningsdirektivet och till antibedrägeriavtalet med tredjeland. Jag ska försöka behandla kärnfrågan såsom den är. Den rör egentligen inte alla tre frågorna.

I Fiera 2000 fattade man ett beslut om hur sparandedirektivet skulle fungera. I dag har vi en uttagsbeskattning på ränteinkomster i denna typ av skatteparadis. Vi får ett antal miljoner varje år från Österrike och Luxemburg. Det är en uttagsbeskattning. Jag tror att den i dag ligger på 35 procent på dessa ränteinkomster. Problemet är att vi nu har upptäckt att efter beslutet i rådet 2003 var definitionen av ränteinkomster för begränsad. Därför finns det nu ett intresse av att vidga sparandedirektivet. Det är det som vi håller på med. Vi vidgar det till ytterligare typer av ränteinkomster, till exempel en del livförsäkringskonstruktioner och andra försäkringskonstruktioner.

I beslutet från 2003 låg att vi med hänsyn till tredjeland skulle gå vidare. De villkor som då sattes upp var att man skulle nå avtal om informationsutbyte med fem länder plus tio territorier. Nu börjar vi komma till den situationen att vi är nära detta. Liechtensteinavtalet skulle vara ytterligare ett steg på vägen i den riktningen. Bedömningen är att vi med relativt god sannolikhet inom ett år kan ha slutförhandlat dessa fem länder plus de tio territorierna.

Då ska vi enligt den ursprungliga uppgörelsen från 2000 övergå till automatisk informationsgivning. Detta är Österrike och Luxemburg djupt bekymrade över. Det har inte att göra med det som man först kan tro. Vi får ändå pengar från uttagsbeskattningen. Jag vet inte om man får redogöra för sådana siffror, men de kan väl strykas i så fall.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Det får man alltid. Behöver vi sedan ta sekretesshänsyn gör vi det.

Det handlar om i storleksordningen några tiotal miljoner. Det är alltså relativt små belopp i skatteintäkter för Sverige. Men om vi skulle få automatisk informationsgivning skulle vi veta hur mycket pengar som enskilda personer har i dessa länder. Det skulle i sin tur naturligtvis väcka frågor om hur dessa pengar har uppkommit. Har man betalt sina skatter, sina arbetsgivaravgifter och sin moms på ett korrekt sätt tidigare? Det skulle utgöra en kraftigt dämpande faktor på möjligheten att stoppa undan pengar i denna typ av skatteparadis.

Ett automatiskt informationsutbyte skulle dramatiskt minska möjligheterna till skatteundandragande och skattefusk. Det är kärnfrågan. Det är egentligen inte dessa tiotal miljoner som vi får i uttagsbeskattning.

Då har Luxemburg och Österrike valt att blockera alla dessa olika direktiv. De säger att det inte ligger i Europas intresse att de finansiella centrumerna i Österrike, Luxemburg och så vidare ersätts av att alla dessa pengar flyttar till Liechtenstein, Schweiz eller vad det nu är. De vill hitta någon typ av villkorande som gör att vi i sådana fall uppnår ett automatiskt informationsutbyte också med dessa länder.

Nu håller vi på att förhandla fram och tillbaka med framför allt Luxemburg och Österrike i dessa frågor. Det som talar till vår fördel är det som är grundfrågeställningen. Skälet till att man i Fiera valde att göra denna uppgörelse från dessa länders sida var att man helt enkelt trodde att det aldrig skulle bli avtal med de fem andra länderna och de tio territorierna. Efter G20-mötet har förhandlingarna fått ett lite annat tryck. Därför har de hamnat i sitsen att de villkor som de satte upp, och som de i praktiken trodde aldrig skulle uppfyllas, är på väg att uppfyllas.

Man kan fundera på olika lösningar och kompromisser med övergångstider och annat i detta sammanhang. Det är det som vi försöker föra framåt.

Det finns från Sverige, Finland, Frankrike och Tyskland starka intressen av att man för denna fråga framåt. Men det är beslut i skattefrågor, och då är det enhällighet som gäller. Vi har därför ingen möjlighet att så att säga köra över dem i grundfrågan med kvalificerad majoritet, utan dessa länder har vetorätt. Därför måste vi hitta kompromisser.

Som sagt: Det som talar i vår riktning är att om dessa länder nu uppträder osamarbetsvilligt, eller hur jag ska formulera mig, riskerar vi att få en upprepning av vad som hände på G20-mötet i London, det vill säga att Tyskland och Frankrike tillsammans med G20-länderna kör över de mindre europeiska staterna som här är berörda. Vi har som ordförande-land försökt agera utifrån den grundläggande principen att små länder har rätt att hävda sin rätt. Det måste små länder få göra. Det är ett absolut intresse i EU att vårt samarbete bygger på det. Men när det finns en överväldigande majoritet och ett starkt intresse bör de små länderna försöka hävda sin rätt på ett sådant sätt att de inte blockerar möjligheterna till fortsatt europeiskt samarbete.

Jag tänkte inte gå in på några specificiteter kring handräckningsdirektiv, indrivningsdirektiv och antibedrägeriavtal och allt det andra, för det är inte frågeställningen. Frågeställningen är om vi kan få sparandedirektivet på plats. Får vi det faller även de andra sakerna på plats, skulle jag säga.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag bara påminna om att skatteutskottets överläggningar i punkterna 4.1, 4.3, 4.4, 4.5 och 4.6 gav stöd för regeringens standpunkt så som den var känd i tisdags, utan några avvikande meningar. Jag vill inskräpa detta. Det innebär att man förstås gärna får ställa frågor och markera här i nämnden, men det bör fattas kort så att man inte tar om skatteutskottets diskussion i dess helhet utan hänför det till det förhandlingstaktiska – om vi ska hålla reda på nämnd och utskott.

Jag öppnar först för frågor och diskussion i största allmänhet. Sedan ska vi behandla frågorna beslutsfälligt en i taget.

Anf. 23 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Jag har en fråga om posthanteringen. Det står att regeringen anser det angeläget att momsreglerna förändras så att medlemsstater som vill öppna upp postmarknaden för konkurrens kan göra det.

Jag trodde att alla medlemsstater skulle öppna upp för konkurrens. Även om en del var tveksamma och inte ville är det beslutat att all postmarknad ska öppnas upp. Men jag kanske missuppfattar skrivningen.

Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (m):

EU är en mycket kvalificerad organisation, så den kan till exempel ha två beslut samtidigt som inte riktigt ligger i linje med varandra.

I det här fallet har vi inriktningen att vi ska öka konkurrensen på postmarknaden, men vi har också på skattesidan en ordning där man inte ska beskatta den huvudpostoperatör som har ansvar för postgången i hela landet. Därmed har man konflikten.

I Danmark har detta redan föranlett att Citymail enligt medieuppgifter – jag har inte kontrollerat det vidare – har dragit sig ur den danska marknaden eftersom man där hamnar i sitsen att den ena operatören ska betala full moms och den andra inte.

Det är det som har gjort att vi har drivit den här frågan. Vi tycker att det är en märklig inkonsistens mellan dessa två olika beslut.

Nu är det här med nationella postsystem någonting som är av närmast religiös natur i somliga länder. Det är inte konstigt, för det är klart att det har ett symbolvärde. Vi som bor på landsbygden och är beroende av lantbrevbärare och den servicen vet vad det betyder, så det får man ha respekt för. Men här hamnar två olika intentioner i stark konflikt med varandra.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Visst är det så. Vi har fri rörlighet för varor och tjänster, men samtidigt har vi det inte i många avseenden.

Då tar vi punkterna en i taget så att man kan hitta dem i protokollet om inte annat.

Finansministern vill säga något mer.

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi ska egentligen förhålla oss till vårt förhandlingsupplägg och sådant, så jag vill försöka vara tydlig.

Vår tanke är här att köra väldigt hårt mot Österrike och Luxemburg och, om det går, få ett beslut i nästa vecka. Om det inte går tycker vi att det är bättre att det här blir stående som en klump. Möjligtvis kan vi göra ett försök att bryta ut något av de mindre viktiga direktiven, men det har jag lite svårt att tro att Luxemburg och Österrike accepterar, för det är klart att de är i en utpressningssituation här.

Vår tanke är att det är bättre att vi till slut får igenom ett bra sparandedikativ än att vi kompromissar för mycket med dem. Trycket ökar ju för varje gång de blockerar detta. Det börjar nu bli ett ordentligt och stort paket, och det kommer säkert att tillkomma saker i det. Det kommer gradvis att öka trycket, så i det här fallet hoppas vi på en uppgörelse. Men det är inte säkert, och det är inte självklart att vi i slutändan vill ha en uppgörelse. Kompromissviljan här bör vara stor men begränsad.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Bara för att vara jättetydlig i detta EU-dilemma: Det här med ”stående som en klump”, avser finansministern då att hela skattefrågan ska vänta på Österrike och Luxemburg?

Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m):

Inte i postfrågan, men när det gäller alla de andra har de själva deklarerat att detta är ett paket.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Tack för den förhandlingstaktiska preciseringen!

Då tar vi först punkt 4.1, Moms: Fusk med utsläppsrätter med mera. Frågan är rent tekniskt ny i nämnden och har varit föremål för överläggningar i skatteutskottet, där det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Det finner jag sammanfattningsvis att det gör även i EU-nämnden.

Punkt 4.2, Mervärdesskatt på posttjänster, behandlades i EU-nämnden senast den 6 november men behandlades då inte i Ekofin. Jag finner att det även i dag finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Punkt 4.3, Direktiv om beskattning av sparande, behandlades senast i nämnden den 5 juni, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Frågan var föremål för överläggningar i skatteutskottet den 24 november, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt även i dag.

Punkt 4.4, Direktiv om indrivning av fordringar, behandlades även den i EU-nämnden den 5 juni, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Den var föremål för överläggningar i skatteutskottet den 24 november, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Jag sammanfattar med att det även i dag i nämnden finns stöd för regeringens ståndpunkt i frågan.

Punkt 4.5, Direktiv om administrativt samarbete, behandlades senast i nämnden den 6 november, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Den var också föremål för överläggningar i skatteutskottet den 24 november med stöd för regeringens ståndpunkt. I dag finner jag sammanfattningsvis att det även nu finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 4.6 Bedrägeribekämpningsavtal med tredjeländer, behandlades senast i nämnden den 16 oktober med stöd för regeringens ståndpunkt

och var föremål för överläggningar i skatteutskottet den 24 november med stöd för regeringens ståndpunkt. Jag finner att det också i nämnden finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 4.7, Uppförandekod för företagsbeskattning, ska ha blivit en A-punkt. Medarbetarna från Finansdepartementet nickar. Då kan vi fatta beslut i den frågan eftersom den står med. Så brukar vi göra så att vi har det gjort. Jag finner att det även i den punkten finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 5, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten. Underlag är utsänt.

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m):

Om jag får göra en filosofisk betraktelse – jag ska inte vara långrandig – har vi sedan i våras bedrivit ett intensivt arbete ihop med kommissionen för att i praktiken föra fram frågan om exitprocesser till det här mötet. Det är nämligen på det här mötet alla de konkreta besluten ska tas.

Det arbete vi har gjort innan har byggt på att vi ska skapa grunden för det här beslutet. Det som måste vara grunden är att vi har stark koppling till stabilitets- och tillväxtpakten. Det måste finnas en enhetlighet i de beslut som fattas så att alla länder behandlas lika – lika behandlas lika. Det är en legalitetstanke som för små länder är helt avgörande. Det ska inte vara så att det är skillnad på stora och små länder, utan i grunden måste det finnas en likhetsbehandling. Det måste också vara ett ekonomiskt rationellt sätt att ta sig ur de stora underskott vi nu har.

Det har varit utgångspunkterna. I Göteborg fick vi på plats de tre fyra Göteborgsprinciperna som sedan har legat till grund för fortsättningen. Vi fick en stark uppbackning på Europeiska rådet för det här arbetssättet, och nu är vi framme vid att för första gången få tillämpa det.

I grund och botten har det här arbetet fungerat bra. Jag skulle till och med säga väsentligt bättre än vad jag var bekymrad för i förväg, när vi satte i gång det. Vi har enats om principer. Det man kanske kunde vara allra mest orolig för var att man sedan inte skulle vilja tillämpa principerna.

Nu har vi alltså nio länder – Belgien, Tjeckien, Tyskland, Italien, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien och Slovakien – där vi inleder underskottsförförandet. Till det kommer fyra länder – Irland, Spanien, Frankrike och Storbritannien – där vi ska förnya rekommendationerna.

Eftersom det rör Tyskland, Frankrike, Italien, Storbritannien och Spanien är detta i praktiken hela EU. Det återstår en massa andra beslut som ska tas, men det här är mötet där vi måste få på plats enhetlighet i principerna.

Vi hade på EFK, Ekonomiska och finansiella kommittén, som Per Jansson ansvarar för under vårt ordförandeskap, ett möte i förra veckan. Vi har nu landat i de gemensamma principerna. Vi räknar inte ens med att ha en diskussion på den här punkten på Ekofin.

Nu ska man vara medveten om att det ligger en inte obetydlig grad av politisk sprängkraft i det här beslutet. För Storbritannien, för att ta ett av de mer tydliga exemplen, handlar det om att de från 2011 åtar sig att stärka sin budget strukturellt och långsiktigt med 1,75 procent av bnp per år. Det motsvarar i storleksordningen 50 miljarder i budgetförstärkningar

strukturellt per år 2011, 2012 och 2013. Vi som har levt med budgetförstärkningsprocesser vet att det inte är någon liten sak, utan det är ett stort beslut som de därmed förbinder sig till.

Frankrike har gått med på att förbinda sig till att göra strax över 1 procent. Fick vi ens nämna summan? Det handlar om i storleksordningen något över 1 procent, men jag tror att det finns någon formulering där. Det var väldigt mycket bråk om decimalerna, men jag kan säga att det är några tiondelar mer än 1 procent.

Det finns en formulering som somliga tycker kanske skulle vara ett avsteg från kärnan i pakten men som jag måste säga att jag tycker är rationell, rimlig och väldigt bra, och det är att det här naturligtvis ska fattas på basis av fortsatt information om det konjunkturella läget och med hänsynstagande till konjunkturen. Europa behöver inte en massiv åtstramning av finanspolitiken, utan Europa behöver nu en starkt expansiv finanspolitik. Vi behöver en starkt expansiv finanspolitik nästa år, och sedan behöver vi en gradvis åtstramning så att vi har ordning före nästa lågkonjunktur.

Spanien och Frankrike ska vara klara med sina underskott, alltså under 3 procent, till 2013, Irland till 2014 och Storbritannien till 2014–2015.

Det är naturligtvis ambitiösa beslut. Jag skulle aldrig rekommendera Sverige att ha ett underskott på 3 procent 2014 eller 2015. Då skulle sannolikheten vara mycket stor för att man går in i nästa lågkonjunktur med betydande underskott i sina offentliga finanser. Men pakten reglerar när man ska tillbaka till 3 procent, och sedan är det upp till regeringarna i de olika länderna att själva välja takten i detta. Vi kan naturligtvis inte överpröva deras beslut.

Personligen, och om jag kliver ur ordförandeskapsrollen, skulle jag från mina politiska utgångspunkter och från svenska utgångspunkter tycka att det här var en mycket riskfylld bana för finanspolitiken. Men det är den vilja de har, och då får vi respektera det.

Sedan får vi se. Nästa steg är att en varaktig och strukturell förstärkning dels kan bero på att man får oväntat stora förstärkningar som gör att man reviderar synen på strukturellt sparande, dels kan det bero på att man vidtar aktiva åtgärder. Vi ska alltså vara medvetna om att de ännu inte har förbundit sig att vidta aktiva åtgärder i den här omfattningen. Det återstår att se, för det är klart att politiskt är det betydande skattehöjningar och betydande utgiftsneddragningar som kommer att bli nödvändiga.

Sedan har vi vårt särskilda problembarn Grekland. De är i underskottsförfarande, och som ni vet hade de ett underskott som vi trodde skulle ligga på 8–9 procent. Sedan meddelade de att tyvärr var det lite fel på statistiken, så det är 12 procent. De har också meddelat att de därutöver har för avsikt att göra ett stimulanspaket på 3 procent. Under de senaste sju dagarna har räntedifferensen mellan oss och Grekland ökat med i storleksordningen 30–40 räntepunkter. De är nu uppe på 200 räntepunkter i räntedifferens.

Grekland är alltså i en utomordentligt besvärlig situation, och det är inte bara ett grekiskt problem. Det är så pass betydande bekymmer med deras kreditrating att det är ett potentiellt bekymmer även för andra.

Ekofin kommer att besluta att inte förlänga tidsfristen för korrigering. Det har helt enkelt att göra med att i de andra fallen där vi gör de här

förlängningarna är det dels för att länderna uppfattas ha fått en oväntad och konjunkturrellt betingad försvagning, dels att man har en beredskap att hantera den.

I grekernas fall är inte försvagningen konjunkturrellt betingad utan den är strukturellt betingad i stora underskott som fanns före krisen, och det finns inget i det här som tyder på att det är finanskrisen som är grundproblemet. Därtill bedömer man att de heller inte har gjort några ansträngningar för att vidta effektiva åtgärder för att hantera problemen. Därför kan man heller inte förlänga tidsfristen för dem.

Nu är vi, som sagt, i ett läge där det inte längre finns någon kontrovers kring detta. Det är naturligtvis väldigt glädjande. Det är glädjande att vi inte har behövt göra några mer betydande avsteg från de gemensamma principerna. Inget land har i slutändan insisterat på att få en förlängd period eller något sådant som ligger utöver vad som kan motiveras utifrån likabehandling. Det är naturligtvis mycket glädjande. Det är glädjande för svensk del, för om Europa i nästa lågkonjunktur har så stora underskott att vi inte kan bedriva en effektiv konjunkturpolitik, att den keynesianska armen så att säga är avhuggen av underskotten, innebär det mycket besvärliga konsekvenser även för svensk del. Det är alltså bra att man börjar städa upp detta.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga om Grekland. Vad betyder det att fristen inte förlängs? Vad händer om finansministrarna säger aja, baja? Vad är nästa steg, givet att de sanktioner som finns aldrig har använts och böter naturligtvis inte skulle förbättra den grekiska finansiella situationen just nu?

Vad blir nästa steg om Ekofin fattar ett sådant beslut?

Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m):

Ur svenskt perspektiv blir den frågan besvärlig. För oss är det självklart att om man i internationella avtal har förbundit sig att göra saker och ting då gör man det. De är förbundna. De är en del av eurozonen. Detta är bindande för dem. I realiteten måste de alltså fatta de beslut som krävs. Om de inte gör det är man på väg mot sanktionsavgifterna. Den signal vi hittills har fått från Grekland är att de har för avsikt att fatta de motsatta besluten, det vill säga öka sina underskott med ytterligare 2–3 procent av bnp.

De exakta tidsprocesserna för var man landar i avgifter och sådant kan vi återkomma till, men det är ditåt vi är på väg.

Anf. 33 JOHAN LINANDER (c):

Fru ordförande! Den fråga som du ställde var en av mina frågor också, alltså om sanktionsavgifter. Vad är sista steget? Finns det uteslutning ur eurozonen, eller vart kan man gå i slutändan? Grekland har ju visat tidigare att de går i konkurs. De får inte dra med sig alla andra 26 länder.

Det leder mig till nästa fråga. Bland de länder som nu är i underskottsförfarandet saknar jag några som har ganska stora underskott. Är det för att de – det här är en ren kunskapsfråga – inte ingår i stabilitetspakten, eller har de inte kommit in i det här förfarandet ännu? Några av de baltiska länderna har ju rejäla underskott, till exempel.

Anf. 34 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är bara ett faktum att vi nu tar tag i de länderna. Sedan går vi vidare med nya processer vid kommande möten och tar resten av besluten. Det är därför det nu råkar vara dessa länder.

2009/10:14
27 november

Anf. 35 JOHAN LINANDER (c):

Vilka ytterligare kommer att komma in i det här? Av gamla EU-15 är det bara de nordiska länderna och Luxemburg som inte är med. Vilka fler kommer in i det här sedan?

Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m):

Som det nu ser ut har danskar och finnar underskott på strax under 5 procent av bnp, så de kommer att omfattas av det. Som det nu ser ut med de prognoser vi lägger ligger vi med en uppdaterad prognos på 3 procent. Man kan ha en temporär avvikelse upp till 3 ½ procent. Då bedöms den som liten.

Våra och även kommissionens prognoser tyder på att våra underskott sedan korrigeras. Vi ska därför inte föregripa besluten, men det kan bli så att det är Sverige, Bulgarien och Estland som undkommer. Möjligtvis blir det så. Det beror lite på hur man tillämpar det. Det kan vara så att Danmark, Finland och Cypern också undkommer, men det blir då på basis av att man i sådana fall gör en mer extensiv tolkning än vad man tidigare har gjort av tillfälliga underskott eftersom de ligger på underskott som är väl över 3 procent. Det är dock möjligt att man väljer att även exkludera Danmark och Finland ur detta.

Sedan är det Bulgarien, Estland, Luxemburg och Sverige som mer tydligt ligger på den säkra sidan.

När det gäller Greklandsfrågan finns det i fördraget ett sanktionssystem där man får deponera pengar. Om jag minns rätt bygger systemet formellt på att man helt enkelt får deponera pengar på ett konto i ECB.

Den tydligaste sanktionen, som nu är fullt verkande, är att man både på Ekofin och i eurogruppen i princip på varje möte får uthärda ordentliga diskussioner och frågeställningar. Det gör att man som land hamnar i en sits där man kraftigt marginaliseras. Man blir helt enkelt det medlemsland som hela tiden sätts under press.

Sanktionerna i systemet är naturligtvis väldigt begränsade i förhållande till den marknadssanktion vi har. Det här med att ha 200 punkters räntedifferens på det bästa papperet i landet, nämligen det statliga, betyder att alla andra papper i landet får betala ännu mycket högre räntor.

Problemet är att grekernas bristande ansvarstagande riskerar att ställa till det för andra, därför att det driver upp ett antal andra, mer osäkra, länder i vår närhet. I förlängningen kan det riskera att drabba de baltiska staterna även om de inte förtjänar det, för det blir en allmän risk kring statsobligationer.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

För er som sitter nära de små pocketböckerna som vi har på bordet kan jag tala om att detta står i artikel 126 i Lissabonfördraget och i artikel 104 i den gula boken. Där står exakt hur det kan gå till teoretiskt.

Anf. 38 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Det är ingen tvekan om att den här pakten är en rimlig hälsokur för Europa. Men jag skulle vilja fråga lite grann om relationerna mellan euron och den svenska kronan och hur den kan tänkas utvecklas.

Om man tittar på finanskrisen ser man att euron har stått sig ganska väl i värde internationellt trots de stora underskott som nu finns. Man kan samtidigt se att den svenska kronan har försvagats trots att vi har väldigt bra finanser i relation till övriga.

Om nu Europa skärper upp sina finanser och får mindre underskott, hur påverkar det i så fall den svenska kronan?

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi är i en relativt bra värld härvidlag. Jag ska vara väldigt försiktig med att uttala mig om räntor och växelkurser eftersom det i grunden är kopplat till penningpolitiken. Men om jag ska närma mig frågeställningen kan jag säga att man kan notera att vi i går hade ett bekymmer med Dubai World Cooperation där ungefär 60 procent av staten Dubais upplåning och skulder ligger.

Vår räntedifferens till Tyskland ökade med endast två räntepunkter. Vi hade en viss växelkursförsvagning. Hittills under den här krisen verkar det vara så att våra svenska statspapper ligger klistrade på den tyska nivån, det vill säga väsentligt lägre än alla de andra europeiska länderna, men effekten kommer på växelkursen. Man får då se försvagningar i samband med internationell oro.

Det kan man som turist tycka är bekymmersamt. Som ekonom skulle jag säga att det – nu gäller det att vara försiktig här – inte är en ovälkommen situation eftersom det betyder att räntorna i landet inte drabbas av oron, vilket gör att de får den stimulerande effekt som de ska ha medan vi får en stötdämpare kring vår exportindustri på växelkurssidan.

Det gamla bekymret vi hade var att kronan packade ihop, och sedan åkte räntedifferensen upp på 100, 150, 200 punkter och så fick vi en ränteåtsamning som förtog växelkurseffekten. Så förefaller det inte vara nu, även om man naturligtvis hela tiden ska ta i trä och vara väldigt försiktig med bedömningarna.

Jag ser inte kronans utveckling som ett bekymmer under den här processen. Långsiktigt vore det väldigt bra att gå med i euron. Det skulle ge stabilitet och allt det där. Jag tror att den senaste finska månadssiffran på bnp var minus 11 procent, och deras exportindustri har väldigt bekymmer. I grund och botten tror jag dock att de kommer ur det här minst lika starkt som vi för jag tror att växelkurseffekterna är tillfälliga. Men det är klart att det lite grann har dämpat det väldigt brutala genomslag vi annars hade fått.

Inte minst för svensk skogsindustri, och för sågat timmer och dylikt, tror jag att detta har varit mycket bra även om det naturligtvis inte är något som vi önskar eller eftersträvar. Växelkursen är ju så att säga en funktion av vad Riksbanken gör med penningpolitiken.

Anf. 40 MONICA GREEN (s):

Jag hade också tänkt fråga om sanktionerna och det förhållandet att vi är mycket strängare mot ansökarländerna än mot dem som är inne i fa-

miljen och att vi har svårare att säga åt oss som är med än åt dem som ska komma med.

Jag fick i stort sett svar på sanktionsfrågorna, kan man säga. Men det gäller ju inte bara Grekland, även om det nu blev mycket om Grekland och skogsbränder. Tjeckien, Tyskland, Italien och Nederländerna är snart i samma situation. Det är alltså i stort sett alla, med några få undantag, som inte klarar sig. Det finns en risk att om det blir val och det byts regeringar att de nya regeringarna inte känner samma ansvar mot det som den gamla regeringen har ställt upp på, och då kan det bli svårare långsiktigt.

Jag kan tänka mig att om det blir så illa att man byter regering i Storbritannien, och därmed byter politik, kan det bli ännu värre där. Det kan jag tänka mig, för de känner ju inte den samhörigheten, att man måste ställa upp på EU-beslut och så.

Det var mina egna spekulationer. Jag fick svar på frågan om sanktionerna.

Anf. 41 LARS LILJA (s):

Det är kanske lite onödigt att förlänga den här debatten, men jag funderar ändå lite grann på om man i finansministerkretsar för någon diskussion om de sociala konsekvenserna av det här. Många av de här länderna har ett ganska svagt socialt skydd. De automatiska stabilisatorerna kanske inte fungerar så väl. I det här läget, med lågkonjunktur, slår det naturligtvis hårt mot dem. Samtidigt ska man när konjunkturen vänder fortsätta att spara för att få ordning på sina finanser. Risken är att det är de sämst ställda som till stora delar får betala det här.

Jag inser naturligtvis att det bästa ett land kan ha är stabila finanser, för det tjänar alla på. Det är jag helt på det klara med. För man någon diskussion om vad det här kan innebära? Vi diskuterar ju de sociala konsekvenserna i andra konstellationer i EU-nämnden, och jag undrar därför om det förs någon sådan diskussion bland finansministrarna.

Anf. 42 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag försöker svara på frågan utifrån ett svenskt perspektiv, för det kan vara en poäng med det. I Sverige anser strax över 95 procent av befolkningen att det är viktigt med balans i offentliga finanser, starka offentliga finanser och överskott. Man kan ställa sig frågan vad det beror på. Då ser man att de grupper som har lite lägre utbildning, lite större risk för arbetslöshet, lite lägre löner och lite svagare förankring på arbetsmarknaden är särskilt angelägna om att vi har starka offentliga finanser. Det kan man möjligtvis tycka är lite märkligt, men det beror naturligtvis på att om man har oordning på de offentliga finanserna är det de svaga och utsatta grupperna som drabbas av det därför att det är de som är mest beroende av våra trygghetssystem, och därför blir saneringsprogram ofta någonting som tänjer upp de sociala klyftorna och har stora sociala kostnader förknippade med sig.

Det är skälet till att vi i Sverige, Finland och ett antal andra länder som har genomgått saneringsprocesser har ett unikt starkt folkligt stöd för starka offentliga finanser. Det är det som ligger i frågeställningen. Det är mycket bättre att ha överskott och kunna gå från 4 procents överskott till 3 procents underskott och sedan komma tillbaka till balans.

2009/10:14
27 november

Vad gör man då när man har hamnat i den här sitsen? Jag tycker att det tyvärr finns två slutsatser som är entydiga. Den första är att man inte stramar åt under krisen. Därför är det rimligt, det som ligger i Monica Greens frågeställning. Vi har ett antal länder som normalt sett är välskötta som nu får underskott. Det får vi nog tyvärr acceptera och leva med, för annars hade det fått orimliga arbetslöshetskonsekvenser och sociala konsekvenser.

När man väl är ur krisen återstår egentligen ingenting annat än att så snabbt som möjligt få ordning på detta. Annars går man in i nästa kris utan att kunna dämpa arbetslöshetsfallet. Då är man i en ännu sämre situation. Den tragiska slutsatsen är: Ja, vi måste diskutera sociala konsekvenser. Ja, vi måste beakta det.

Det är ett viktigt skäl för att ligga kvar med en expansiv politik. Men det är tyvärr också ett precis lika oomkullrunkeligt argument för att vi därefter måste städa upp. Annars blir de sociala konsekvenserna på sikt värre. Man bygger ingenting annat än obalans och oordning med underskott.

Monica Green nämner de politiska partierna och Storbritannien. Min uppfattning, och den är kanske mer finansministrig än partipolitisk, är att här finns det inga enkla vägar. Det är bara att höja skatter och sänka utgifter, och så får man göra så mycket man orkar på båda. Det finns inga vägar ut ur så stora underskott annat än att ta tag i alltihop.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Därmed är den här diskussionen avslutad för i dag. Den återkommer säkert.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Nu vet jag att vi av tekniska och praktiska skäl har lite bråttom, men jag tror att vi kan behandla de kommande frågorna ganska snabbt.

Under punkt 6.1, till exempel, ska finansministern informera kollegerna om finansiell övervakning, och det kan han väl anses ha gjort även för vår del, så den informationen tackar vi för.

Punkt 6.2 gäller Ekofinrådets bidrag till diskussionerna om Lissabonagendan efter 2010. Underlag till detta är utsänt i utskick 2. Jag antar att det är omnämnt med tanke på exitstrategier och annat. Är det något finansministern vill lägga till där går det förstås bra.

Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag kan fatta mig väldigt kort när det gäller Lissabon. Det här är vår första diskussion om Lissabonagendan. Den stora rapporten kommer i början av nästa år. Det här är i praktiken en fråga som ligger under det spanska ordförandeskapet.

Vi har tyckt att det har varit viktigt, och det har ett antal andra råd också gjort, att få en politisk input till kommissionens arbete, och detta är ur svenskt perspektiv inte kontroversiellt. För att undvika att förlänga diskussionen vill jag understryka att det kan finnas skäl att i andra råds-konstellationer som ska göra input till Lissabon, framför allt miljörådet, understryka betydelsen av hållbar utveckling och vikten av en god miljö.

Vi hade gärna sett en sådan vidgning även här, men andra länder vill att finansministerrådet håller sig till finansministerfrågor och miljöråd till

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Som finansministern så riktigt påpekar behandlas detta i en rad andra rådskonstellationer. Bara i går och i dag har en handfull ministrar pratat om det i nämnden, till exempel Littorin i går. Kan vi med detta sammanfatta punkt 6.2 i dag? Ja.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 6.3, Exitstrategier, är onekligen också omnämnd. Rent tekniskt var frågan i nämnden den 6 november som extrapunkten 5 b. Då fanns det stöd för regeringens förhandlingsupplägg. Utkast till slutsatserna är utsänt. Är det någon som önskar ordet och vill säga något mer om exitstrategin? Finansministern? Ledamöterna? Nej.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

I punkt 7, Finansiella tjänster, föreligger förslag till slutsatser som såvitt kansliordföranden och jag vet är okontroversiella och kanske till och med har blivit A-punkter med mera. Underlag är utsänt. Frågan i punkt 7.3 har varit i nämnden den 16 oktober då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Punkterna 7.1 och 7.2 är rent tekniskt nya, även om innehållet är välbekant.

Vill finansministern säga något särskilt om dem? Är det någon av ledamöterna som vill ställa frågor? Nej.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkter i hela punkt 7.

Jag har inga övriga Ekofinfrågor noterade, och inte finansministern heller.

Anf. 46 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi kommer att erbjuda våra europeiska vänner att äta svenskt julbord med lokalt tillverkade livsmedel. Det kommer att bli en höjdpunkt.

Jag tackar för ett gott samarbete och önskar er allesammans en god jul.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma! Ta gärna med er europraliner och pepparkakor på vägen ut.

Därmed är vi klara med punkt 1 på dagordningen.

2 § Konkurrenskraft (industri)
Näringsminister Maud Olofsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 24 och 25 september 2009

Återrapport från informellt ministermöte den 15 oktober 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 3 och 4 december 2009

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar förhandlingarna. Nu gäller det punkt 2 på nämndens dagordning, nämligen Konkurrenskraft, industrifrågorna. Ni ser att vi har fått sällskap av näringsminister Olofsson som först har två återrapporter till oss från ministerrådsmötet den 24 och 25 september och från det den 15 oktober. Återrapporter från dessa är utsända.

Anf. 49 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag vill ställa ett par frågor. Jag kan börja med den som handlar om – vi har så fruktansvärt mycket papper i dag att det är en utmaning i sig att hålla ordning på dem – det möte som hölls i Umeå den 15 oktober. Det är bland annat ett konstaterande utifrån de gäster som var inbjudna. Man skulle prata om framtiden och tillväxt och det var män som hade bjudits in att tala. Det är inget fel på någon av dem som medverkade där, men vi kan ändå fundera lite utifrån att det handlar om framtidsdiskussioner och att båda könen vid de här tillfällena bör vara representerade.

Den andra handlar om det ministerrådsmöte som hölls den 24 och 25 september om innovationspolitiken. Det hade vi också uppe inför mötet. Där handlade det om flera olika saker. Det fanns en viss kritik i den så kallade utvärdering som är gjord angående innovationspolitiken. Bland annat gällde det problematiken med riskkapital. Om man läser återrapporteringen ser man att just det som handlar om riskkapital inte verkar vara den stora frågan. Annars uppfattade vi i själva utvärderingen att det kanske var ett av de största problemen.

Mot bakgrund av detta kan man inte låta bli att fråga sig vilka som var de viktigaste frågorna i den framtida innovationsplanen utifrån hur diskussionerna gick. Kan ministern återge lite tydligare från mötet vad det var?

Anf. 50 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Om vi börjar med Umeå kan jag säga att i mitt ministerråd är det väldigt många män. När vi diskuterar eco-efficient economy och annat finns det rätt många frågor om huruvida det är möjligt att kombinera ekonomisk tillväxt med jobbtillväxt och miljöansvar. Min strategi var följande:

Om jag tar dit några väldigt engagerade personer som också är ledare av stora företag, som det här var fråga om, nämligen Volvo och DHL, kanske man når fram bättre därför att de är beviset för att det är möjligt. Och det var väldigt bra genomgångar av vad både DHL och Volvo har gjort. Det mottogs också mycket positivt.

Sedan är det så i diskussionerna att när vi sitter i grupper är det inte bara ministrar utan det finns även många medarbetare och andra. Men jag håller med Carina Adolfsson Elgestam, det är ett otroligt manligt ministerråd. Jag tror att vi är tre kvinnor som mest när ministrarna är

samlade. Det är därför vi lyfter fram kvinnors företagande och sådant på andra områden.

Det var ett bra möte om bland annat Lissabonstrategin.

På innovationspolitiken finns det många synpunkter. Riskkapital är en sådan del. Det lyftes fram mycket tydligt. En annan del som är tydlig och som lyftes fram är hur vi ska se på innovationer. Är det bara produkter eller kan det vara tjänster? Vi ser väldigt många tjänsteföretag växa fram. Det är också en viktig del, att se att vi inte bara jobbar med produkter utan också med andra saker.

Sedan handlade det mycket om små och medelstora företag, någonting som vi har diskuterat här i EU-nämnden. Hur kan vi förbättra deras situation också i relationen till forskningsinstitut och andra? Vilka program ska vi ha? Det finns en kritik mot att de forskningsprogram som vi har – det kom fram även i Umeå, ska jag säga – inte är så tillgängliga för de små och medelstora företagen. Därför fanns också en sådan diskussion.

Dessutom talades det om bättre samordning av sakerna. Hur kan de instanser och institutioner som vi har lokalt, regional, nationellt och på EU-nivå agera på ett bättre sätt?

Det var en spännande och bra diskussion. Jag tycker nog att de svenska positioner som vi har haft i EU-nämnden och på andra håll också har fått gehör, både när det gäller kapital och, inte minst, när det gäller tjänstesektorn.

Anf. 51 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag tackar för det förtydligandet. Det är bra att ha inför framtida diskussioner.

Jag har ytterligare en fråga. Det handlar om den punkt som var en extrapunkt, nämligen fordonsindustrin. Där kan vi utläsa av den återrapportering vi har fått att kommissionär Verheugen inledde med en bakgrundsbeskrivning angående försäljningen, och det är då kopplat till Opel. I texten står också: Ett visst finansiellt stöd har varit nödvändigt för att undvika en konkurs för Opel.

Därför undrar jag, kanske också mot bakgrund av vad vi ser i Sverige här och nu: Vad avses med ”visst finansiellt stöd”? Vad finns bakom dessa ord?

Anf. 52 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Bakom det finns det regelverk som vi näringsministrar har kommit överens om att vi ska kunna använda när det gäller fordonsindustrin. Det är samma verktyg som vi har här hemma i Sverige.

Det som var viktigt under den här punkten, och som jag kommer att återkomma till inför kommande konkurrenskraftsråd, är den tydliga signalen att vi inte får gå över de gränserna. Vi måste hålla oss till statsstödsreglerna. Det är det som upprepas, inte minst från Sverige men nu också från många andra länder. Det kommer att komma igen på det möte som ska hållas i början av december. Det är det som det handlar om.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporterna till handlingarna.

2009/10:14
27 november

Vi går vidare på agendan, till information och samråd inför rådsmötet den 3 och 4 december i industrifrågorna. Det gäller inte inre marknad och industri, utan vi går närmast till punkt 11 på den kommenterade dagordningen, om jag förstår det rätt, nämligen Mot ett konkurrenskraftigt, innovativt och miljöeffektivt Europa – ett bidrag från konkurrenskraftsrådet till Lissabonagendan.

Jag ska först anmäla att den frågan rent tekniskt är ny i nämnden. Det är nu vi börjar jobba med post-Lissabonfrågan. Det gör vi i ett antal olika rådskonstellationer, med finansministern nu på morgonen, utifrån arbetsmarknads- och jämställdhetsaspekterna i går. Det här kommer att fortsätta i flera olika råd. Jag säger det så att alla vet det och kan tänka på det när de läser protokollet.

Jag ska också säga att vi har fått underlag. Dock vill jag gärna be näringsministern att vara lite tydligare vad gäller regeringens ståndpunkt inför riktlinjedebatten.

Anf. 54 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Vad det handlar om nu är att vi ska anta rådsslutsatser. Då ska man komma ihåg att vi först har haft informella ministermöten, bland annat i Umeå, där vi har diskuterat lite mer informellt vad vi tycker och tänker. Då hade vi valt temat eco-efficient economy.

Sedan ska våra rådsslutsatser gå till stats- och regeringscheferna. Därefter tar det spanska ordförandeskapet över processen.

Europeiska rådet ska ha sin principdiskussion den 10–11 december, och då är vårt råd och alla andra också med i detta. Det spanska ordförandeskapet och det svenska har jobbat intimt samman för att få en övergång. Vi har gjort det av det skälet att det är viktigt att nästa ordförandeskap tar över frågan om eco-efficient economy och så vidare.

Namnet på strategin, tidsperspektivet, är man inte klar över. Vi har arbetat utifrån ett långtidsperspektiv, och vi har arbetat utifrån vilket läge Europa befinner sig i just nu. Vi har en finanskris, vi har en jobbkris och vi har en klimatkris. Om vi kan kombinera kriserna och vända dem till möjligheter får också Europa oändligt stora möjligheter.

Vi har kopplat ihop vår diskussion med klimat- och energipaketet som Europa har tagit ställning till och som olika länder levererar till. Det är viktigt att se att målen kombineras med det som sker på konkurrenskraftsrådet.

Den diskussion om eco-efficient economy som vi har i KKR har vi också haft i energirådet, i miljörådet, i transportrådet och i jordbruksrådet. Det är en diskussion som har förts i många rådskonstellationer, men här och nu koncentrerar vi oss på KKR.

När vi antar sådana slutsatser blir det mycket. Det ska vi komma ihåg. Det är mycket som ni känner igen från tidigare. Det som kommer nu visar att medlemsstaterna prioriterar lite olika saker, och vi har från ordförandeskapets sida försökt att få ihop detta.

Det jag kan säga om eco-efficient economy är att jag tycker att vi har lyckats få en stark uppslutning kring omställningen. Om vi börjar i Åre och sedan går vidare till Umeå kan jag säga att diskussionerna har genomgått en kraftfull ändring. De ser på Köpenhamnsmötet och kriserna som en stor möjlighet. En del medlemsländer är oroliga i det här läget

när de ser hur industrin förändras, men de är också klara över att det här är en gyllene möjlighet för Europa.

Eko-effektiv ekonomi avspeglas i rådsslutsatserna. Det är positivt att Sverige har kunnat påverka på det här sättet. Här finns många affärsmöjligheter. Här finns miljöteknik, energiomställning och ett nytt sätt att bygga. Det finns mycket som Europa kan göra. Jag är nöjd med att det här finns med som en tung del i rådsslutsatserna.

En annan framgång är att vi har lyckats lyfta in kvinnors företagande. Det har varit en fråga som Sverige har drivit i ett antal år och som nu finns med som slutsatser. Nu ser alla näringsministrarna att kvinnors företagande utgör en potential för Europa, men vi måste se till att våra instrument fungerar väl för kvinnors tillväxt och företagande.

Bättre lagstiftning och regelförenkling finns också med. De har betydelse för kvinnor och alla andra småföretagare. Även innovationer finns med som en viktig slutsats i detta. Om vi lyssnar på diskussionen i Europa kommer frågan om att hitta nya innovationer och affärsidéer att vara avgörande för om Europa kan skapa de nya jobben och tillväxten i företagen. Forskning och innovation är en viktig del i de slutsatser som vi kommer att anta.

Svenska ordförandeskapet anser att det här är bra slutsatser. Vi har jobbat hårt för att få fram dem. Vi stöder naturligtvis de slutsatser som finns i dokumentet. Det är vår position.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Finns det något att komplettera inför riktlinjedebatten? Är det vad näringsministern egentligen menar med den eko-effektiva ekonomin och sådana saker?

Anf. 56 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Nu handlar det om rådsslutsatser.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Både och enligt våra noteringar. Vi kan förstås ha fel. Det står Information från kommissionen, Riktlinjedebatt och Antagande av rådets slutsatser. Stämmer det?

Anf. 58 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Riktlinjedebatt är svar på frågan om slutsatserna. Vi har nu förhandlat fram slutsatser. Då kommer vi att ha en diskussion om det. Sedan fattar vi beslut.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Är det till exempel några särskilda frågeställningar inför riktlinjedebatten?

Anf. 60 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Ja. Vi har ställt en fråga om tre prioriteringar till medlemsländerna. Det handlar om att försöka få svar från medlemsländerna om vad som är viktigast. Slutsatserna är klara, men det finns mycket i detta. Vi har sagt följande:

2009/10:14
27 november

In order to increase long-term competitiveness while tackling climate change the EU needs to transform itself into an eco-efficient economy and turn environmental challenges into growth, jobs and business opportunities. The Post-2010 Lisbon Agenda will be an important tool in this process. Which three measures will be the most important to make this transformation successful?

Det är grunden för diskussionen. Sedan fattar vi beslut om slutsatser.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Regeringens svar på de frågorna är väl kända.

Anf. 62 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag hoppas att EU-nämnden fortsättningsvis håller sig till svenska när vi är i Sverige. När man är ute i Europa är det väl engelska språket, alternativt franska, som gäller. Här hoppas jag att det är svenska.

Jag har några frågor. Nu tror jag att vi delvis fick svar på det som handlar om de tre frågorna. Det är kanske det första man saknar i den svenska ståndpunkten, det vill säga vilka tre frågor Sverige puttar in i detta. Vi fick en bred bild av många viktiga frågor, och jag tror inte att vi har problem med att ställa oss bakom dem. Men det är svårare när man ska prioritera utifrån många olika viktiga frågor. På något sätt saknas det i ståndpunkten.

Det är bra med det som handlar om kvinnligt företagande. Det är jät-tebra att det kommer upp på agendan. För den framtida Lissabonstrategin – oavsett vad den ska få för namn; enligt det senaste papperet är det förslagsvis EU 2020, om jag har förstått det rätt, men det är väl en spekulat-ion – saknas kombinationen med kvinnors företagande, alltså jämställd-het. Det behöver gå hand i hand om vi ska få tillväxt och sysselsättning att fungera som helhet över flera olika råd.

Jag upplever att eko-effektiv ekonomi är ett nytt ord. Det skulle vara bra om vi kunde få det lite mer specificerat så att vi alla har samma bild av vad det står för. Det kan kännas bra inför framtiden. Jag tror att vi kan tolka det på lite olika sätt.

Jag har en fråga om slutsatserna. Det står i texten att kommissionen uppmanas vidare att undersöka om ytterligare marknader kan öppnas för konkurrens. Vad avser man här? Vad är det för tankar och funderingar man har om vad det är som ska öppnas för ytterligare konkurrens?

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Låt mig säga beträffande ståndpunkt att vi varje vecka får vissa saker skriftligt i förväg, andra inte. Så länge man kompletterar detta muntligt senast på fredag förmiddag har riksdagen naturligtvis fått sig till del regeringens ståndpunkt. Det var viktigt med den muntliga komplettering-en här. Vid en riktlinjedebatt vill riksdagen veta vad som förväntas dis-kuteras. Det har näringsministern framfört muntligt.

Anf. 64 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Låt oss titta på Sveriges position. Att kombinera ekonomisk tillväxt och jobbtillväxt med miljöhänsyn är vår prioritering. Vad lägger man i begreppet eko-effektiv? Här handlar det mycket om att hitta nya smarta

sätt att bygga, hitta nya energilösningar och transportlösningar. Vi har sagt i diskussionerna att Europa och EU har verktyg för att styra åt det hållet. När vi är så ambitiösa när det gäller klimat- och energipolitiken kan vi använda transportpolitiken, forskningspolitiken, EIB och regionalpolitiken, alla politikområdena, för att styra åt rätt håll. I grunden handlar det om att vi ska bli mer ekologiskt effektiva och samtidigt skapa jobb och tillväxt.

Vi tycker i det här sammanhanget att småföretagen och innovationspolitiken spelar en helt avgörande roll. Det är här de nya idéerna och innovationerna kommer fram. Det vill vi lyfta fram.

Kvinnor spelar en viktig roll i det här sammanhanget. Det är därför vi har lyft fram kvinnors företagande. För mig är kvinnors företagande en stor jämställdhetsfråga. Det ökar kvinnors möjligheter att dels välja olika arbetsgivare, dels förbättra sin ekonomiska situation.

KKR har dock begränsningen till det som är KKR:s uppdrag, medan andra ministerkonstellationer diskuterar mer generella jämställdhetsfrågor. I vårt sammanhang har vi lyft fram kvinnors företagande.

Vi har inte sagt någonting om konkurrensen. Vi har sagt att kommissionen bör undersöka om det finns fler områden där vi behöver bättre konkurrens. En fråga som diskuterades på förra konkurrenskraftsrådet var hela livsmedels- och jordbrukssektorn. Man hade en mycket tuff diskussion. Det gäller också transporter. Det finns alltså saker att göra, men vi har inte pekat ut något. Det är det viktiga.

Anf. 65 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag kommer väl att upprepa lite av vad som har sagts, men jag vill styra in mot transportsektorn och transporterna. Det är en av de mest eftersatta sektorerna i Europa vad gäller konkurrensneutralitet. Vi har ett järnvägssystem som är uppbyggt efter tankar från 1800-talet och som inte har kunnat anpassa sig till den nya ekonomin och den nya situationen i Europa. Det finns en hel del andra exempel på hur eftersatt just transportsektorn är. Transportsektorn är en av de viktigaste förutsättningarna för att få i gång ekonomin igen och få ett konkurrenskraftigt Europa framöver, framför allt utifrån ett miljöperspektiv. Jag skulle gärna vilja ha en ytterligare kommentar.

Anf. 66 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag är inte ansvarig för transportsektorn, men om man har ett övergripande mål att bygga en eko-effektiv ekonomi kommer transportsektorn att vara helt avgörande också för konkurrenssidan.

Polen har tre olika järnvägssystem. Många av våra system för transporter är inte ihopkopplade, och därmed missar vi i konkurrenskraft. Jag vet att min kollega Åsa Torstensson jobbar hårt för att koppla ihop transportsystemen på EU-nivå. Om vi åstadkommer detta blir det bättre för både Europas företag och Europas konsumenter.

Här finns stora möjligheter att använda modern IT-teknik för att göra det hela mer miljövänligt. Om vi kombinerar detta på ett smartare sätt förbättrar vi konkurrenskraften och lyfter upp sektorer som skulle vara intressanta för andra delar av världen.

Vi hade ett seminarium i Bryssel där vi bjöd in IT-sidan, transportsidan och övrigt näringsliv och diskuterade detta. Det finns ett stort in-

trasse från IT-sektorn, transportsektorn och andra att samarbeta. Det är så vi måste tänka: Hur kan vi använda vår ambition på miljöområdet till att skapa nya tekniker och ny ekonomisk tillväxt med smarta lösningar? Näringslivet har kommit väl med på vagnen när vi diskuterar detta.

Anf. 67 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Jag är väldigt glad att näringsministern lyfter fram kvinnors företagande, för det är verkligen en av de absolut viktigaste jämställdhetsaspekterna i många hänseenden.

Jag undrar: Är Sverige det första landet som under sitt ordförandeskap gör den kraftiga betoning på detta som näringsministern gör?

Anf. 68 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Svaret är ja.

Anf. 69 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Bra! Kan man än så länge se några resultat? I Sverige vet jag vad som är på gång, men finns det några saker att peka på från andra länder där detta nu gör avtryck?

Anf. 70 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag kan berätta om en väldigt trevlig övning vi hade här i Stockholm då vi lanserade europeiska kvinnliga ambassadörer för företagande. Vi har 880 ambassadörer i Sverige som gör ett fantastiskt jobb med att lyfta fram just kvinnors företagande, och övriga europeiska länder har varit så intresserade av detta att vi hade en lansering i Stockholms stadshus. Kronprinsessan Victoria var med vid det tillfället.

Vi har också en diskussion om finansiering, rådgivning, utbildning och annat. Det är anledningen till att jag har velat lyfta upp det till rådsslutsatser. Jag tycker nämligen inte att det är acceptabelt att vi har system för företagande som ser ut som de gör, och det är fortfarande så att kvinnor inte tycker att de får del av resurserna. Därför är jag glad över att vi har kunnat lyfta in det som en rådsslutsats. Det finns också en mycket större medvetenhet. Vi är några få kvinnor som har tagit ledningen för att driva detta, och nu har vi fått med oss hela rådsmötet.

Anf. 71 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

För ovanlighetens skull ska jag säga att jag helt håller med ministern om det som gäller kvinnors företagande. Det gläder mig att det blir en rådsslutsats. Vi ska erkänna att det har varit en lång kamp. Det går också helt i linje med det nya fördraget där kvinnors rättigheter är en del och där det finns en tydligare markering om hur man ska arbeta med jämställdhet.

Jag kan inte låta bli att med anledning av Björn Hamiltons fråga kommentera att, åtminstone vad jag kan erinra mig, såväl transportsektorn som livsmedel och jordbruk väl är ute på den öppna marknaden, om man ser det så. När jag läser meningen om att kommissionen vill öppna upp för ytterligare marknader måste det väl vara något som det i dag är monopol på, exempelvis vårdsektorn eller något sådant – vad vet jag. Det var därför jag ställde frågan.

Det sista jag vill ta upp är öppenheten kring hur man ska arbeta gentemot parlamenten med den nya Lissabonstrategin, alltså EU 2020. Vi vet nämligen utifrån de utvärderingar som har gjorts att det när man har jobbat med Lissabonstrategin har fungerat bäst i Norden och sämre ju längre söderut i Europa vi åker. Mot bakgrund av detta, och att jag har uppfattat att deadline för att putta in dessa tre alternativ är den 15 januari, undrar jag: När kommer parlamenten in i arbetet med tanke på att man ska få detta att fungera i verkligheten? Hur tänker man kring det?

Anf. 72 CARINA OLSSON (s):

Miljöfrågan och jämställdhetsfrågan har många likheter, och jag tycker att det är jättebra att man tar upp både ekoeffektiv ekonomi och jämställdhetsperspektivet. Det är starka strukturer, och ibland upplever jag även i dessa ärenden att kvinnligt företagande är ett särskilt sidospår. Då gäller inte riktigt samma regelverk. Det tänkte jag på också när vi fick återrapporten från mötet i Umeå. När det ska vara väldigt tyngd kallar man in männen och diskuterar företagande, och när det handlar om kvinnligt företagande gäller lite andra villkor. Jag vill gärna skicka med detta.

Det är samma sak när det handlar om finanspolitik. Ekoeffektiv ekonomi får inte bli ett sidospår och bara gälla i vissa fall. Finansministern tog upp detta tidigare, och den här gången behövde jag inte påpeka det – jag brukar alltid göra det – för han sade att det inte alltid är så att andra har den synpunkt man har från svenskt håll. När man diskuterar hållbar finanspolitik är det inte så att miljöfrågan och den sociala delen automatiskt kommer med. Detta är alltså ett medskick.

Man kan se att strukturerna även lever i Sverige. Detta med ambassadörer togs upp, och de har ju inte riktigt samma villkor, utan det gäller att visa att de klarar villkoren. Strukturerna finns alltså kvar i EU, i världen i övrigt och i Sverige. Det får inte bli ett sidospår så att man när man pratar om kvinnligt företagande pratar om vissa företag, och när man tar de stora företagen bjuder man in män. Det är ett medskick.

Anf. 73 MAX ANDERSSON (mp):

Det är ett väldigt omfattande område som detta papper spanner över. Det är inte bara omfattande utan delvis även allmänt hållet och på engelska.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Är det slutsatserna Max Andersson syftar på?

Anf. 75 MAX ANDERSSON (mp):

Ja, jag syftar på slutsatserna. Jag trodde att det var dem vi diskuterade.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Det är både riktlinjedebatt och detta.

Anf. 77 MAX ANDERSSON (mp):

Okej. Jag är fortfarande inte helt säker på vad ordet ekoeffektivitet betyder. Det verkar bra men också något fluffigt. Över huvud taget skulle

man vad gäller slutsatserna kunna trycka hårdare på hållbarhet. Det märks att det är slutsatser från konkurrenskraftsrådet och inte från miljöministrarnas råd. Ordet "hållbarhet" förekommer i dessa slutsatser men i sammanhang som sustainable competitiveness och sustainable access to raw materials. Man skulle alltså kunna trycka hårdare på hållbar utveckling.

Vad gäller frågan om tillgång till marknader i tredjeland – jag försöker översätta från engelska till svenska – står det att man ska driva på för att öppna marknader i tredjeland. Jag vill lyfta fram Miljöpartiets förhoppningsvis väl kända ståndpunkt att man när man bedriver internationell handelspolitik även måste ta hänsyn till utvecklingsländernas legitima intresse av att kunna skydda sina ekonomier. Man ska inte, så som EU hittills ofta har gjort, ganska hänsynslöst trycka på för omedelbar öppning av marknader på ett sätt som äventyrar utvecklingsländernas möjligheter att bygga upp en egen industri.

När det gäller råvarustrategin, som omnämns i detta dokument, vill jag passa på att lyfta upp att EU även här har en strategi som driver på alldeles för aggressivt gentemot tredjeland. Det börjar närma sig sammanhanget.

I fråga om klimatet ska jag nöja mig med att hänvisa till Miljöpartiets väl kända ståndpunkter angående klimatpolitik, clean coal etcetera.

Frågan om intellectual property rights är ganska allmänt hållen när den omnämns i detta dokument. Man talar om att utvidga intellectual property rights – jag saknar en god översättning av det till svenska – och enforcement, och jag undrar om ministern kan utveckla vad som menas med detta. Jag är inte alls säker på att Miljöpartiet håller med om vad det är som menas.

Anf. 78 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag ska försöka svara.

När det gäller parlamentets roll har vi under hela denna process haft EU-parlamentet involverat. På våra informella möten har vi haft med representanter från EU-parlamentet. Det har varit en viktig del. Jag hoppas att det svenska parlamentet är med i diskussionen om det som nu kommer. Spanien ska nämligen anta slutsatser och skriva post-Lissabonstrategin. Det är alltså väldigt bra om både det svenska parlamentet och EU-parlamentet är aktiva i den diskussionen.

Anledningen till att jag lyfter in kvinnors företagande i rådsslutsatserna och till att vi är flera som driver på detta är att våra insatser för företagande ska tillfålla både kvinnor och män. Det är därför vi lyfter in det, och då blir det en jämställdhetsfråga. Så länge man inte ser att kvinnor bidrar till den ekonomiska tillväxten tror jag inte heller att man får samma tyngd i det. Vi måste kunna utvärdera de insatser vi gör på Europnivå och se om programmen är anpassade för både kvinnor och män som ska starta och driva företag.

När det gäller diskussionerna om ekoeffektiv ekonomi, vad det är för någonting och så vidare kan jag säga följande: När vi började prata om att kombinera ekonomisk tillväxt med miljöhänsyn var jättemånga rädda på grund av den finansiella krisen. Vi såg att vi höll på att ta ett steg tillbaka när det gällde klimatambitionerna, just på grund av att vi hade en finansiell kris. Kombinationen i diskussionen, att vi kan ta klimatansvar

och samtidigt skapa jobb och tillväxt, är det som har gjort att vi nu har de slutsatser vi har. Man ser att detta kanske är en jättemöjlighet för Europa att göra något nytt, både mer hållbart och långsiktigt, med sin ekonomi.

Det har varit en jättetuff diskussion, och vad gäller slutsatserna är det alltid så att 27 medlemsländer ska komma överens. Ska jag tolka diskussionen som var för tre år sedan och jämföra med hur den är nu har vi flyttat fram positionerna rejält tack vare att Sverige har drivit på.

Spanien kommer att arbeta med detaljerna i detta, och därför är det som står i slutsatserna mer generellt hållet. När det gäller att öppna upp marknader för tredjeland och vad det är kommer man alltså att återkomma till det. Jag tror dock att det är viktigt att säga att frihandel naturligtvis är ett sätt att få tillträde till marknaderna, men det är en fråga för Ewa Björling. Detsamma gäller patentfrågan – det är också en fråga för Ewa Björling; hon tar upp den. Man säger ofta i småföretagarsammanhang att det är viktigt att man, om man kommer på innovationer och annat, också kan få patent för att säkra dem.

När det gäller råvarustrategin måste jag säga att det är det rakt motsatta som har varit Sveriges anledning till att vi tillsammans med Finland har lyft frågan. Vi menar nämligen att det finns råvaror i Europa som är värdefulla för Europa, inte minst i Sverige och Finland, men om vi ska kunna använda dem på ett hållbart sätt måste vi ha en diskussion om detta. Det är därför vi har lyft in råvarufrågorna ur ett hållbarhetsperspektiv i denna diskussion. Jag tror alltså att Max Andersson är bönhörd. Ambitionen finns, och den framgår också av slutsatserna.

Anf. 79 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är bra, men kanske inte helt och fullt bra. Ministern säger att hon hoppas att riksdagen blir inblandad vad gäller den framtida Lissabonstrategin, eller EU 2020. Vi får väl utgå från att de utskott som på olika sätt berörs av det som förhoppningsvis ska ingå i den framtida Lissabonstrategin blir berörda – det kanske är EU-ministern som är den sammanhållande länken i detta – och att det faktiskt blir så att riksdagen får vara med under resans gång.

Sedan vill jag här och nu göra en markering. Vi har ingen avvikande mening i frågan så som den nu är upplagd, men vi har en annorlunda näringslivspolitik än vad regeringen har. Den skiljer sig i vissa led. Just när det gäller ekoeffektiv ekonomi har vi inga som helst synpunkter, men redan 2005 hängde vi med den dåvarande Lissabonstrategin upp den på tre hörnstenar. Den idépolitiken, det vill säga att ekonomi och ekologiska gå hand i hand, vill vi hålla fast vid. Det gäller även socialpolitiken. Det är alltså inget nytt i sig, utan vi har haft med det i den tidigare Lissabonstrategin. Vi vill här markera att vi har en annan idépolitik när det gäller sysselsättning och tillväxt.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Det tar jag som ett inspel snarare än en avvikande mening, och det kommer att synas i de stenografiska uppteckningarna.

Låt mig beträffande riksdagen säga att den parlamentariska aktiviteten för EU-nämndens del måste betecknas som god. Vi har diskuterat detta med två ministrar i går, och i dag diskuterar vi med tre ministrar. Sedan är det, precis som Carina Adolfsson Elgestam var inne på, upp till

varje berört fackutskott att engagera sig tidigt i beslutsprocessen, och det är väl nu det. Den frågan äger dock utskotten, som bekant.

Anf. 81 MAX ANDERSSON (mp):

Jag får väl säga att det finns en hel del att uppskatta i detta omfattande dokument. Det glömde jag att säga tidigare.

Men efter ministerns svar på mina frågor anmäler jag avvikande mening och misstänker att jag kommer att bli tvungen att återkomma till diskussionen om råvarustrategin med andra ministrar vid andra tillfällen.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 83 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag tror att vi är rätt överens om det som står. Det är en ståndpunkt som Sverige driver. Vi skulle säkert kunna hitta ännu skarpare skrivningar på många områden, men jag tror att det finns en jättestor enighet i de här frågorna. Jag hoppas att vi får en bra diskussion i parlamentet.

Om vi ska vara med och bygga framtidens Europa och prioritera vad vi ska göra måste det svenska parlamentet då vara aktivt. Det är upp till parlamentet självt att arrangera och organisera aktiviteter. Det vore trevligt om parlamentet i Sverige fortsatt tog ledning i den framtida Lissabonstrategin.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande mening från mp.

Även punkt 12 är Olofssonsk. EU-nämnden behandlade frågan den 20 maj, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt, och informerades i densamma den 18 september under Övriga frågor. Nu förväntas det slutsatser, och vi har fått utkastet till dessa.

Anf. 85 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det ska, som sagt, antas rådsslutsatser. Regelförenklingar har varit en prioriterad fråga under vårt ordförandeskap. 52 procent av våra regler på nationell nivå kommer från EU, och det gör att det här är viktigt.

Vi jobbar med regelförenklingar framför allt för att få lite ordning på strukturer och högre ambitioner. Till exempel har vi diskuterat regelförenklingsaspekterna i alla berörda rådskonstellationer. Det brukar inte vara så, utan det brukar nästan bara vara KKR som jobbar med det. Men nu är det Ekofin, miljørådet, jordbruksrådet och konkurrenskraftsrådet som har diskuterat detta.

Vi kommer att anta separata slutsatser om fortsatt regelförenklingsarbete. Det gäller att minska de administrativa bördorna. Vi ska förenkla de befintliga regelverken, och vi ska förbättra användningen av och kvaliteten på konsekvensanalyserna i samband med ny regelgivning. Vi ska förbättra tillgängligheten till lagstiftningen och stärka samrådet med olika intressenter under lagstiftnings- och beslutsprocesserna.

I rådsslutsatserna finns en mer framåtblickande del som handlar om post-Lissabon, som vi pratade om alldeles nyss, för att se vad vi kan göra för att ytterligare förbättra det.

Några saker som det handlar om är: Finns det behov av nya incitament, indikatorer och mål i det framtida regelförenklingsarbetet? Vilka arbetsformer ska vi ha och vilka grupperingar behövs det för att vi ska vara framgångsrika i regelförenklingsarbetet?

Det som vi har kommit fram till innebär att kommissionen, ministerrådet och Europaparlamentet på ett tydligare sätt måste vara aktiva. Det är en process där förslag kommer från kommissionen, behandlas i ministerrådet och går sedan till EU-parlamentet. Under resans gång kan det hända en hel del saker. Det gör att alla tre institutionerna hela tiden måste vara aktiva i arbetet.

Vi kommer under den här punkten att informera om en enkel praktisk övning som Sverige har initierat. Det är att medlemsländerna ska peka på två förenklingsåtgärder alternativt minskningar av administrativa bördor som är till för att länderna ska "benchmarka" lite grann och se vad man gör i de olika länderna för att inspireras till ytterligare insatser.

Slutligen ska jag säga att jag är glad och tacksam över den här diskussionen. Vi har haft rätt tuffa diskussioner för att komma fram till de här slutsatserna. Nu kan vi anta en del rådsslutsatser och därmed trycka på för att snabba på regelförenklingsarbetet.

Anf. 86 BÖRJE VESTLUND (s):

Man skulle minska regelbördan med 33 procent. Förra gången det redovisades i nämnden hade man tagit fram något liknande. Man talade om 20–25 procent och hade tagit fram ett antal rättsakter. Det intressanta var redovisningen av hur mycket man hade beslutat om. Det var ett par tre procent. Det visar att beslutsprocessen är väldigt trög. Samtidigt vet vi att bara under den övning vi har här i dag kommer det att finnas förslag som kommer att skapa ännu fler regler för företagande i Europa. På så sätt är det hela tiden.

Då är min första fråga till näringsministern: På vilket sätt ser man till att nya regelverk inte skapar ännu mer regler? Det är ett av bekymren med lagstiftningen i Europa.

Den andra fråga jag måste ställa är: På vilket sätt kan initiativet att varje land ska komma med två förslag till regelförenklingar minska regelbördan på Europainivå? Det är Europaregelverket vi arbetar med. Sedan är det bra att man inspirerar varandra, men jag kan fortfarande inte förstå hur detta kommer att minska regelbördan i Europa.

Anf. 87 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det som är intressant är att alla medlemsländer har antagit ett mål. Nu har vi mål både på Europainivå och på den nationella nivån. I det sammanhanget blir det viktigt med benchmarking, de goda exemplen från respektive land.

Ministrar är inte så mycket konstigare än alla andra människor. Vi blir inspirerade av varandra. Får man goda exempel från andra länder kan man ta med sig det hem. Det är så det europeiska samarbetet fungerar; vi lär av varandra och inspireras av varandra.

Kommissionens mål är ett bruttomål på 25 procent.

Jag håller med Börje om att det är en trög beslutsprocess. Det är precis det vi har identifierat. Därför säger vi att kommissionen, ministerrådet och parlamentet måste alla ta ansvar. Alla rådskonstellationer måste ta ansvar. Vad spelar det för roll om jag sitter på konkurrenskraftsrådet och diskuterar regelförenklingar om alla andra ministerråd gör någonting annat? Därför är det viktigt att få med alla.

Vi måste ha verktygen på plats. När det kommer nya förslag måste dessa analyseras. Vi ökar pressen på kommissionen att göra de analyserna. När ett förslag går från kommissionen via ministerrådet till parlamentet måste parlamentet leva upp till det man har sagt, nämligen göra analyser om det tillförs nya saker. Det sker inte i dag.

Hela den här diskussionen är därför viktig för att få verktygen på plats så att de fungerar i en kedja. Jag hade en diskussion med Europaparlamentet när vi hade presentationen av vårt ordförandeskap och sade just detta.

Det är flera olika strukturer som måste till, vi måste ha verktygen på plats och vi måste ha tydlig uppföljning. Det är det som finns i slutsatserna. Sedan är det både en nationell process och en EU-process om vi ska lyckas.

Anf. 88 BÖRJE VESTLUND (s):

Det är väl bra att ta med sig saker och ting hem och att man har satt upp mål i sina respektive hemländer, men frågan var: På vilket sätt drar det här ned regelbördan i EU? En annan fråga som man kanske ska fundera på är: Hur lång tid kommer det att ta innan man de facto minskat regelbördan i Europa? Det ska vara klart till 2012, och i Sverige vet vi att det tog nästan två år innan man började minska reglerna. 2012 är inte så förskräckligt långt borta.

Anf. 89 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag kan inte låta bli att ta upp en dagsaktuell fråga. Först vill jag säga att vi naturligtvis är för att man ska minska regelkrånglet och dra ned kostnaderna för företagen då det handlar om onödiga regler.

Ministern säger att det är viktigt att analysera nya förslag och göra uppföljningar. Då antar jag att man kommer att göra det även på jordbrukssidan med tanke på det vi sett den senaste tiden. Man har gjort en regelförändring och tagit bort kostnaderna för djurskyddet. Kostnaderna har dragits ned för djurskyddstillsynen inom jordbruket, och det har setts som en regelförenkling. Det har varit en motivering i debatten. Det handlar om att man ska se över EU-lagstiftningen på djurskyddsområdet – även den svenska – som ministern tog upp.

Det har gjorts samtidigt som vi vet att näringen har dragit ned på sitt kvalitetsarbete, certifieringssystemen och liknande. Man har anpassat sig till Europainivå eftersom många av företagen i slakteribranschen har verksamhet både i Sverige och i andra länder.

Det är jätteviktigt, som ministern säger, att nya förslag analyseras ordentligt innan de antas, och sedan ska de följas upp. Jag hoppas att man gör det även på det här området.

Anf. 90 CARINA ADOLFFSSON ELGESTAM (s):

Jag ställde en fråga i näringsutskottet i går om det mål som är satt till 2012 om minskning och undrade hur långt man hade kommit för att nå målet. Alla mål man sätter upp måste vara mätbara. Då svarade den statssekreterare som var där att det finns ett problem när man mäter hur långt man har kommit eftersom det är ett nettomål; man mäter netto. Nu säger ministern att det är brutto.

Därför kan jag inte låta bli att ställa frågan för att få klarhet: Är det netto, eller är det brutto? Vad är det som gäller när man mäter målen? Man måste veta hur långt man har kommit.

Anf. 91 MAX ANDERSSON (mp):

Det har varit många kloka inlägg i den här debatten om regelförenkling, som är en oerhört viktig fråga. Jag tror att det grundläggande problemet är att det är så oerhört mycket enklare att införa nya regleringar än att avskaffa de regler som redan är införda.

Det finns dock ett enkelt sätt, kanske lite för enkelt, att komma till rätta med det problemet. Det är solnedgångsklausulen, det vill säga att regler bara gäller en viss tid, låt oss säga 15 år, och därefter kommer korten upp på bordet igen. Har ministern i det här arbetet diskuterat att införa en solnedgångsklausul?

Anf. 92 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag ska börja med Börje Vestlunds fråga. Den viktigaste fråga jag ställer mig är: Hur blir det enklare för företagen? Jag tror inte att företagen bryr sig om huruvida det är EU-regler eller nationella regler, utan de funderar hur det ska bli enklare. Då måste vi samverka för att det ska bli någonting riktigt.

Kommissionen har precis presenterat sin plan för hur minskningarna ska genomföras. Det är i det sammanhanget som det blir en skillnad. Vi i Sverige utgår från nettoresultat, EU från brutto. Det gör att det är lite bökigare att jämföra.

I deras plan presenterar de förslag som ska minska kostnaderna med 40 miljarder euro. Det är 33 procent av det uppsatta målet för bördeminskningsen. Det har man alltså presenterat från kommissionen. Vi vill följa upp det för att se att det verkligen blir realitet.

Jag betraktar diskussionen om jordbruket mer som en nationell fråga. Det som vi gör i all vår lagstiftning, och som är viktigt med de verktyg som är plats, är att vi granskar med de här ögonen. Det är alltid en balansgång mellan effektivitet i regelverket och effektivitet i olika lagstiftning som vi har. Men det är också det som ska ske på Europainivå.

Sedan säger Max Andersson att det är enklare att införa regler. Det är verkligen så. I slutsatserna har kommissionen tagit med just det som Max nämner, att man också ska kunna ta bort en del regler om man ser att de inte används. Det finns med i slutsatserna.

Dock ska jag säga en sak som det kan vara viktigt att veta. Vi har precis haft diskussioner i parlamentet om frågor som rör miljöområdet, och det finns väldigt många i parlamentet som är intresserade av att tillföra mer regler och mer krångel. I den praktiska verkligheten har vi från svensk sida nu suttit och försökt balansera, inte minst på energiområdet och energieffektiviseringsområdet, så att inte alla de höga ambitionerna

om energieffektivisering landar i världens regelkrångel för företagen. Det är därför jag menar att det är så viktigt att också EU-parlamentet finns med i att ta ansvar för att minska regelbördan.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Den omnämnde statssekreteraren var alltså Jöran Hägglund, som var i näringsutskottet i går och informerade i egentligen nästa punkt. Sedan var departementsrådet Eva Walder i näringsutskottet i tisdags på punkterna 11 och 12.

Anf. 94 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag vill också säga att han sade precis som det var, det vill säga att vi hade olika mål.

Anf. 95 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Ja, Jöran Hägglund sade precis som det var. Jag delar den uppfattningen. Därför vill jag göra en rättelse av vad ministern säger. Det Jöran Hägglund svarade på var min fråga utifrån mål, hur EU mäter, inte hur Sverige mäter. Det var utifrån det han svarade netto. Vi kan inte klara ut det här och nu, men jag återkommer om detta. Det här är ändå viktigt när man ska mäta målen så att det är klargjort.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Vi avslutar den här punkten med att jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 13 är Björlingsk.

Däremot har vi några övriga frågor med Olofsson, och vi har några A-punkter. Är det någon som vill ställa frågor om de övriga frågorna?

Anf. 97 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

SET-planen är väl en övrig fråga, och det som är den svenska ståndpunkten där. SET-planen i sig är förbunden med att det kostar pengar på olika sätt och att detta då ska finansieras. Det är inte helt klart i dag hur det ska finansieras. Det är väl mer att kommissionen vill få ett uppdrag, och sedan ska man lösa finansieringen om man har någon idé om hur det kunde bli.

Utifrån detta har vi från svensk sida – vi har varit överens om detta – varit oerhört kritiska till att det inte är finansierat i förväg. Vi har varit överens om att man ska ha klart hur det finansieras innan man fattar beslut.

Mot bakgrund av detta känner vi att det som i dag står i den svenska ståndpunkten, att ”regeringen hade dock önskat att kommissionen hade varit mer konkret vad gäller förslagen till finansieringslösningar”, är lite väl luddigt. Den svenska ståndpunkten bör vara lite tydligare utifrån att vi anser att finansieringen ska vara löst innan vi fattar beslut.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Vi fattar inte beslut i dag eftersom detta är en övrig fråga. Vill näringsministern kommentera detta inspel?

Vi har samma åsikt. Vi har framfört den flera gånger. Jag har lite svårt att förstå diskussionen.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Åsikten är noterad även i dag. Jag tackar för informationen i de Olofssonska övriga frågorna.

Då är vi klara med näringsministern för i dag om hon inte har något annat. Det har hon.

Anf. 101 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag tänkte bara informera er, eftersom det är en liten nyhet rörande vårt rådsmöte, om att det nu också är klart att vi kommer att ha en lunchdiskussion om fordonsfrågorna. Det är ett antal medlemsländer som har begärt det, och vi har också fått ansvar för att förbereda något slags slutsatser och annat. Mycket av det här är samma diskussion som vi har haft under hela den här perioden, nämligen: Håll er till regelverket.

Vi kommer alltså att ha en lunchdiskussion, bara så att ni vet om det. Det kommer att handla framför allt om GM.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Om lunchdiskussionen har så pass fast innehåll politiskt är det väl bra om näringsministern är lite tydligare. Regeringens åsikt om bilarna är så klart känd. Men vid en sådan här lunchdiskussion, om det förbereds slutsatser, bör man framföra en ståndpunkt och ge ledamöterna tillfälle att tycka till här.

Anf. 103 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

I dag går det inte att säga, eftersom det precis har blivit klart att vi ska ha en lunchdiskussion. Vi vet inte än, men vi kommer att återkomma kring detta.

I grunden är det så att syftet med den diskussionen från alla de här medlemsländerna, som har varit flera gånger, är att förstärka våra tidigare positioner, nämligen att vi ska hålla oss till statsstödsregelverket. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Jag tror inte att det är några nya positioner över huvud taget som kommer att komma upp, och är det så kommer vi naturligtvis att komma tillbaka.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Den inställningen från regeringen är ju känd och är härmed noterad. Det låter inte som att det är den svenska regeringen som har tagit initiativ till lunchdiskussionen. Är det de som inte tycker som vi om statsstödsreglerna som har tagit initiativet? Det säger en del om det politiska läget.

Anf. 105 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Lunchdiskussionen har vi tagit initiativ till. Men det har kommit önskemål från medlemsländerna om att få ta upp det. Det har det gjorts under hela perioden, inte bara i höst utan tidigare också. Men det är vi som har tagit initiativ till lunchdiskussionen därför att det finns behov – det har

jag sett under hela fordonskrisen – av att ständigt landa ned i att hålla oss till det regelverk som föreligger.

Vi har nu en situation där GM har tagit tillbaka Opel, och då är frågan hur det ska se ut i Europa framöver. Det är klart att medlemsländerna vill höra det, och vi vill diskutera det vid ett och samma tillfälle. Det är vi som har initierat det.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i den här frågan i dag. Jag ber Näringsdepartementet att vara berett på ett skriftligt samråd om det är så att regeringen lägger fram skarpa slutsatsförslag, för då är det rådsbeslut. Man kan göra det skriftligt när den dagen kommer i så fall.

Anf. 107 MARGARETA CEDERFELT (m):

Jag har bara en fråga. Jag kanske har sovit helt och hållet, men här finns några punkter till på det blå papperet som rör näringsministern.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle aldrig anklaga Margareta Cederfelt för att sova, men nog har vi behandlat de frågorna färdigt. De övriga frågorna klubbade vi av alldeles nyss. Är det någon fråga som måste återupptas?

Anf. 109 MARGARETA CEDERFELT (m):

Nej, jag var osäker på om vi hade klarat av punkterna h och k.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Jo, vi tog dem i klump.

Vi tackar, som sagt, för informationen om lunchdiskussionen och återkommer om det krävs skarpt samråd.

Vi tackar näringsministern och hennes medarbetare för i dag.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar Tobias Krantz och hans medarbetare välkomna för konkurrenskraftsforskningsfrågorna. Det är först återrapporten från ministerrådsmötet den 24 och 25 september. Den är utsänd, men är det något forskningsministern vill säga om den?

Anf. 112 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Vi kan hoppa på de nya punkterna om ni så önskar.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi hoppar på de nya punkterna på en gång, nämligen närmast punkt 3, på KKR-agendan, Vägledning om framtida prioriteringar för europeisk forskning.

Innan vi går in på den här agendan ska jag säga att statssekreterare Peter Honeth informerade utbildningsutskottet om forskningsfrågorna i allmänhet under svenskt ordförandeskap den 12 november. Den här frågan är annars rent tekniskt ny, nr 3, och här ska det hållas riktlinjedebatt och antas slutsatser.

Anf. 114 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Den framtida inriktningen för Europas forskning är av avgörande betydelse för att stärka vår konkurrenskraft och vår förmåga att möta de framtida utmaningarna. Frågan har aktualiserats av den ekonomiska kris som världen dök in i strax före vårt ordförandeskap.

Utmaningen från nya aktörer, som Kina och Indien, behandlades nyligen vid ett intressant seminarium som jag deltog i, arrangerat bland annat här i riksdagen. Den är aktuell i ljuset av det stora klimatomöte som hålls i Köpenhamn de närmaste dagarna där världen tillsammans måste hitta lösningar för att möta det framtida klimathotet och där ny kunskap kommer att vara en viktig ingrediens. Vi kommer framöver också att möta andra globala utmaningar där ny kunskap är en viktig del i att hitta en lösning.

Det svenska ordförandeskapet på forskningssidan inleddes i början av juli med en stor konferens i Lund för att diskutera de framtida samhällsutmaningarna och hur forskning och innovation kan spela en roll. Konferensen speglade ett brett spektrum av områden för de framtida utmaningarna miljö, ekonomi, socialt och kulturellt, vetenskapligt. Resultatet av konferensen blev Lund Declaration, som sammanfattar de stora utmaningar som Europas forskning står inför: mer resurser till forskning och innovation, tydliga prioriteringsprocesser och mindre krångel.

I vårt ordförandeskap har vi därefter fört vidare innehållet i Lund Declaration in i de rådsslutsatser som ni har framför er i dag och som har varit en av mina och Sveriges prioriteringar under ordförandeskapet. För

att kunna spegla några olika aspekter av det som finns i rådsslutsatserna har vi tagit fram några frågor för en diskussion.

Den första frågan handlar om behovet av att sätta mål för investeringar i forskning och innovation och att kunna mäta dem. Detta tas upp i inledningen av slutsatserna. Det treprocentsmål som hittills har gällt har kanske inte varit det allra bästa men har varit ett uttryck för en ambitionshöjning för investeringar på forskningsområdet. Så måste det, enligt min uppfattning, fortsätta att vara.

Den andra frågan handlar om hur vi ska kunna förenkla administrationen av ramprogrammen. Detta är en fråga som har väckt stort intresse bland annat i Europaparlamentet, men där de tillsammans med oss i rådet ibland ställer så höga krav på redovisning från kommissionen att lösningarna har blivit väldigt krångliga. Den fråga jag vill diskutera är hur vi som forskningsministrar kan hjälpa till för att underlätta.

Den tredje frågan handlar om kopplingen mellan forskning och forskningsbaserad innovation och vilka åtgärder som är särskilt angelägna.

Lund Declaration behandlar också hur prioriteringarna för den europeiska forskningen ska identifieras. Hittills har mycket av detta lämnats till kommissionen att ta fram. Jag tycker inte att det är acceptabelt. De här processerna måste göras öppna och involvera alla berörda parter, såväl offentliga som privata aktörer. För att våra ansträngningar att möta de stora utmaningarna ska lyckas måste rådet gemensamt med Europaparlamentet och kommissionen föra den här processen framåt.

Ett ökat mått av svensk öppenhet är vad vi har velat tillföra processen. Här har frågan om styrningen av det europeiska forskningsområdet, ERA governance, stor betydelse. Det återkommer jag till under nästa dagordningspunkt.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 4, Förbättrad styrning på det europeiska forskningsområdet, där det ska antas en resolution, förhoppningsvis. Frågan var i nämnden senast den 18 september, då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Anf. 116 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Förutom att öka resurserna till forskning och innovation måste de resurser vi satsar användas mer effektivt. Att öka effektiviteten handlar om att skapa tydligare styrning, governance, av ERA. En ökad grad av samordning mellan vad som görs på EU-nivå och vad som görs på nationell nivå behövs, utan att man för den skull tappar bort den mångfald av insatser som behövs.

Många av insatserna från medlemsstaterna styrs av nationella eller regionala förhållanden, vilken målgrupp man vänder sig till eller karaktären på de forskningsfält som ska hanteras. Den här pluralismen är en styrka för forskningen inom EU, men jag tror samtidigt att en bättre samordning av forskningen på europeisk nivå skulle öka nyttan av de investeringar som görs. Kommissionen har sedan länge arbetat med forskningssatsningar på europeisk nivå inom ramprogrammen. Den fortsatta

utvecklingen av ERA innebär först och främst ett ökat ansvarstagande från medlemsstaterna.

ERA består av forskningsaktiviteter som bedrivs på regional och nationell såväl som på mellanstatlig nivå och EU-nivå. Eftersom det europeiska forskningsområdet med denna definition även omfattar nationell politik bör medlemsstaterna ges en mer framträdande roll i styrningen.

Det svenska ordförandeskapet har lagt fram en rådsresolution för att ange hur den fortsatta inriktningen på det europeiska forskningsområdet bör utvecklas. Vi föreslår att en ministerkonferens hålls med jämna mellanrum, lämpligen en gång per trioperiod, för att bidra med politiska impulser för den vidare utvecklingen av det europeiska forskningsområdet, liksom en förstärkt konsultationsprocess mellan kommissionen och medlemsstaterna.

En bredare inblandning av berörda intressenter – industri, universitet, forskningsinstitut och det övriga samhället – behövs, dels för att de ska ges möjlighet att påverka, dels för att de ska kunna se nyttan med det europeiska forskningsområdet. Den politiska synligheten av det europeiska forskningsområdet måste stärkas, vilket kan ske bland annat genom ministerkonferensen.

Den rådgivande kommitté i forskningsfrågor som finns i dag, Crest, bör ges en mer strategisk funktion. Den bör utnyttjas av kommissionen för att diskutera tidiga policyutkast, exempelvis när kommissionen förbereder nytt ramprogram.

En bättre samverkan mellan olika politikområden, särskilt i kunskapstriangeln utbildning, forskning och innovation, är viktig för att investeringar i kunskap bättre ska kunna bidra till samhällsutvecklingen i EU liksom till sysselsättning och tillväxt. Crest får ett tydligt ansvar för utvecklingen av kunskapstriangeln.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 5, Framtiden för IKT-forskning. Frågan var i nämnden den 20 maj, då vi informerades. Vi diskuterade den också under våren. Nu föreligger förslag till slutsatser.

Anf. 118 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Fru ordförande! Kommissionen lade under våren 2009 fram tre meddelanden som berör olika aspekter av forskning inom IKT, det vi kallar IT-forskning i Sverige. Vi har valt att hantera slutsatser från alla de tre meddelandena som handlar om forskning, innovation och infrastruktur på IT-området i en uppsättning slutsatser.

I slutsatserna betonas Europas stora potential på området såväl industriellt som vetenskapligt och att det fortfarande finns stora möjligheter för vidare utveckling. Slutsatserna speglar den bild som ges i de mer generella slutsatserna, som vi diskuterade tidigare, till exempel bättre samverkan mellan insatser på regional, nationell och gemenskapsnivå, förstärkt stöd för forskning och innovation inom IT, bland annat genom innovativa offentliga upphandlingar, och att utnyttja de europeiska teknikplattformarna i ett standardiseringsarbete. Särskilt på IT-området gäller det att samordna e-infrastruktur och insatser kring forskning och innovation inom bredbandskommunikation liksom att fortsätta ansträng-

2009/10:14
27 november

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går till punkt 6, Framsteg med gemensam programplanering med mera angående neurodegenerativa sjukdomar. Den frågan hade utbildningsutskottet överläggning om med regeringen den 28 oktober, alltså ganska nyligen, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Frågan var också i nämnden den 28 november, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 120 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Fru ordförande! Gemensamma program, Joint Programming, är ett initiativ inom ramen för utvecklingen av det europeiska forskningsområdet som lanserades i kommissionens grönbok i april 2007. Det innebär att medlemsstater samordnar sina forskningsprogram inom ett visst område och genomför gemensamma utlysningar.

Vid rådsförhandlingar under det franska ordförandeskapet hösten 2008 antogs slutsatser om hur initiativet ska föras vidare. Bland annat inrättades en särskild grupp, GPC, med representanter för medlemsstaterna för att förbereda det förslag till gemensamt program som ska tas fram. Frankrike har varit mycket drivande i detta arbete, eftersom man tidigt identifierade forskning om Alzheimer som ett lämpligt område för gemensamma program.

Kommissionen lämnade den 27 juli ett förslag till rådsrekommendation om ett pilotinitiativ för gemensamma program inom neurodegenerativa sjukdomar, särskilt Alzheimers sjukdom. Pilotinitiativet syftar till att i Europa mobilisera de bästa forskarna för att förstå, upptäcka, förebygga och bekämpa neurodegenerativa sjukdomar, särskilt Alzheimers sjukdom. Genom en gemensam programplanering vill man genomföra ett europeiskt multidisciplinärt forskningssamarbete och på så sätt motverka den nuvarande fragmentiseringen av forskningen.

Medlemsstaterna inbjuds att inom området identifiera en gemensam vision och ta fram en gemensam forskningsagenda för att identifiera forskningsbehov på medellång och lång sikt. Den ska innehålla en överblick av pågående forskning och identifiering av områden där gemensam forskning vore till gagn för områdets utveckling. Kommissionen ska underlätta arbetet bland annat genom att göra medel inom ramprogrammet tillgängliga för projektet.

Arbetsgruppen för gemensamma program, GPC, som leds av ordförandelandet, har under svenskt ordförandeskap framgångsrikt arbetat vidare med nya områden för gemensamma program. Tre förslag har tagits fram. För det första: jordbruk, livsmedelssäkerhet och klimat. För det andra: hälsa, livsmedel och prevention av dietrelaterade sjukdomar. För det tredje: kulturarv, klimatförändring och säkerhet. Den andra delen av rådsslutsatserna tar upp dessa förslag som områden att arbeta vidare med. Konkreta förslag väntas under 2010.

För svensk del har regeringen i forskningspropositionen uttryckt stöd för att svenska forskare bör kunna delta i gemensamma program, eftersom vi tror att svenska forskare skulle kunna dra nytta av det. Inom

exempelvis Alzheimer och andra neurodegenerativa sjukdomar har Sverige en mycket stark forskning, och vi vill genom Vetenskapsrådet delta i programmet.

I propositionen identifieras vissa formella hinder för att delta. Inom Regeringskansliet har en interdepartemental arbetsgrupp studerat förutsättningarna för att delta i gemensamma program. I gruppens redovisning framkommer det att den största svårigheten ligger i att överlåta beslutsrätten över deltagande svenska myndigheters medel till en icke-svensk organisation som inte är EU-myndighet. Frågan utreds vidare.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Jag ska precisera att överläggningen den 28 oktober ägde rum förra året, alltså 2008, vilket kan vara relevant. Även när det gäller samrådet i nämnden är det 2008 som avses.

Anf. 122 SUSANNE EBERSTEIN (s):

I går hade vi socialministern här och diskuterade då det allt överskuggande bekymret när det gäller hälsa i Europa och kanske världen, nämligen resistenta bakterier. Forskning om Alzheimer i all ära, men vi kommer att dö av lunginflammation långt innan vi skulle ha fått Alzheimer om det inte görs något. Därför vill jag skicka med forskningsministern att det kan inte bara vara socialministrarna som tar upp det. Den typen av forskning är oerhört viktig, och den sysslar inte läkemedelsbolagen med. De får inte sälja läkemedlen utan de ska vara uppfinnare, och det har de ingen lust att vara.

Jag vill göra medskicket att det är oerhört viktigt.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Frågan i går gällde incitament för läkemedelsforskning.

Anf. 124 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Jag tackar för att frågan togs upp. Jag delar den uppfattning som vice ordföranden ger uttryck för. Det är en fråga som också ligger mig varmt om hjärtat. Jag hoppas att vi ska kunna sätta i gång ett arbete motsvarande det inom Alzheimerprogrammet också inom det här området. Exakt hur tidsplanen ser ut kan jag inte säga just nu. Men frågan har hög prioritet för ordförandeskapet, så vi kommer att driva den vidare.

Anf. 125 JOHAN LINANDER (c):

Jag kom att tänka på motsatsen. Alzheimer och resistenta bakterier är stora saker, men det finns en stor mängd mycket sällsynta sjukdomar, så pass sällsynta att inte enstaka länder lägger ned någon större kraft på dem. Jag skulle vilja se ett mycket större EU-samarbete där man kan styra forskningsresurser just för att det är så extremt sällsynta sjukdomar. Finns det något sådant samarbete där man pekar ut att ni i det landet eller det universitetet kan få resurser för att forska på just den här mycket sällsynta sjukdomen? Jag ser en stor brist i att inget enskilt land tar tag i det därför att det är alldeles för sällsynta sjukdomar.

2009/10:14
27 november

Anf. 126 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag tänkte vända på alltihop. Alzheimer är en sjukdom som finns på allas läppar, men det finns en lång rad neurodegenerativa sjukdomar där det har gjorts väldigt lite på forskningsområdet under lång tid. Jag vill påstå att vi har stor kraft i ALS-forskningen. Två relativt kända personer har avlidit väldigt tragiskt i den sjukdomen.

Jag, som vice ordförande i Epilepsiförbundet, vet att det praktiskt taget inte förekommer någon epilepsiforskning i Sverige. Det är ett problem när det gäller just neurologiska sjukdomar över huvud taget att det ofta är en grupp som sitter i sin ensamhet utan att göra så mycket väsen av sig och som sedan försvinner, och ingen observerar dem.

Alzheimer kan drabba vem som helst. Ofta finns då en partner eller en familj där som inte har Alzheimer.

Jag tycker att det blir en snedfördelning här. Jag har ingen avvikande uppfattning i frågan, men jag tycker att det finns anledning att betona detta.

Anf. 127 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

För att ansluta lite grann till det Börje Vestlund säger på slutet är Alzheimerprojektet ett pilotprojekt för att sätta i sjön själva principen och idén om detta med Joint Programming. Det är klart att det hade kunnat diskuteras om det skulle ha varit något annat pilotprojekt. Nu blev det detta, och jag tycker i och för sig att det är väl valt. Men förhoppningsvis kommer det att följas av fler gemensamma program på andra områden. Flera av de saker som ledamöterna tar upp är väldigt spännande program som man skulle kunna diskutera.

Sällsynta sjukdomar täcks väl redan delvis in av nuvarande ramprogram. Vi har haft som ambition, som jag sade under en tidigare punkt, att sätta i gång en diskussion om framtida prioriteringar inom ramprogrammen. Alla kloka synpunkter att spela in i den processen är välkomna. Jag delar uppfattningen att där Europa verkligen kan göra skillnad och där det finns ett europeiskt mervärde är forskning om bland annat sådana sjukdomar som är väldigt sällsynta. Där behöver vi kraftsamla på europeisk nivå, då de enskilda länderna inte själva kan göra så mycket.

Som sagt spelar vi in ett antal olika saker och idéer i processen, och den har precis bara börjat.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det även i den här frågan finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Är det någonting som forskningsministern vill säga om någon av punkterna 14 a, c eller e?

Anf. 129 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Jag kan inledningsvis säga något om punkten 14 a, Iter. På de övriga punkterna lämnar jag fritt för frågor.

Som jag informerat nämnden tidigare har vi varseblivit att den största forskningsanläggning som för närvarande planeras i Europa, Iter, väsentligen kommer att fördyras. Sedan dess har rådet tagit fram ett förhandlingsmandat för kommissionen inför det möte som hölls i Iter Council den 18–19 november. Den här frågan har tidigare hanterats som en A-

punkt här i nämnden. Vi har också försett nämnden med en PM som beskriver läget för Iter. Vi räknar med att kommissionen vid mötet kommer att lämna en rapport från mötet i Iter Council.

Iterprojektet är ett globalt forskningsprojekt för funktionsforskning. Det genomförs i samverkan med flera andra globalt starka forskningsländer – USA, Japan, Folkrepubliken Kina, Indien, Sydkorea och Ryssland.

Vid beslutet om Iter, som fattades 2006, var det stor enighet bland EU:s medlemsländer om att det var riktigt att satsa på det här projektet. Europa blev värdkontinent eftersom Europa bedömdes ha de bästa förutsättningarna för att bygga anläggningen. Vi har fortsatt en positiv grundinställning till projektet, men de växande kostnaderna utgör förstås ett problem. Vi måste nu göra vårt yttersta för att minimera fördyringarna. De får heller inte leda till att vår EU-avgift höjs.

Anf. 130 AGNETA LUNDBERG (s):

Det var den frågan jag tänkte ta upp, så det var bra att jag fick svar på några av mina frågor.

Det är inga delade uppfattningar om att vi ställer oss bakom projektet. Men jag börjar bli lite bekymrad när det har blivit så oerhört mycket dyrare. Nu säger man att man förlänger tidsplanen.

När vi diskuterade frågan i utskottet frågade vi om man har gjort någon översyn av kostnaderna för att få ned dem. Jag skulle vilja veta om man har lyckats med det eller om man bara förlänger tidsplanen för att hitta möjligheter att skaffa de resurser som krävs för att projektet har blivit så mycket dyrare.

Det står i handlingarna att det finns en risk att det tar resurser från de nationella forskningsresurserna om kostnaderna far i väg. Det tycker jag är något som man allvarligt bör fundera på.

Jag ser framför mig att det finns en risk att vi bygger en koloss på lerfötter och att vi inte har något grepp om hur ekonomin far i väg, att det blir så stort. Har Sverige funderat över hur stora belopp vi är beredda att låta det kosta innan vi säger stopp och belägg, nu är vi inte med längre?

Anf. 131 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Jag delar naturligtvis den oro som finns i nämnden, och den finns på många håll i Europa, för att kostnaderna för det här projektet synes springa i väg. Det är en av de allra hetaste frågor som forskningsministrarna just nu har att hantera.

Vi hade ett informellt ministermöte i Umeå, där vi i praktiken gav ett mandat till kommissionen om hur de skulle agera inför det Iter Council-möte som nu har ägt rum. Man kan säga att det i huvudsak bestod av två olika delar.

Den första delen handlade väldigt mycket om att det i uppdraget till kommissionen ligger att fundera igenom hur man kan få till stånd administrativa besparingar. Ett av skälen till att det har blivit dyrare – jag tror att jag dessutom har sagt detta i nämnden tidigare – är att de administrativa kostnaderna har blivit högre än vad man tidigare hade beräknat. Det finns en hel del effektiviseringsmöjligheter när det gäller administrationen.

Kommissionen fick också i uppdrag att undersöka nya finansieringsmöjligheter för projektet. Ett exempel som nu undersöks av kommission-

en är om man skulle kunna lösa detta via ett lån i Europeiska investeringsbanken, EIB. Detta är något som kommissionen får undersöka och som får diskuteras i finansministrarnas krets så småningom.

Jag uppfattar det som att det fortsatt finns en stark uppslutning i Europa kring projektet. Detsamma gäller här i nämnden. Med den utgångspunkten är lösningen att hålla tummen i ögat på kommissionen och på dem som driver projektet så att vi får ned kostnaderna och får projektet i hamn på ett ekonomiskt acceptabelt sätt.

Det var ett Iter Councilmöte nu i november. Det gjordes vissa framsteg där, men processen fortsätter. Det kommer att vara ett nytt möte i kretsen av Iter Council i februari eller mars 2010 då diskussionen mellan Europa å ena sidan och Europas globala partner å andra sidan ska fortsätta. Man kan se vissa positiva tecken på att utvecklingen går framåt, men det ska som sagt vara ett extra möte i februari eller mars om frågan.

Anf. 132 AGNETA LUNDBERG (s):

Jag fick inget svar på frågan om Sverige har satt någon gräns för hur mycket det får kosta för att vi ska vara med.

Anf. 133 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Som ordförandeland är vår uppgift att skapa en så bred majoritet och stor uppslutning som möjligt kring en gemensam EU-ståndpunkt. Det är klart att det ytterst finns en gräns inte bara för Sverige utan för många andra länder, men vår utgångspunkt är inte att Europa ska lägga ned sitt engagemang i projektet eller att Sverige ska hoppa av. Vår utgångspunkt är att projektet ska genomföras eftersom det finns en stor uppslutning kring det i Europa. Vi har ambitionen att samla en majoritet och en tydlig uppslutning kring detta. Hittills har vi lyckats rätt så väl i detta. Det återstår dock en hel del arbete. Jag delar den uppfattning som jag tror att alla i nämnden har, nämligen att vi måste få bukt med kostnaderna.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Just i dag är detta en övrig fråga inför information från kommissionen. Vi återkommer säkert till samråd.

Jag tackar forskningsministern och ledamöterna för detta, för jag ser inga fler frågor om de övriga frågorna. Är det något annat forskningsministern vill dela med oss?

Anf. 135 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Jag önskar ledamöterna en trevlig helg så småningom.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma!

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar handels- och inre marknadsministern och medarbetare välkomna. Vi hoppas på en minst lika effektiv diskussion som vi hade sist. Vi börjar med inre marknadsfrågorna. Först föreligger rent tekniskt en återrapport från rådsmötet den 24 och 25 september. Sedan ska vi gå in på samråd inför det vi har framför oss. Är det något särskilt statsrådet vill säga om återrapporten? Den är utsänd.

Anf. 138 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Vi har två alternativ. Antingen berättar jag mer förtydligande om återrapporten eller så hänvisar jag till den skriftliga rapporten.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Det är upp till handelsministern.

Anf. 140 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Då börjar jag med att hänvisa till den skriftliga rapporten för att spara tid.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Har någon några frågor om den? Jag finner inte så. Då lägger vi den till handlingarna och går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet i KKR inre marknadsfrågorna först. Vi går till punkt 8 om gemenskapspatent. Det var överläggningar i näringsutskottet i den frågan senast den 2 oktober 2008, alltså i början av processen. Sedan har det informerats om den och den har behandlats ett antal gånger i nämnden. Senast var den 20 maj då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Underlag är utsänt. Punkt 8 sambehandlar vi förslagsvis med punkt 10, det vill säga det är nu vi talar om gemenskapspatent.

Anf. 142 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Förhandlingarna om förbättrat patentsystem i Europa handlar i grunden om att förbättra möjligheterna för innovation och därigenom stärka EU:s konkurrenskraft på den globala marknaden. Detta är extra viktigt nu med tanke på det utsatta läge som den ekonomiska krisen har skapat. Med ett autonomt gemenskapspatent där man genom en ansökan kan få skydd i hela EU och genom en enhetlig domstolslösning som innebär att det räcker att driva en process i en domstol kommer det att bli väsentligt mycket enklare och billigare än i dag att skydda sina uppfinningar. Det kommer att gynna framför allt små och medelstora företag och givetvis också universitetsbaserad forskning.

Mot denna bakgrund var det självklart att konkurrenskraftsrådet i maj uppmanade arbetsgruppen att slutföra förhandlingarna om gemenskaps-

patentet och den europeiska patentdomstolen så snabbt som möjligt. Det har det svenska ordförandeskapet tagit fasta på. Vi har prioriterat förhandlingarna och har högt ställda mål. Ordförandeskapet har föreslagit att konkurrenskraftsrådet i december ska ta ett avgörande steg mot förverkligandet av ett förstärkt europeiskt patentsystem genom att anta dels en allmän inriktning avseende gemenskapspatentförordningen, dels rådsslutsatser om domstolslösningen och några ytterligare frågor som gäller gemenskapspatentet.

Om vi lyckas med målsättningen är det ett viktigt steg på vägen mot en slutlig överenskommelse.

Vad gäller patentdomstolen är det främsta syftet med rådsslutsatserna att nå enighet om ett antal centrala utestående frågor.

Eftersom EG-domstolen hanterar en fråga från rådet om den föreslagna domstolslösningen är förenlig med EG-fördraget kommer rådsslutsatserna att vara villkorade av EG-domstolens kommande yttrande. Rådsslutsatserna kommer inte heller att omfatta de frågor som ligger under EG-domstolens prövning.

Gemenskapspatentsförordningen är tekniskt sett slutförhandlad. Vår målsättning är som sagt att konkurrenskraftsrådet ska besluta om en allmän inriktning. Den allmänna inriktningen kommer därefter att ligga till grund för Europaparlamentets första läsning.

Lissabonfördraget innebär att översättningsbestämmelserna, alltså den kontroversiella språkfrågan, får en egen rättslig grund med särskild beslutsordning. Det innebär att den kommer att regleras separat i en särskild förordning. Språkfrågan finns därför inte längre kvar i gemenskapspatentsförordningen och kommer alltså inte att omfattas av den allmänna inriktningen i december.

Med detta sagt vet vi alla att en lösning av språkfrågan är en förutsättning för att gemenskapspatentet praktiskt ska kunna börja fungera. Vi arbetar därför parallellt med förhandlingarna för att bana väg för en lösning även av språkfrågan.

Det finns två frågor som har bäring på gemenskapspatentet men som inte finns i förordningen utan i rådsslutsatserna. Det är principerna för gemenskapspatentets årsavgifter och samarbetet mellan EPO och de nationella patentverken, det så kallade Enhanced Partnership.

När gemenskapspatentsförordningen träder i kraft ska en kommitté bestående av medlemsstaterna besluta om årsavgifternas precisa storlek och hur den del av årsavgifterna som ska tillfalla medlemsstaterna ska fördelas. I rådsslutsatserna slås vissa principer fast som ska fungera som vägledning för denna kommitté.

När det gäller Enhanced Partnership är tanken att förbättra samarbetet mellan EPO och nationella patentverk i syfte att minska dubbelarbete och härigenom förkorta handläggningstiden för patentansökningar.

Det är glädjande att kunna rapportera att Coreperförhandlingen av förslagen avslutades i onsdags och att läget ser bra ut inför konkurrenskraftsrådet. Det finns visserligen fortfarande några utestående frågor, men vi har gott hopp om att kunna lösa dem. Vår bedömning är att det finns goda förutsättningar för att vi nästa fredag ska kunna nå en överenskommelse. Jag vill också tillägga att vi inte är i hamn förrän vi har det klart på fredag.

Anf. 143 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Vi är helt överens i denna fråga. Vi har vid flera tillfällen fått mycket god information i näringsutskottet i denna fråga som både är svår att ro i hamn och sätta sig in i. Jag vill därför ställa en kontrollfråga. Uppfattade jag det rätt att ministern i sin inledning sade att det skulle bli billigare? Vi har ju inte minst diskuterat att årsavgiften och det som är kopplad till den kommer att fastställas senare, så jag kanske uppfattade fel. Vi är nämligen inte säkra på att det kommer att bli billigare för exempelvis de svenska företagen.

Jag vet inte om vi här och nu kan få lite mer information i de frågor som inte är utklarade ännu. Det går ju alltid att hemligstämpla.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller det sista kan jag säga att EU-nämndens roll och syfte är att få grepp om förhandlingsläget. Det är därför vi inte publicerar stenografiska uppteckningar före råden. Måste man ha hemlisar även efter dem kan vi ordna det. Jag vill gärna att handelsministern kommenterar det jag hört, nämligen att det ska finnas ett land eller två som sitter på tvären vad gäller Enhanced Partnership och nationella patentmyndigheters roll. Det vore bra att få en lägesbeskrivning.

Anf. 145 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag tackar Carina Adolfsson Elgestam för frågan. Det stämmer att det är en fråga som vi har arbetat med länge, långt innan jag kom in i bilden som handelsminister. Det är fortfarande ett känsligt läge. Det finns flera länder som framför problem. Det är flera länder kvar för mig att ha kontakt med innan KKR nästa fredag. Jag känner ändå att det finns gott hopp eftersom det handlar om olika problem för olika länder. Därmed är varje land relativt ensamt, och man ser ändå vikten av att vi ska kunna lösa detta. Jag upplever att det är ett gott förhandlingsklimat, och det känns som alla är beredda att vara flexibla för att slutligen kunna nå en uppgörelse. Många länder ser att vi aldrig har varit så nära. Mycket handlar det om att vi har kunnat lyfta ut själva språkfrågan.

Vad gäller att det skulle bli dyrare för svenska företag får man jämföra att ta separata patent i varje EU-land med att ta ett enda patent. I den beräkning jag känner till har man tänkt sig ett snitt på fyra fem länder. Någonstans där skulle avgiften hamna i stället för en kostnad i alla 27 länder.

Jag lämnar över till Alexander Ramsay från Justitiedepartementet för ytterligare förtydligande. Det är han som har bäst kontroll på detta i detalj.

Anf. 146 Rättssakkunnige ALEXANDER RAMSAY:

Fru ordförande! När det gäller kostnadsfrågan kan jag kanske komma med lite mer detaljerad information än vad jag kom med i näringsutskottet. Det kanske kan hjälpa. Det kommer att bli dyrare än ett svenskt patent, men det vi talar om är en marknad som täcker 500 miljoner människor, inte 9 miljoner människor. Det får man ha i åtanke.

I rådsslutsatserna slås det fast vilka principer som ska gälla för årsavgifterna. En av principerna är, precis som ministern sade, att det ska

efterlikna ett genomsnittligt europeiskt patent av i dag som vi menar täcker fyra fem medlemsstater.

Det innebär rent konkret att om man vill upprätthålla ett sådant patent i dag och täcka de fem vanligaste medlemsstaterna får man, enligt det exempel jag gav, betala ungefär 3 300 euro i årsavgifter för ett skydd som varar i 20 år. Då ska man komma ihåg att i stället för två, fyra eller fem länder får man med patentet hela marknaden på 27 medlemsstater till samma pris.

Med detta patent försöker vi också skapa en begränsad språklösning. Det system vi har i dag innebär att man måste översätta patentet i varje land som man vill ha det validerat i. Det kostar oerhört mycket pengar. Frågan om begränsad språklösning är ännu inte helt i hamn, men den lösning som ligger närmast till hands skulle, enbart på grund av det begränsade översättningskravet, innebära besparingar i översättningskostnader på upp till 3 000 euro per patent.

Förutom att man får ett patent som täcker en marknad på 27 medlemsstater med totalt 500 miljoner människor till ett pris motsvarande årsavgiften för fyra fem länder gör man alltså dessutom stora besparingar på översättningskostnaderna.

Jag vill betona att det här systemet är tänkt att fungera bredvid de befintliga systemen. Det kommer alltså fortfarande att finnas möjlighet för den som vill och har de behoven att söka patent nationellt, att söka endast i Sverige och Danmark, eller hur man nu väljer att lägga sin patentansökan.

Anf. 147 JOHAN LINANDER (c):

En av mina två frågor fick jag därmed svar på, nämligen att man även fortsättningsvis kan söka svenskt patent. Det gör att man har valmöjligheten kvar. Om jag hade suttit i näringsutskottet skulle jag säkert ha kunnat svaret även på den andra frågan, men jag var inte närvarande vid informationen. Ni får se den som en kontrollfråga.

Utökas det patenterbara området med gemenskapspatentet jämfört med hur det ser ut i Sverige i dag? Det finns två sidor av patenten. Om för mycket patenteras kan det hindra utvecklingen.

Anf. 148 Rättssakkunnige ALEXANDER RAMSAY:

Mitt enkla svar är nej. Det har inte alls med det patenterade området att göra. Det vi nu diskuterar handlar över huvud taget inte om det. Det handlar helt enkelt om att skapa ett gemenskapspatent och en domstol. Det finns inga skrivningar, planer eller några som helst tankar på att det ska ha någon effekt på det patenterade området.

Anf. 149 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Det är glädjande att höra att man nu löser den besvärliga språkfrågan. Jag tänker på alla uppfinnare som kommer med bra idéer men helt enkelt inte har råd att lösa just språkfrågan.

Dessutom känns det tillfredsställande att det sker under det svenska ordförandeskapet. Det hedrar oss att kunna peka på detta. Jag undrar om ni fått några reaktioner från uppfinnarna eller från de mindre företagen som behöver hjälp.

Anf. 150 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Vi har haft ett fantastiskt fint stöd inte minst från Business Europe och från många småföretagare som kommenterat vikten av detta. Det är ett stort tryck från industrin i flera länder i Europa.

Jag vill passa på att gå tillbaka till frågan om förhandlingsläget och berätta att vi redan haft kontakt med flera länder. Det återstår ytterligare några länder att ta kontakt med före fredag. Så sent som i morse talade jag med kommissionär McCreevy som sade att detta nog är fjärde gången som man anser sig vara nära en lösning av gemenskapspatentet men trots det inte lyckats ro det i hamn. Han sade dock att förutsättningarna den här gången såg något annorlunda ut just för att språkfrågan var utlyft och nu låg separat.

Vi är glada för tillfället men ska ändå inte ropa hej förrän vi verkligen nått ända fram. Det är viktigt att påpeka. Jag vet att fru ordförande haft bra kontakter med Danmark för att trycka på i detta. Jag uppmuntrar dem som har möjlighet att göra en sista push. Vi är tacksamma för allt stöd vi kan få.

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:

Att parlamentariska kontakter kan spela roll känner vi i nämnden igen från ett antal frågor. Vi får väl se vad det är värt, men jag har varit i kontakt med Folketingets Europautvalg. Liknande aktiviteter kan gärna företas av kolleger där så är möjligt och lämpligt.

Anf. 152 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag vill för tydligheten skull, med anledning av Helena Bargholtz inlägg om att språkfrågan är utlyft, påminna om att språkfrågan tyvärr inte är löst. Vi hoppas att den löses under det spanska ordförandeskapet. Det är allas förhoppning, och där är vi fullständigt överens. Det vi inte vet i dag är om det nya Lissabonfördraget kan få konsekvenser för hur långt vi kommit på resan, utifrån vilka språk som skulle vara de avgörande. Vi får hoppas att det inte sätter några käppar i hjulet utan att man klarar av det under det spanska ordförandeskapet.

Anf. 153 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag uppfattade inte Carina Adolfsson Elgestams inlägg som en fråga utan mer som en kommentar.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Då kan nämnden gå till beslut. Det enda vi kan förhålla oss till är förstås den svenska inställningen till detta.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 9, Förslag till rådets förordning om stadga för ett europeiskt privat aktiebolag. Här har det varit överläggningar i nämnden. Vi informerades om en övrig fråga den 20 maj. Vi hade överläggning den 28 november 2008 med stöd för regeringens då angivna ståndpunkt. Det var ganska tidigt i processen. Då anmälades avvikande meningar från s, v och mp i förhållande till regeringens då angivna ståndpunkt.

Civilutskottet, ansvarigt utskott i riksdagen, har haft överläggningar i frågan den 26 november, alltså i går. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från s, v och mp. Ledamöterna från s, v och mp ville till protokollet få antecknat att regeringen hade en alltför positiv inställning till förslaget, samt ett antal inspel. Det landade i avvikande mening. Motiveringen för denna avvikande mening finns i protokollsutdraget från civilutskottets sammanträde i går.

Anf. 155 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Förslaget till förordning om privata Europabolag syftar till att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft genom att underlätta etablering på den inre marknaden. Ett annat syfte är att minska de kostnader som uppstår på grund av att reglerna för att bilda och driva företag i dag skiljer mellan medlemsstaterna.

Under det svenska ordförandeskapet har förhandlingarna om förslaget till en förordning om ett privat Europabolag fortsatt. Vi har presenterat ett antal kompromissförslag för att få medlemsstaterna att närma sig varandra. En viktig målsättning för oss har varit att förenkla reglerna. Tanken är att de ska kunna tillämpas av småföretagare utan att behöva lägga ned stora kostnader på juridisk rådgivning.

De tidigare texterna krävde att aktieägarna skulle reglera en stor mängd frågor i bolagsordningen. Den bördan har vi nu lyft bort från aktieägarna och låter dem i stället falla tillbaka på nationell bolagsrätt. Om aktieägarna är missnöjda med den lösning som den nationella lagstiftningen erbjuder får de reglera frågan på annat sätt i sin bolagsordning. Givetvis måste de hålla sig inom de gränser som förordningen sätter.

Vi har gjort framsteg även i en rad andra frågor och nått fram till lösningar som många medlemsstater kan stödja. Fortfarande finns dock några utestående frågor och reservationer. De rör främst bolagets säte och arbetstagarinflytandet. Det pågår ännu bilaterala kontakter inför rådsmötet, men vi kan inte utesluta realförhandlingar på mötet.

Sedan vi skickade rådspromemorian till er har det skett en del förändringar i vårt kompromissförslag. Ändringarna i förslaget gäller på vilket sätt SPE ska kunna bildas, frågan om bolagets säte och kraven i samband med registrering av bolaget samt arbetstagarrepresentationsdelen. Om intresse finns kan jag återkomma till den närmare innebörden av ändringarna.

Även när det gäller aktiekapitalnivån har det skett en ändring, nämligen att medlemsstaterna får välja ett kapitalkrav någonstans mellan 1 och 8 000 euro.

Vårt mål som ordförande är att nå en balanserad lösning som alla medlemsstater kan stödja. För att göra en sådan lösning möjlig krävs stor flexibilitet i de centrala frågorna, men vi vill se till att skyddet för borgenärer, minoritetsaktieägare och anställda inte eftersätts. Det finns anledning att särskilt bevaka frågorna om aktiekapitalets storlek och arbetstagarinflytandet i bolagens styrelser.

Anf. 156 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru ordförande! Det är ingen tvekan om att förslaget har förbättrats avsevärt. Vår huvudsakliga invändning från s, v och mp var tidigare just

aktiekapitalet på 1 euro som vi ansåg vara orimligt, inte minst ur solvenssynpunkt.

Dock finns det fortfarande några saker kvar. Det sägs att lagstiftningen ska gälla små och medelstora företag. Vi har svårt att se det. Som det ser ut verkar det snarare vara en ganska omfattande och krånglig lagstiftning. Vi är rädda för att den inte kommer att användas av små och medelstora företag, åtminstone inte av små, just för att regelverket är relativt krångligt.

Det vi menar med vår invändning mot förslaget gäller dels aktiekapitalets storlek, dels, och framför allt, att det inte finns någon analys i förslaget. Vi hade näringsministern här alldeles nyss för att diskutera på vilket sätt detta påverkar företagens regelbörda. Även om man ser positivt på förslaget innebär nya regler trots allt nya regler för företagen. Det är alltså våra huvudsakliga invändningar.

Anf. 157 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Det är viktigt att vi kan få den nya typen av företagsform för att underlätta det hela, inte minst med tanke på att de två tidigare försöken inte har varit särskilt lyckade.

Jag noterar tacksamt att även oppositionen numera, sedan man lämnade regeringen, talar om att få ned de administrativa kostnaderna och minska regelbördan. Vi fick ju med hjälp av Miljöpartiet ett tillkännagivande till den tidigare regeringen. Däremot ställde man inte upp på de mål som den nuvarande regeringen sedan satte upp. Nu delar man dem emellertid. Det är bra att vi gemensamt kan driva på för att få nödvändiga regelförenklingar för företagen och att vi kan göra det på europeisk nivå.

Jag förstår att förhandlingarna inte är lätta eftersom varje land sätter upp sina krav. Det finns en risk att det, när man adderar kraven, resulterar i att det blir svårt att använda sig av företagsformen som sådan.

Jag vill gärna höra mer om vad som har hänt samt om det förs diskussioner om kravet på gränsöverskridande.

Anf. 158 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag börjar med Börje Vestlunds frågor. Jag kommer sedan att lämna över till Justitiedepartementets rättssakkunniga Annica Sandberg för ytterligare detaljer.

Från svensk sida beslutade regeringen nyligen att föreslå att kapitalkravet för nationella privata aktiebolag ska sänkas till 50 000 kronor. Om reglerna för det privata Europabolaget och det nationella privata aktiebolaget avviker för mycket från varandra finns det risk att Europabolaget konkurrerar ut våra nationella aktiebolag. Det tror jag vore olyckligt.

Som förslaget nu ser ut kommer medlemsstaterna att kunna föreskriva ett kapitalkrav för det privata Europabolaget på upp till 8 000 euro. Det tycker jag är en ganska rimlig lösning, och den ligger också nära Europaparlamentets uppfattning i frågan.

Frågan om regelförenkling och att det fortfarande är snårigt och besvärligt för små och medelstora företagare tänkte jag överlämna till Annica Sandberg att besvara. Låt mig dock först besvara Krister Hammarberghs fråga om gränsöverskridande.

Ett krav på gränsöverskridande inslag innebär naturligtvis en begränsning av möjligheterna att bilda privata Europabolag och att det kan

2009/10:14
27 november

vara svårt att kontrollera efterlevnaden. Många medlemsstater har emellertid efterfrågat det kravet, och vi har försökt att ge flera olika alternativ till bolagen så att det inte ska bli ett alltför svårt krav att uppfylla. Det kan handla om att man har en aktieägare i ett annat land eller tänker bedriva verksamhet i flera olika medlemsstater.

Anf. 159 Rättssakkunniga ANNICA SANDBERG:

När det gäller om reglerna är krångliga eller inte: Det är ofrånkomligen så att det krävs regler om man vill skapa en ny bolagsform. Frånvaro av regler gynnar möjligen inte heller företagarna. I Danmark avskaffade man ganska många regler på aktiebolagslagstiftningens område och konstaterade sedan att man hade gjort företagen en otjänst. Man återinför mer detaljerade regler, därför att det blir svårt för företagen att veta vad de har att hålla sig till.

Visst är det så att det finns regler som måste följas om man vill driva ett bolag. Om det är dyrare att göra det i SPE-formen eller i form av ett nationellt bolag beror väl på vad man har för syften med verksamheten. Om man vill verka i flera olika medlemsstater är det möjligt att det är en fördel att välja SPE-formen.

Det gjordes en konsekvensanalys av kommissionen i samband med att förslaget lades fram. Huruvida det finns anledning att göra en förnyad konsekvensanalys med anledning av de ändringar som vi har gjort kan jag inte svara på just nu.

Anf. 160 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har inte varit med i diskussionerna om de här frågorna tidigare; de ligger inte inom mitt ämnesområde vanligtvis. Men jag blev väldigt förvånad när jag hörde att det bara var 1 000–8 000 euro i aktiekapital. Nu har jag fått en förklaring till att det var ännu lägre tidigare. Det finns naturligtvis en anledning till att vi en gång i tiden höjde kraven på aktiekapital i Sverige för våra aktiebolag.

Det som jag egentligen räckte upp handen för var för att tala om att vi naturligtvis står bakom vår avvikande mening.

Anf. 161 MARIANNE BERG (v):

Även Vänsterpartiet tycker som i går.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Vi förväntas någorlunda följa ståndpunkterna som framfördes i civilutskottet.

Vill handelsministern ge några kommentarer om det sista?

Anf. 163 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Nej, jag behöver nog inte ytterligare kommentera avvikande meningar.

Anf. 164 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag vill poängtera att vår uppfattning delvis har ändrats. Vi är fortfarande lite skeptiska till den här formen när det gäller aktiekapitalet, men vi säger inte helt och hållet nej till detta. När det var 1 euro, då det egent-

ligen inte fanns något värde i bolagen alls vid startandet, tyckte vi att det var felaktigt. Men nu kan man ha 1 000–8 000 euro och varje land kan sätta det självt. Jag har i och för sig svårt att se något land som skulle tycka att det vore bra att ha bolag som har 1 euro i aktiekapital. Det tror jag inte att något land kommer att acceptera. Även EU-parlamentet var väldigt tydliga på den punkten.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar ändå detta som att Socialdemokraterna står kvar vid sin lite snällare men ändå avvikande mening från civilutskottet i går.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men noterar de avvikande meningarna och motiveringarna för desamma från s, v och mp.

Punkt 10 om patentsystem behandlade vi tillsammans med punkt 8. Nästa Björlingska punkt gäller enligt mina noteringar prioriteringar för inre marknaden inför Lissabonagendan efter 2010. Jag ska även säga till handelsministern – för det har jag sagt till kollegerna – att vi behandlar denna fråga med åtminstone fem statsråd bara i dag och i går och ytterligare några framöver. Den behandlas i diverse olika rådskonstellationer. Nu gäller det inre marknadsaspekterna. Frågan om inre marknadsdelen behandlades i nämnden den 18 september, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Nu föreligger utkast till slutsatser.

Anf. 166 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Under våren 2010 kommer som sagt en ny tillväxtstrategi att ta form, Lissabon post-2010, och en ny kommission kommer att lägga fram ett nytt arbetsprogram. Det innebär att det just nu finns en unik chans att göra inspel gällande vilket innehåll dessa viktiga strategier för de kommande åren bör ha. Vid det informella ministermötet i Umeå i oktober hade inre marknadsministrarna en inledande diskussion om prioriteringar för den inre marknaden under nästa decennium. Mötesdiskussionen i Umeå utgör en del i underlaget för slutsatser som man har tagit fram för det stundande konkurrenskraftsrådet.

I slutsatserna som KKR avser att anta framkommer det att Europa behöver vidareutveckla den inre marknaden, då en stark inre marknad ger långsiktig tillväxt och välbefinnande i en global ekonomi. Med en ny kommission i antågande och en ny strategi för tillväxt och jobb borde Europa ta tillfället i akt att vända nuvarande utmaningar till möjligheter och utveckla en tydlig konkurrenskraftsstrategi för den inre marknaden under nästa decennium. Gemensamma åtgärder bör vidtas inom de strategiska områden som gynnar medborgare, konsumenter och företag mest.

Det finns några nyckelområden som det speciellt behöver fokuseras på. Kommissionens ordförande Barroso har redan nu aviserat en nylansering av den inre marknaden med inre marknads paketet som kan vara av intresse. Det är vidare nödvändigt att fortsätta att vidareutveckla praktiska åtgärder, som överenskommet i KKR i september. Det finns ett behov av prioriteringar och ett mer strategiskt tillvägagångssätt i implementering, tillämpning och efterlevnad av existerande lagstiftning för att skapa bättre regelverk. Det här strategiska tillvägagångssättet är något som medlemsländerna inte kan göra ensamma utan rör koordinering

såväl mellan medlemsstaterna och kommissionen som inom kommissionen.

Det är också angeläget att den inre marknaden fördjupas och kompletteras. Det finns fortfarande outnyttjad potential. Prioriterade områden under det kommande decenniet bör bland annat vara den fria rörligheten för tjänster. Vidare bör immaterialrättens område, såsom etablering av gemenskapspatentet och konsumentpolitik, stå i fokus. För att EU ska kunna förbättra sin konkurrenskraft är det också angeläget att uppmärksamma den centrala roll som tekniska regler, standarder, provningsregler med mera har i gränsöverskridande handel.

Vidare leder det växande beroendet mellan extern handel och inre marknad till behov av mer systematisk uppföljning och utveckling av de fyra rörligheterna, sedda i ljuset av globaliseringen. Därför borde också den årliga uppföljningen av inre marknadsfrågorna innehålla ett avsnitt om externa aspekter. Vi behöver förbättra konsekvensanalyserna samt rapporteringen och koordineringen mellan olika policyområden.

Allt detta är instrument som kan utvecklas vidare.

Anf. 167 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är som sagt många olika råd som har ansvar för framtidens Lissabonstrategi, eller EU 2020, som jag misstänker att den kommer att heta. Så är det enligt rykten som går i alla fall.

Det som handlar om främjande är oerhört viktigt, inte minst om vi ska kunna höja sysselsättningen och tillväxten i Europa. Jag undrar om ökad rättvis handel i främjandet kommer att kunna finnas med. Vi tycker att det är viktigt. Annars skulle det vara ett medskick till ministern.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Tack för det medskicket!

Anf. 169 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag är inte säker på att just uttrycket ”ökad rättvis handel i främjandet” kommer att finnas med. Men vi har under vårt ordförandeskap haft en stor konferens som handlade om CSR, corporate social responsibility, där antikorruption, miljömedvetenhet, arbetstagarnas rättigheter och mänskliga rättigheter är fyra olika viktiga frågor för handel. Detta är också någonting som vi vill få med i slutsatser till rådet i december. Det kommer inte att tas upp nu på KKR på det sättet, men det är en viktig fråga som vi vill att kommissionen ska arbeta vidare med under kommande period. Naturligtvis ingår även delen om rättvis handel i detta. Det är en viktig fråga inom CSR – socialt ansvarstagande ska jag säga på svenska.

Anf. 170 CHRISTINA AXELSSON (s):

Fru ordförande! Det är glädjande att man här nämner arbetstagarnas rättigheter. Detta är en del. Ska vi ha ökad rörlighet för tjänster och mer konkurrens behöver det också vara konkurrens på lika villkor, så att det inte får till följd att vi får en lönedumpning eller en dumpning av arbetsmiljöåtgärder för dem som utför de här tjänsterna. Det tycker jag att det är viktigt att man påpekar också som handelsminister.

Jag tänkte också fråga om konsumenternas möjligheter. När man har ökad handel med tjänster och produkter mellan olika länder måste man även ha ett starkt konsumentskydd, så att vi konsumenter vet vad det är vi handlar. Till syvende och sist är det konsumenterna som ska använda tjänsterna. Då är det viktigt att man har möjligheter att klaga och att det finns regler för det. Nu vet jag att det faller under en annan minister också, men det är i alla fall en och samma regering, och det är viktigt att man tar till sig alla dessa delar.

Anf. 171 ORDFÖRANDEN:

Det är mycket riktigt så att vi diskuterade konsumentfrågor i går, inte med Sabuni, som var sjuk, utan med hennes statssekreterare.

Anf. 172 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag tackar Christina Axelsson för en viktig frågeställning.

Jag tror att det alltid är viktigt att påpeka och förstärka konsumenternas möjligheter. Ett led i detta är att nu när vi kommer att genomföra eller implementera tjänstedirektivet i slutet av december kommer det också att införas kontaktpunkter i varje land som ska vara till för att företagare lättare ska kunna göra sina ansökningar och för att allting ska kunna ske snabbare. Man ska helt enkelt förenkla för tjänster över gränserna. Men det är också viktigt för konsumenterna att man om man är missnöjd och känner att en tjänst inte riktigt blev som det man hade blivit upplyst om från början ska kunna vända sig någonstans.

Det är dessutom viktigt att vi följer upp hur tjänstedirektivet kommer att fungera, inte minst under nästa år. Vi ser nu att alla länder kommer att inrätta kontaktpunkter. Vi ser också vikten av att ha detta på mer än ett språk. Det är någonting vi rekommenderar i de olika EU-länderna. Det handlar verkligen om att utvärdera om detta fungerar tillfredsställande i verkligheten, inte minst för konsumenterna.

Anf. 173 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har några frågor om det som står om immaterialrätten. Vad är det som diskuteras där?

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Kan vi be Bodil Ceballos precisera sin fråga?

Anf. 175 BODIL CEBALLOS (mp):

Det står att prioriterade områden kommer att vara den fria rörligheten för tjänster, immaterialrätten och konsumentpolitiken. Vad specifikt i immaterialrätten gäller det?

Anf. 176 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det är en strategi som kommissionen kommer att ta fram för att se över skyddet för immateriella rättigheter. Detta är också en viktig fråga, som naturligtvis är kopplad till det vi talar om nästa fredag angående gemenskapspatentet: Hur viktigt det är att vi skyddar våra innovationer och vår forskning och utveckling för att kunna stå konkur-

renskraftiga. Vi ser att det är inom dessa områden som EU kommer att stå starkt i framtiden. Inte minst när vi också vill se hur EU ska kunna vara mer öppet mot omvärlden är det ännu viktigare att vi har kontroll över våra immateriella rättigheter och ser att vi har ett starkt skydd för våra företagare och uppfinnare.

Anf. 177 BODIL CEBALLOS (mp):

Det är naturligtvis jätteviktigt att vi har ett starkt immaterialrättsligt skydd. Men sedan har vi hela diskussionen om fildelning och annat. Jag tror inte att ett förbud mot fildelning egentligen stärker upphovsrättshavarna så särskilt mycket. Man måste hitta andra metoder. Är fildelning och sådana saker inbegripna i detta?

Anf. 178 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Nej, fildelning är inte inbegripet här.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Det ska vara den sista beslutsfrågan för Björling på konkurrenskraftsrådet. Det finns två övriga frågor, en om hasardspel med mera och en om byggprodukter. Övriga frågor är för all del inte beslutsfrågor. Vi brukar inte fördjupa oss i någon av dem. Men båda dessa frågor har onekligen visst svenskt intresse i debatten. Därför vill jag ändå fråga om det är något handelsministern vill säga om dem. I så fall får hon så klart det.

Anf. 180 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag avstår, om ni inte har några specifika frågor.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Även punkten om Google-böcker är Björlingsk. Är det någon av ledamöterna som har frågor? Jag finner inte så. Då tackar vi för informationen och är klara med samrådet med handelsministern inför konkurrenskraftsrådet.

Anf. 182 ORDFÖRANDEN:

Nu ska vi tala om handelsfrågorna. På föredragningslistan upptas också en återrapport från ett informellt ministerrådsmöte den 13 september. Just den här frågan är ett ärende som löper, så att säga. Finns det något att säga som går att avgränsa till själva återrapporten, eller ska vi börja prata om WTO över huvud taget i stället? Är det något handelsministern vill säga som bara rör återrapporten?

Anf. 183 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag ska inte förlänga detta i onödan, men jag vill ändå påpeka att syftet med det informella mötet i september var just att diskutera framtida handelspolitik: Hur vill vi se EU i framtiden? Oerhört glädjande var att så många vid det här mötet också lyfte blicken och diskuterade framtiden, inte minst flera av de medlemsländer som tidigare har haft mer protektionistiska tendenser.

Anf. 184 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är alltid glädjande att höra.

Jag skulle ändå vilja fråga om ministern kunde förtydliga lite om de skiljelinjer som tydligen kunde urskiljas mellan vissa medlemsländer. Kan ministern förtydliga detta eller ge oss lite mer kött på benen?

Anf. 185 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag vill inte säga att det var tydliga skiljelinjer på det sätt vi diskuterade. Snarare var det så att några medlemsstater inte riktigt kunde lyfta sig från att diskutera dagens handelspolitik och i stället tala om hur vi vill att det ska se ut om tio eller 20 år. Det var framför allt två medlemsstater som tydligt utmärkte sig i positiv bemärkelse, nämligen >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<, som verkligen hade lyft blicken och ville se hur vi kunde gå vidare till att riva icke-tariffära handelshinder, hur vi kunde koppla samman handel med klimatfrågan på ett positivt sätt och hur vi kan förstärka utvecklingsländerna så att de kan komma ur fattigdom. Det var mer på ett generellt plan.

Anf. 186 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag tackar för det svaret. Men i återrapporteringen står trots allt att ”viktiga skiljelinjer gick emellertid också att urskilja mellan ministrarnas olika inlägg”. Det var den meningen jag funderade över. Vad var det för typ av inlägg?

Anf. 187 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det var precis det jag försökte förklara. Det handlade mer om huruvida man diskuterade framtiden eller om man satt och talade

om dagens handelspolitik. Naturligtvis finns det skiljelinjer även inom dagens handelspolitik, men alla hade inte uppfattat syftet att ha en friare diskussion och att se framåt.

Anf. 188 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för detta och lägger återrapporten till handlingarna. Sedan går vi in på rådsagendan för allmänna frågor och yttre förbindelser. Där står en punkt, nämligen diskussion om WTO:s sjunde ministerkonferens. Frågan om WTO har ju varit uppe i nämnden hur många gånger som helst egentligen.

Anf. 189 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det är en reguljär ministerkonferens i WTO som kommer att äga rum 30 november–2 december i Genève. Enligt sina statuter ska WTO anordna reguljära ministerkonferenser vartannat år. Nu har det gått fyra år sedan WTO:s senaste reguljära ministerkonferens, som ägde rum i Hongkong 2005.

Den formella agendan för ministerkonferensen den här gången är kort. Inga stora beslut väntas vid konferensen. I stället ligger fokus dels på diverse löpande frågor i WTO:s arbetsprogram, dels på en diskussion om det multilaterala handelssystemet i ljuset av den ekonomiska krisen.

Formellt kommer någon förhandling i den pågående Doharundan således inte att äga rum vid konferensen. Men informellt väntas dock förhandlingsläget i Doharundan diskuteras, såväl bilateralt som i de olika grupperingar som finns i det här sammanhanget.

Som EU:s ordförande har Sverige kallat till ett särskilt Gaerc, allmänt råd för handelsministrarna, den 30 november i syfte att på plats koordinera EU:s agerande vid WTO-ministermötet. Förberedelserna inför ministermötet är enda dagordningspunkt. Några slutsatser förutses inte. Finns det behov kommer ytterligare möten att anordnas på plats i Genève.

Sverige kommer att verka för att EU i de här diskussionerna betonar vikten av att WTO fortsatt övervakar och motverkar protektionistiska tendenser bland medlemsstaterna, att WTO fullt ut bidrar till den globala ekonomiska återhämtningen, att alla ansträngningar görs för att föra Doharundan till ett avslut 2010 och att en fortsatt diskussion förs om hur WTO och det internationella handelssystemet kan bidra till att lösa de globala utmaningarna såsom klimatfrågan och kampen mot fattigdom. Vi vill också att det inleds en diskussion om hur WTO bör anpassa sig till den föränderliga globala ekonomin.

Formella beslut kommer att fattas dels om förlängningen av två moratorier, dels om datum för nästa reguljära konferens i WTO, som väntas äga rum under senhösten 2011.

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Oss brukar man ju inte behöva övertyga om värdet av frihandel, men sådana här diskussioner förs med andra länder. Ett land som vi fortfarande väntar på positiva signaler från är USA, åtminstone mig veterligen. Handelsministern vet nog mer. Kan handelsministern se några positiva nyheter från amerikanskt håll inför detta?

Anf. 191 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Tack för frågan! Det finns för närvarande inga positiva signaler från USA. Jag vill ändå påpeka att jag tycker att det steg som togs från Indien i september om att dra ihop 32 viktiga stater för att diskutera om man kan börja förhandla Doharundan på teknisk nivå igen och åtminstone försöka nå ett schema för hur man ska kunna slutföra detta under 2010 var ett väldigt viktigt och bra initiativ. Därefter har man kunnat träffas i Genève på teknisk nivå fram till ministermötet. I de delarna kan även USA delta.

Men det finns fortfarande ingen tydligt formulerad handelspolicy från amerikansk sida. Det finns flera olika orsaker till detta. Jag tror att många spekulerar i ännu fler orsaker. En viktig del handlar om USA:s interna politik och genomförandet av en hälsoreform. Det handlar också om diskussionen om klimatåtaganden.

Vi väntar fortfarande på en klar och tydlig handelslinje från amerikansk sida.

Anf. 192 ORDFÖRANDEN:

Vi också.

Anf. 193 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är bara att beklaga detta vad gäller USA och att det inte tyvärr blir någon förhandling denna gång heller, inte minst med tanke på den globala krisen. Det finns tyvärr i människans mekanism att vi ibland när det är skarpt läge kan bli oss själva nog, så att säga. Jag tycker att man kan se det lite här och där i vissa av medlemsländerna i WTO, kanske inte minst i Latinamerika, där det kommer lite oroväckande signaler just nu från Brasilien, Argentina bland annat.

I det som nu ska diskuteras saknar jag jordbruket och framför allt industriavtalet. Det är ju oerhört viktigt på olika sätt. Kommer man över huvud taget att lyfta in dessa båda stötestenar i diskussionen? Klimatfrågan, som är så viktig, seglar ju upp nu, precis som fattigdomsfrågan. Men det får inte peta undan det som handlar om jordbruk och industriavtalet. Därtill har vi GATT, och vi vet att det finns en problematik kring det.

Sedan kan jag inte låta bli att fundera över detta med fattigdomsbekämpning, frihandel och WTO kopplat till G20. I G20 ingår vissa länder som vi ibland betraktar som utvecklingsländer. Kan det i det här sammanhanget finnas någon spänning mellan olika intressen när det gäller att nå målen för dessa båda arenor – WTO är en arena för sig och G20 är en annan – för länder som Indien och Brasilien? Därtill undrar jag om frågan om Ryssland och WTO kommer upp på agendan.

Anf. 194 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Tack för bra frågor och kommentarer från Carina Adolfsson Elgestam, som är väldigt väl insatt i de här frågorna. Naturligtvis går det inte att utesluta att det kommer att finnas tillfälle för vissa länder att framföra sina ståndpunkter vad gäller Doharundan. Jag tror att flera också ser det som ett tillfälle att föra fram sina egna positioner respektive att kritisera andra länders positioner. Men i nuläget gör åtminstone vi bedömningen att det inte kommer att innebära vare sig genombrott eller sammanbrott i Dohaförhandlingarna.

Jag vill också säga att vi fick en positiv signal från Pittsburgh och G20-mötet i ländernas deklaration avseende handel och vikten av att bekämpa protektionism. Den var väldigt bra ur svensk synpunkt. Just att vi skulle få en tydlig politisk indikation om avsikten att få ett avslut i Doharundan 2010 uppnåddes ju där.

Men det handlar även om flera viktiga spelare i G20. Carina Adolfs-son Elgestam nämnde Indien. Det är viktigt att man där nu tar tydligare steg och visar att man är en mer utvecklad ekonomi och att man bestämmer var man vill vara spelare, så att säga. Man kan inte alternera mellan att vara utvecklingsland eller något annat.

Något annat som är glädjande är att det nu ser ut som om banantvis-ten skulle vara löst. Den har ju varit en enorm stötesten för Dohaförhand-lingarna inom jordbruksdelen. Det har varit en stor fråga som har blocke-rat att man ska kunna komma vidare. Det finns fortfarande flera utestå-ende frågor, bland annat bomullsfrågan, som vi ser om det går att få en separat lösning på. Där är vi inte ännu, men vi ser att små steg tas på vägen.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Hur var det med Ryssland?

Anf. 196 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Från svensk sida ser vi positivt på ett inträde i WTO för Rysslands del. Det var något som vi tydligt uttryckte under EU-toppmötet med Ryssland alldeles nyligen. Det är av stor vikt att Ryssland kommer in i WTO. Det är också kopplat till en viktig fråga för Sverige och för svensk skogsindustri, nämligen avskaffande av virkestullar. Den frågan är ännu viktigare för finsk skogsindustri.

Nu är det dock glädjande att man har bestämt sig för att inte höja vir-kestullarna ytterligare under 2010, men det bästa vore förstås att Ryss-land inträder i WTO, dock på samma villkor som alla andra. Därigenom kan man också slopa dessa tullar.

Anf. 197 ORDFÖRANDEN:

Den här punkten sammanfattar jag med att jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i frågan.

Då är vi klara med punkt 5 på föredragningslistan och därmed även med handelsministern, om hon inte har något annat att säga.

Anf. 198 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag tackar för stödet från EU-nämnden. Jag vill också berätta att vi precis har fått vetskap om att Barroso erbjuder vår svenska blivande kommissionär, Cecilia Malmström, posten som migrat-ionskommissionär.

Anf. 199 ORDFÖRANDEN:

Det var väl en god nyhet i öppenhetens tecken om inte annat, hoppas vi. Då är vi klara med handelsministern och hennes medarbetare för i dag.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till justitieministern och hennes medarbetare och fortsätter på vårt eftermiddagspass, nu med punkt 6 på föredragningslistan, Rättsliga och inrikes frågor.

Några av er har säkert observerat att det finns två varianter av föredragningslistan. Det finns en som har gått ut senare, där det tydligt står att det är en punkt som sambehandlas, den om Stockholmsprogrammet närmare bestämt. Då har vi justitieministern och migrationsministern tillsammans här, och därför tar vi den sist i justitieministerblocket och först i migrationsministerns block. Vi tar alltså inte upp den när vi passerar den på agendan utan senare.

Det har inkommit möjliga slutsatser på punkten om SIS II i den gemensamma kommittén. Det står lägesrapport på agendan. Några A-punkter är justitieministerrelaterade och ska få kommenteras, närmare bestämt ganska många.

När det gäller A-punkterna tar vi den vanliga listan i eftermiddag. Allt som är Lissabonfördragsimplementeringsrelaterat tar vi separat med samråd till måndag eftermiddag. Är det något mer som ska anmälas, kanslichefen? Nej.

Då går vi in på RIF-agendan. Jag ska också säga att både socialförsäkringsutskottet och justitieutskottet har informerats inför rådsmötet. Socialförsäkringsutskottet har informerats av migrationsministern och justitieutskottet av statssekreterare Graner.

Det finns även några överläggningar och sådant. Dem tar vi som vanligt när vi kommer till respektive punkt.

Vi börjar med återrapport från rådsmötet den 23 oktober. En sådan är utsänd. Jag frågar om justitieministern vill säga något särskilt om den.

Anf. 201 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! För tids vinnande hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 202 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi rapporten till handlingarna och går in på information och samråd inför rådsmötet den 30 november och den 1 december.

Där har vi först godkännande av A-punktslistan. Samrådet när det gäller den sker som sagt i eftermiddag, efter mötet. Poängen med det är att man, om man vill, ska kunna ställa frågor under mötet till ansvarigt statsråd, om vederbörande har några A-punkter. Och justitieministern hade några som hon ville kommentera. CBRN och civilskydd står det i mina anteckningar.

Anf. 203 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det finns en punkt som gäller förebyggande av katastrofer och rådsslutsatser om CBRN-säkerhet inom EU. Det är egentligen ett försvarsärende och gäller räddningstjänsterna.

Slutsatserna när det gäller ramverket för förebyggande av katastrofer inom EU innebär att EU för första gången har tagit ett övergripande initiativ för att höja medlemsstaternas förmåga att förebygga kriser och katastrofer.

En EU-strategi är nödvändig för att öka effektiviteten, medvetenheten och motståndskraften och för att minska kostnader, skydda miljön och inte minst rädda liv. Samarbetet bygger på frivillighet, men i rådsslutsatserna uppmanas kommissionen och medlemsstaterna att ta initiativ för att öka krisberedskapsförmågan.

När det sedan gäller rådsslutsatser om att öka den kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära säkerheten inom EU innebär slutsatserna ett förnyat och fördjupat samarbete för att minska riskerna för terroristattacker som rör detta och som kan hota medlemsländerna.

Genom implementeringen av de här åtgärderna i den handlingsplan som EU har enats om kommer vi gemensamt att höja säkerhetsmedvetandet hos medborgare som hanterar de här ämnena till vardags. Åtgärderna innebär också ett ökat förebyggande samarbete och bättre hantering av konsekvenserna av större händelser när det gäller den här typen av farliga ämnen.

Anf. 204 ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi den punkten. Beslut fattas, som sagt, i eftermiddag.

Vi går så in på punkt 3 på rådsagendan, Rådets beslut om bemyndigande att underteckna ett avtal mellan EU och Japan om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. Den punkten behandlades senast i nämnden den 20 februari, och då hade vi stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 205 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! Innan jag föredrar det ärendet vill jag påminna om några saker.

Vårt möte kommer att äga rum den sista dagen med nuvarande fördrag och den första dagen under Lissabonfördraget. Det är naturligtvis väldigt spännande att vara ordförande i rådet vid en sådan tidpunkt. Men det medför en del praktiska saker som ordförandeskapet måste tänka på.

Vi har ett antal frågor som vi måste avgöra den 30 november. Det är flera internationella avtal som ska undertecknas och så vidare. Vi kommer också att få avbryta förhandlingarna om vissa rambeslut som kommissionen nu kommer att få omvandla till direktivförslag. Jag kommer tillbaka till det i några av de ärenden som kommer senare.

Sedan vill vi behandla Stockholmsprogrammet tillsammans, Tobias och jag. Men det finns, som sagt, en del pyssel kring fördragsändringarna som vi kommer att försöka hantera på bästa sätt.

Anf. 206 ORDFÖRANDEN:

Kan jag ställa en generell fråga just där? Europaparlamentet har ju session nu i veckan i Strasbourg och fattade någon form av generellt beslut – det såg nästan ut som att man satt lite på tvären i RIF-frågorna –

Anf. 207 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ja, vi har ju fortfarande det fördrag som gäller, så ambitionen är att fatta beslut. Jag diskuterade det i Europaparlamentet när jag var där senast. Om det i sak inte är något substantiellt som man har för avsikt att åstadkomma – och det är väldigt sällan det – är det dumt att förhålla ärendebeslut enkom för att man vill kunna säga sig ha medbeslutande. Vi har tillräckligt många ärenden där vi kommer att ha nytta av Europaparlamentets medverkan.

Man bör ha en pragmatisk hållning. Det har varit min inställning. Vi har under ordförandeskapet vinnlagt oss om att vara lyhörda för parlamentets synpunkter. Men jag är besviken på dem som vill använda den här förändringen mer för, så att säga, spelaktiviteter än för det som är det sakliga, nämligen att det finns ett antal viktiga åtgärder som behöver vidtas.

På ministernivå kommer vi att köra rakt av där det inte är några större problem. Det kommer i praktiken inte att innebära annat än att några som vill markera sin kommande makt kanske blir lite ledsna. Jag tycker att det är ovärdigt att inte försöka hantera frågor utifrån sakståndpunkterna.

Anf. 208 ORDFÖRANDEN:

Då går vi tillbaka till Japan, punkt 3.

Anf. 209 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

På RIF-rådet ska vi godkänna avtal mellan EU och Japan som vi har förhandlat fram under det svenska ordförandeskapet.

De här förhandlingarna har varit svåra men också framgångsrika för EU. Vi har på kort tid fått fram ett avtal som innehåller inte bara traditionella åtgärder för rättsligt samarbete utan också flera moderna element. Till exempel kan jag nämna videokonferenser och utbyte av bankinformation.

Därutöver innehåller avtalet bra skyddsregler för de uppgifter som skickas över till ett annat land. Uppgifterna får aldrig användas för annat syfte än det syfte som de skickades över för, om inte det land som har skickat uppgifter skulle ha godkänt en sådan användning.

Vidare ska rättslig hjälp aldrig behöva lämnas om det skulle strida mot allmänna rättsprinciper. Avtalet innehåller också en uttrycklig bestämmelse om att rättslig hjälp inte behöver lämnas till Japan om det brott som utreds där kan straffas med döden.

Det är unikt i ett större avtal om rättslig hjälp att ha en vägransgrund som uttryckligen nämner dödsstraffet. Det sänder en väldigt tydlig politisk signal från EU. Det kommer också att bli ett viktigt prejudikat, menar jag, inför EU:s framtida förhandlingar med andra länder som tillämpar dödsstraff, att man i, så att säga, grundavtal får in en sådan passus.

Jag anser att avtalet har fått en bra utformning och att Sverige ska rösta för att avtalet godkänns. Jag räknar också med att ministrarna ska godkänna det. Vi har alltså förnyat innehållet i den här typen av avtal för att markera mot dödsstraffet men också för att modernisera verktygen, och det känns bra.

Anf. 210 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går då inte till punkt 4. Det gör vi först i slutet när Tobias Billström också är med. Punkt 5 och punkt 6 är hans. Däremot är punkt 7, Yttre förbindelser, Asksk. Det är väl information om EU och USA, EU och västra Balkan och EU och Ryssland?

Anf. 211 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! Ja, det är i första hand en informationspunkt om genomförda ministermöten, dels mellan EU och USA, dels mellan EU och västra Balkanländerna, om RIF-frågor, samt det kommande ministermötet med Ryssland, som vi kommer att ha nästa onsdag.

Medlemsstaterna inbjuds också att diskutera tre frågor som jag återkommer till.

Ministermötet i trojkaformat mellan EU och USA hölls den 28 oktober. Under varje ordförandeskap äger ett sådant ministermöte rum, och höstens möte ägde rum i Washington. I samband med det mötet antog EU och USA den så kallade Washingtondeklarationen, eller Washington Statement, som handlar om ett fördjupat samarbete på RIF-området under den kommande femårsperioden.

Texten har publicerats i fulltext på ordförandeskapswebben. Jag hänvisar dit när det gäller innehållet i det gemensamma uttalandet. Jag är väldigt glad över att EU och USA på detta sätt kunnat enas om inriktningen av det fortsatta samarbetet. Det är bra för det fortsatta genomförandearbetet som kommer att inledas under det spanska ordförandeskapet. Jag vill gärna säga att vi har haft väldigt duktiga tjänstemän som förhandlat detta. Det var inte alldeles enkelt att nå enighet, men vi lyckades med det.

Mötet mellan EU och västra Balkan anordnades den 16 och 17 november i Bryssel. Ministrar från samtliga länder på västra Balkan deltog i mötet. Inrikesministrarna antog en särskild deklaration om ökad säkerhet som rör sprängämnen. I övrigt hänvisar jag till ordförandeskapets slutsatser.

Vi ska, slutligen, ha ett möte nästa vecka mellan EU och Ryssland om RIF-frågor. Mötet äger rum i Stockholm. Den preliminära dagordningen innehåller många frågor – visering, gränssamarbete, kampen mot organiserad brottslighet inklusive människohandel, arbete mot korruption och rättsligt samarbete i brottmål och tvistemål.

De frågor som medlemsstaterna inbjuds att diskutera i anslutning till informationen om mötena är relevanta i förhållande till det kommande samarbetet med USA, västra Balkan och Ryssland. Det handlar om vilka ämnen i EU–USA-samarbetet som ska prioriteras, hur vi bättre ska kunna samordna insatserna på västra Balkan och den fortsatta utvecklingen av samarbetet med Ryssland.

Anf. 212 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har en fråga om den migrationsdialog som Ryssland föreslår att man ska ha med EU-länderna med tanke på den MR-situation som råder. Det brukar vara EU som vill diskutera migrationsfrågor med länderna runtomkring. I det här fallet är det Ryssland som vill diskutera det med oss. Jag tycker att det låter lite konstigt och skulle därför vilja veta mer.

Anf. 213 Justitieminister BEATRICE ASK (m):
Jag skulle föreslå att ni tar upp frågan med Tobias Billström i den delen.

2009/10:14
27 november

Anf. 214 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det. Är det okej med Bodil Ceballos? Ja. Vi tackar för informationen i denna punkt 7.

Vi går vidare till punkt 8, Kampen mot terrorism: Halvårsrapport från samordnaren för kampen mot terrorism. Det förväntas en rapport. Lite beroende på vad rådet ska göra åt den får vi se hur vi ska förhålla oss till den. Vi får höra vad justitieministern har att säga.

Anf. 215 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är två gånger om året som EU:s terrorismsamordnare ger en presentation av hur det går med genomförandet av den övergripande EU-strategin mot terrorism och implementeringen av handlingsplanerna. Antiterrorismsamordnaren presenterar också en rapport med diskussionspunkter som han vill lyfta fram.

Jag välkomnar den uppdatering och rapportering som sker till ministrarna. Åtterrapporering kan bidra till att tempot i uppföljningen hålls uppe och att resultat verkligen nås. Det ger indikationer om var ytterligare ansträngningar är nödvändiga. Ministrarna kommer inte att anta några tydliga ståndpunkter eller fatta beslut. Det är mer en allmän uppdatering och en diskussion kring detta, men också att frågan ständigt ska läggas på ministrarnas bord. Det är flera medlemsstater som har en hel del kvar att implementera. Det är viktigt att man inte glömmer bort det.

Anf. 216 ORDFÖRANDEN:

Det låter i mina öron som en informationspunkt.

Anf. 217 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har bara en fråga. Det gäller förhållandet mellan terrorism och trafficking, alltså det sambandet. Det kan finnas samband mellan olika händelser i världen och olika brottsligheter. Jag undrar helt enkelt om man diskuterar de olika samband som eventuellt kan finnas.

Anf. 218 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag kan inte erinra mig att vi har haft någon diskussion där sambandet mellan terrorism och trafficking har diskuterats. Trafficking diskuteras däremot väldigt mycket när det gäller grov organiserad brottslighet och prostitution. I det här fallet har jag inte varit med om någon sådan diskussion. Grov brottslighet och gränsöverskridande brottslighet har ofta beröringspunkter. Det finns anledning att ta med sig det, men jag har inte varit med om någon sådan diskussion.

Anf. 219 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i den frågan.

Vi går vidare till punkt 9, Rådets beslut om bemyndigande att underteckna ett avtal mellan EU och USA om behandling och överföring av finansiella betalningsdata med mera, även kallat Swift. Den frågan är väl

bekant för nämnden. Den har varit föremål för information i nämnden den 20 februari och skriftligt samråd den 27 juli. Det gällde då en Apunkt där det fanns stöd för regeringens ståndpunkt men anmäldes avvikande mening från s och mp.

Här finns en hemlig handling i den blå mappen. Nämndens kansli har också tagit del av ett brev som Europaparlamentets talman har skrivit till ordförandeskapet just apropå övergången mellan fördragen och den här frågan.

Anf. 220 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det förslag till avtal mellan EU och USA som nu ska antas är en del av det internationella samarbetet för att möta hotet från terrorismen. Som ni kanske minns antog rådet i somras ett mandat för att inleda förhandlingar mellan EU och USA om informationsutbyte avseende finansiella meddelanden.

Som ordförandeland har Sverige på tjänstemannanivå drivit förhandlingarna med USA under sommaren och hösten. Vi kan nu presentera ett förslag till avtal för medlemsstaterna och USA. Vid RIF-rådet ska vi rösta om huruvida förslaget till avtal kan antas.

Jag ska ge en kort bakgrund. USA initierade efter den 11 september 2001 ett program för att i pågående utredningar om terrorism och på särskild begäran kunna inhämta uppgifter om finansiella meddelanden. Informationen kommer från företaget Swifts datasystem som är ett globalt omfattande system för översändande av meddelanden mellan finansiella institutioner. USA:s program heter Terrorist Finance Tracking Program (TFTP).

EU har under 2008 och 2009 genomfört en genomlysning av programmet och hur det fungerar. Efter den genomlysningen har man kunnat konstatera att programmet väsentligt bidragit till att öka säkerheten också för EU:s medborgare. Under de senaste åren har information från programmet bidragit till att man kunnat avslöja och utreda terroristbrott och även kunnat förebygga attentat på europeisk mark.

På grund av att företaget Swift flyttar sin databas där informationen finns lagrad från USA till Europa är det nödvändigt att EU sluter ett avtal med USA om informationsutbyte för att TFTP ska kunna fortsätta att fungera. Eftersom flytten av databasen sker i slutet av året är det dessutom nödvändigt att EU snarast sluter åtminstone ett tillfälligt korttidsavtal med USA för att inte riskera avbrott i informationsutbytet. Det ligger i allas vårt intresse.

Jag ska kort förklara innehållet i avtalet. Förslaget till avtal innehåller en bestämmelse om att en myndighet i det land i EU där företaget Swift har sitt säte eller fysiskt lagrar informationen ska ta emot, behandla och godkänna en begäran från USA om att få ut uppgifter. Därefter kan den myndigheten i EU se till att informationen förs över till USA.

Det är viktigt att avtalet innehåller detaljerade bestämmelser om dataskydd när det gäller information som USA mottar från Swift. Avtalet går här längre än vad som har gällt tidigare genom de ensidiga åtaganden gentemot EU som USA gjorde 2007. Jag vill särskilt peka på några bestämmelser som finns i avtalet.

Datauppgifter ska förvaras på ett säkert sätt. All tillgång till datauppgifter ska loggas. Alla sökningar i databasen ska vara begränsade och

bara omfatta personer eller uppgifter där det redan finns en välgrundad misstanke eller tydlig koppling till ett terroristbrott. Lagringstiden för de uppgifter som sänds över ska vara begränsad, och uppgifter ska raderas från databasen senast efter fem år och tidigare om möjligt.

Jag kan vara helt tydlig med att slå fast att TFTP endast får användas vid utredningar om terroristbrott inklusive finansiering av terrorism. Varken USA eller EU kan använda sig av systemet för att utreda andra brott eller för andra syften. Givetvis är det viktigt att informationsöverföringen från EU till USA är proportionerlig. I avtalet finns därför en bestämmelse om att systemet ska utvärderas av en oberoende utvärderingsgrupp bestående av för EU:s del representanter för ordförandeskapet, kommissionen och två av medlemsstaternas nationella dataskyddsmyndigheter.

Utvärderingsgruppens uppgift kommer att bli att granska att avtalet följs, att dataskyddsbestämmelserna tillämpas korrekt och att överföringen av data är just proportionerlig. Det vi nu förhandlat fram är ett tillfälligt avtal för att lösa problematiken under en övergångsperiod. Avtalet ska inte ha längre varaktighet än tolv månader. Kommissionen ska senast i februari nästa år lägga fram ett förslag till mandat för ett permanent avtal.

Syftet med hanteringsordningen är att Europaparlamentet fullt ut ska kunna vara delaktigt i enlighet med Lissabonfördraget vid framförhandlandet av ett permanent avtal. Jag tror att det är viktigt att Europaparlamentet är delaktigt i det fortsatta arbetet. Man har antagit en resolution om avtalet mellan EU och USA, och i huvudsak har deras synpunkter tillgodosetts i förslaget till avtal.

Sverige bör kunna rösta för att anta det föreliggande förslaget till tillfälligt avtal mellan EU och USA.

Anf. 221 ORDFÖRANDEN:

Vi går till frågan om giltighetstiden igen. Vad händer om vi inte har någon kommission den 1 februari? I papperet som vi har står att avtalet skulle gälla från den 1 februari 2010 till den sista januari 2011. Var det vad justitieministern syftade på?

Anf. 222 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det förslag som föreligger är att det ska gälla i tolv månader. Det diskuteras fortfarande i förhandlingarna om längden på det tillfälliga avtalet. Om det sker någon förändring är det snarare fråga om en kortare tidsperiod.

Jag har lite grann med tanke på kommission och annat tyckt att det finns skäl att ha lite tid på sig. Det tar tid att plocka fram den typ av underlag som både parlamentet och andra kan jobba med. Det är komplicerade frågor, så det återstår att se. Det förslag vi har på bordet till ministrarna handlar om tolv månader. Sedan återstår det att se var Coreper och andra slutligen landar eftersom det finns en del synpunkter på det.

Det viktiga är den diskussion som har funnits i Europaparlamentet. Detta är tillfälligt för att lösa en övergångssituation. Vi har varit mycket noga med att man, så snart vi tycker att det är möjligt, ska arbeta fram ett underlag för att diskutera det under det nya fördraget.

Anf. 223 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har försökt att få reda på vad Mehmet Kaplan har för uppfattning och har precis fått reda på att vi har en avvikande mening i denna fråga.

Anf. 224 ORDFÖRANDEN:

Miljöpartiet anmäler avvikande mening.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande mening från mp.

Vi går till punkt 10, Förslag till en strategi för informationshantering för EU:s interna säkerhet. Utkast till slutsatser är utsänt.

Anf. 225 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! Som ni ser är rådets dagordning också den här gången full av punkter som rör informationsutbyte och IT-utveckling. Som vanligt är det en hel del problem. Det handlar om svårigheter att få system färdiga i tid, skenande kostnader, svåra avvägningar mellan behovet av information och integritet och så vidare.

Det är inte acceptabelt att vi för samma sorts diskussioner om och om igen, för varje nytt projekt som dras i gång. Därför har Sverige valt att prioritera frågan under sitt ordförandeskap. Vi lade fram ett förslag till strategi för hantering av information för EU:s inre säkerhet.

Strategin har varit efterlängtd och är väldigt uppskattad. Många medlemsstater har bidragit konstruktivt, och många som tidigare har haft svårt att se betydelsen av ett strategiskt synsätt i de här frågorna har nu vänt.

Jag går inte in på detaljerna i strategin utan hänvisar till det skriftliga underlaget. Men jag tror att det är bra att man får ett basbeslut som man kan luta sig mot i den här typen av frågor.

Anf. 226 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 11, Instrument om bekämpning av sexuella övergrepp mot barn med mera, behandlades i nämnden senast den 29 maj då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Detta är ett av rambeslutsfallen. Enligt mina noteringar förväntas information eller lägesrapport.

Anf. 227 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Under den här dagordningspunkten ska ministrarna få information om hur förhandlingsarbetet med rambeslutet har fortskridit under det svenska ordförandeskapet och var medlemsstaterna står i frågor nu när Lissabonfördraget träder i kraft. Det är alltså inga frågor som är uppe till förhandling på ministerrådsmötet.

Förslaget till rambeslut syftar till att skapa ett mer heltäckande regelverk för att i större utsträckning förebygga och bekämpa den här typen av brottslighet och för att skydda brottsoffren. Vi har kunnat göra betydande framsteg i förhandlingarna under det svenska ordförandeskapet vilket innebär att kommissionen nu har ett bra underlag för att omvandla rambeslutet till ett direktiv. Det är min förhoppning att kommissionen snarast

Anf. 228 KARL SIGFRID (m):

Nu handlar det inte om någon beslutspunkt på det här mötet, men i den kommenterade dagordningen kommer det här med blockering av webbplatser upp. Finns det några problem när det gäller den delen om man övergår från rambeslut till direktiv och kvalificerad majoritet? Finns det någon strategi för hur Sverige ska kunna upprätthålla den ordning som vi har i dag, nämligen att det är frivilligt samarbete med polisen som gäller för Internetoperatörer?

Anf. 229 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag tror inte att vi har något större problem med att förhandla bort blockering av olika webbsidor eller att få en bra ståndpunkt där. Men Magnus Corell kanske vill säga någonting om hur diskussionen har förts så här långt.

Anf. 230 Kanslirådet MAGNUS CORELL:

Frågan har diskuterats under förhandlingarna. Det råder en ganska bred samsyn på att medlemsstaterna har olika angreppssätt när det gäller att förhindra tillgängligheten av den här typen av hemsidor. En del länder har bestämmelser där myndigheter helt enkelt fattar beslut om att hemsidorna ska blockeras. Den tekniska termen är också ifrågasatt – kan man blockera hemsidor eller inte? I varje fall handlar det om att begränsa tillgängligheten till dem. Andra medlemsstater har ett utbrett samarbete med privata aktörer, alltså de som tillhandahåller Internetjänster.

Det har i förhandlingarna inte rått några oklarheter om att medlemsstaterna kommer att fortsätta ha olika angreppssätt på området. Det är inte heller något som kommissionen har drivit, utan min bedömning är att det även i fortsättningen kommer att vara öppet för medlemsstater att angripa detta på det sätt som man tycker är effektivast.

Anf. 231 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag kan bara tillägga att de diskussioner som hittills har förts har rensat en del i kommissionens förslag.

Anf. 232 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi avsluta den frågan och tekniskt sett tacka för informationen.

Vi går nu vidare till punkt 12 – riktlinjedebatt om instrument för överföring av straffrättsliga förfaranden. Den frågan behandlades i nämnden senast den 16 oktober då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 233 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

I juni lade vi tillsammans med 15 andra medlemsstater fram ett förslag till rambeslut om överförande av lagföring. Intensiva förhandlingar om förslaget har förts på tjänstemannanivå sedan dess. Stora framsteg har gjorts.

Överförande av lagföring innebär att en brottsutredning förs över från en stat till en annan. Syftet är att utveckla samarbetet mellan medlemsstaterna. Det behövs för att bemöta den ökande gränsöverskridande brottsligheten.

Överförande av lagföring är ett bra sätt att bland annat koordinera utredningar och se till att lagföring sker i det land där det är lämpligast. Den text vi har förhandlat om under ordförandeskapet syftar till att fastställa ramarna för ett sådant samarbete.

I dag finns det inte något enhetligt förfarande mellan medlemsstaterna. Målet måste vara att vi inom EU skapar ett gemensamt regelverk. En majoritet av medlemsstaterna liksom kommissionen har också välkomnat förslaget. Behovet av den nya rättsakten bekräftades av ministrarna vid det förra rådsmötet i oktober.

Nästa vecka träder Lissabonfördraget i kraft. Det innebär att man inte kommer att kunna anta någon text nu. Vi kommer i stället att föra en riktlinjedebatt om överförande av lagföring. Mitt mål är att skapa goda förutsättningar för ett fortsatt arbete med frågorna. De texter som vi har förhandlat fram under hösten är en utgångspunkt för det arbetet. I huvudsak råder det en samsyn mellan medlemsstaterna om den text som vi nu har.

Men en svår fråga återstår. Den gäller i vilken utsträckning en stat ska utöka sin kompetens att lagföra för gärningar som har begåtts utanför det egna territoriet. För att det samarbetet ska bli så effektivt som möjligt får inte avsaknaden av sådan kompetens vara ett hinder. Alltså måste vi ha en mekanism för ett framtida instrument som undanröjer sådana hinder.

För vissa medlemsstater är detta en mycket svår fråga. På mötet ska vi diskutera hur långt staterna är villiga att gå. Jag vill således ha en politisk diskussion om i vilken utsträckning en stat ska utöka sin kompetens att lagföra för gärningar som har begåtts utanför det egna territoriet och hur det ska utformas.

Målsättningen med diskussionen är att få vägledning för det fortsatta arbetet när det gäller överförande av lagföring. Tanken är att ta fram en rättsakt som utvecklar det straffrättsliga samarbetet inom EU på det här området.

Anf. 234 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket! Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går nu vidare till punkt 13, Människohandel. Detta behandlade vi senast i nämnden den 16 oktober då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Nu föreligger dels en riktlinjedebatt om rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel med mera, dels ett möjligt antagande av ett åtgärdsinriktat dokument om förstärkning av EU:s yttre dimension när det gäller de här frågorna. Därför bör detta vara en beslutspunkt för vår del.

Anf. 235 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Förslaget till ett nytt uppdaterat rambeslut mot människohandel är ett viktigt led i kampen mot dem som utnyttjar svaga och utsatta människor, ibland till och med barn. Förhandlingarna har varit högt prioriterade för Sverige. Vi har under ordförandeskapet arbetat hårt för att driva förhand-

lingsarbetet framåt, vilket vi också har haft framgång med. Målet har varit att nå en politisk överenskommelse under det svenska ordförandeskapet.

Vid rådets möte den 23 oktober löstes samtliga frågor ut som behandlades. Det gäller bland annat frågan om lägsta maximistraff för de allvarligaste fallen av människohandel, vissa frågor om jurisdiktion och genomförandetiden för rambeslutet. Ett par enstaka reservationer återstår att lyfta.

Jag har redovisat frågan flera gånger i nämnden i år, så för tids vinande hänvisar jag till de skriftliga underlagen när det gäller det närmare innehållet.

När Lissabonfördraget träder i kraft försvinner den rättsliga grunden för att anta rambeslutet. Det ska i stället antas som direktiv. Därför kommer rambeslutet nu att tas upp till en riktlinjedebatt i stället för till en politisk överenskommelse. Inför rådsmötet hoppas vi att de återstående reservationerna också kommer att lyftas.

Jag ser med stor tillfredsställelse på att vi kommer att kunna nå en samsyn om de nya effektivare bestämmelserna i kampen mot människohandel. Vi ställer oss bakom förhandlingsresultatet och menar att det bör ligga till grund för ett kommande direktiv.

Vi har också förstått att kommissionen ser positivt på resultatet och att vi kommer att kunna nå resultat i frågan.

Anf. 236 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Ministern sade att vi har haft frågan uppe flera gånger. Jag har nog lyft fram min sak tidigare. Det gäller det som finns med i handlingarna; förslaget ligger i många delar nära Europarådets konvention om bekämpande av människohandel. Men i vissa fall går det längre.

Sverige har inte ratificerat Europakonventionen. Eftersom det återstår en del där kan man tänka sig att det också kan återstå en del i övrigt med de förslag som föreligger. Nu har jag hört att det ska komma en proposition i mars. Kommer de förslag som går längre än Europarådets konvention också att finnas med? Det kan vara intressant från svensk synpunkt; vi bör gå så långt som det bara är möjligt i den här frågan.

Anf. 237 MARIANNE BERG (v):

Jag håller med om allting som ministern har tagit upp. Människohandeln fortgår så länge efterfrågan finns. Och efterfrågan tycks bara bli bredare och bredare och större och större. Det har vi sett om inte annat här i Europa, bland annat i vissa arrangemang inom idrottsrörelsen.

Jag undrar hur man har jobbat med efterfrågan. Inom åtminstone vissa delar av poliskåren säger man att vår sexköpslag till exempel har haft ett visst förebyggande syfte. Enligt mitt sätt att se det kan man aldrig bekämpa människohandel om man inte samtidigt arbetar mycket med efterfrågan.

Anf. 238 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Jag knyter an till Marianne Bergs fråga. Det finns väl mer resonemang om efterfrågan i arbetet. Vi har vid flera tillfällen lyft fram det när Sverige har ordnat konferenser om detta, så det finns en medvetenhet.

2009/10:14
27 november

Jag har för mig att jag fick en uppgift i justitieutskottet i går om att detta finns med i det fortsatta arbetet. Men ministern vet bättre.

Anf. 239 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Europarådets konvention kommer att vara med i en proposition när vi moderniserar den svenska lagstiftningen. Den är beräknad till mars. Det står så i tidsplanen. Jag utgår ifrån att vi inte kommer att ändra oss i någon bakåtsträvande riktning, i varje fall.

Däremot tror jag inte att vi kommer att vänta in något direktiv om det tar längre tid. Det finns ingen anledning. Vi behöver uppdatera vår lagstiftning, för den är inte riktigt så bra som vi skulle önska att den var i domstolarna.

När det gäller efterfrågan kan jag tycka att vi har lyckats med en del, dels därför att frågan om demand var uppe på den ministerkonferens som vi hade i oktober i Bryssel, dels därför att det även i rambeslutet nu finns skrivningar om demand.

Utifrån ett svenskt perspektiv kan man säga att de kanske inte är fullt långtgående, men jag måste säga att det bra att de finns med. Detta kommer alltså nu. Jag tror att det beror på det sätt som vi har fört fram frågan på. Det finns uppdrag med till medlemsstaterna att också vidta åtgärder för att minska efterfrågan – hur det nu uttrycks. Vi börjar ändå se att det händer en del, och det tror jag är vad man kan åstadkomma just nu. Detta är alltså inte bortglömt.

Anf. 240 MARIANNE BERG (v):

Jag har en liten fråga till. Hur har man ställt sig till detta? Har den svenska sexköpslagen varit uppe till vidare samtal och diskussion? Och hur har de andra länderna ställt sig till den?

Anf. 241 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det finns ett stort intresse för den svenska sexköpslagen från några länder. Den har självfallet varit uppe i de diskussioner som har förts.

Det är däremot svårt att bara hänvisa till en lagstiftning, utan det gäller frågan om demand i ett vidare fält. Det är i det sammanhanget som en del är intresserade av den utvärdering som vi gör av vår lagstiftning. Detta har alltså varit med, men man kan inte säga att det är klart hur varje land ställer sig till den svenska lagen. Det diskuteras mer generellt. Men Storbritannien och en del andra länder har visat ett aktivt intresse för att ta del av erfarenheterna. Framför allt är man väldigt intresserad av den utvärdering vi gör.

Anf. 242 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Då kan vi sammanfatta den punkten för dagen. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Nu handlar det om juridik och lägesrapport. Den frågan var i nämnden senast den 21 november 2008. Det får mig att tro, utan att gräva i handlingarna igen, att det är en årlig rapport.

Anf. 243 Justitieminister BEATRICE ASK (m):
Fru ordförande! Jag sade ingenting om det åtgärdsinriktade dokument som vi ska anta.

2009/10:14
27 november

Anf. 244 ORDFÖRANDEN:

Vi kan gå tillbaka dit. Jag trodde att vi bakade ihop dem. Men vi går tillbaka för säkerhets skull. Det handlar om 13 b.

Anf. 245 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Vi hade ju kunnat baka ihop dem. Men låt mig bara lägga till detta: I tillägg till rambeslutet har vi ytterligare två punkter rörande människohandel på dagordningen. Den första är ett dokument som anger handlingsinriktningen för att stärka arbetet mot människohandel i de yttre förbindelserna – ett så kallat action oriented paper. Det är viktigt.

I rådspromemorian har vi angivit huvuddragen i dokumentet. Det handlar om att på olika sätt stärka partnerskapen med tredjeländer, att förbättra samordningen och att utveckla åtgärder för att förebygga att brottsoffren skadas och inte får tillräckligt stöd i detta sammanhang. Vi vill också öka antalet gränsöverskridande utredningar.

Vi kommer också att ta upp den deklaration som vi tog fram i samband med ministerkonferensen, som hade många deltagare. Vi vill göra rådet uppmärksam på den dokumentation som finns från den konferensen eftersom det var väldigt många olika synpunkter på vad som kan åstadkommas. Vi kommer att fatta ett konkret beslut och anta det här handlingsdokumentet i alla fall.

Anf. 246 ORDFÖRANDEN:

Då öppnar vi för ordningens skull punkt 13 igen.

Anf. 247 MARIANNE BERG (v):

Det är många bra saker som tas upp och diskuteras här. Jag undrar en sak när det gäller brottsoffret. Har man haft upp på agendan och övervägt om brottsoffret, vilket i regel är en kvinna i det här fallet, kan få uppehållstillstånd i landet när hon pekar ut förövaren eller ligan och även vittnar mot vederbörande?

Anf. 248 Kanslirådet MAGNUS CORELL:

Den frågan tangerar de åtgärder som har förhandlats inom ramen för det rambeslut som kommissionen lade fram ett förslag till i våras. Till saken hör att det finns en uppdelning i kompetensfrågan. Uppehållstillstånd regleras enligt de direktiv som finns från början av 2000-talet. Det är alltså en fråga som vi inte haft rättslig kompetens att behandla inom ramen för det här rambeslutet. De hanteras enligt gällande fördrag i direktivform, och de har inte varit uppe till förhandling nu.

Anf. 249 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Låt mig lägga till en viktig sak som finns med när det gäller brottsoffer och som är nog så central. Det är att många gånger är de här unga kvinnorna, för det är väldigt många unga kvinnor, tvingade att begå brott som ett led i traffickingen. Det finns med i vårt arbete. Det har diskute-

rats ganska intensivt att man inte ska bli straffad för brott som man har tvingats att göra under det här övergreppet som pågår under ganska lång tid. Det är en oerhört viktig diskussion som vi har ansvar för att hantera.

Anf. 250 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i punkt 13. Då är frågan om det finns något att säga om e-juridik och lägesrapporten. Den punkten hade vi i nämnden senast den 21 november 2008. Nu är detta en informationspunkt.

Anf. 251 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ordförandeskapet ska presentera en lägesrapport från arbetet med e-juridik för RIF-rådet. Enligt den handlingsplan för e-juridik som antagits av RIF-rådet är kommissionen ansvarig för att ta fram en första version av portalen före utgången av 2009. Kommissionen har anlitat IT-företaget Unisys för att bygga portalen. I slutet av oktober meddelade kommissionen att det här IT-bolaget inte kan leverera en funktionsduglig portal till avsett datum. Portalen kommer därför inte att kunna invigas som planerat i mitten av december.

Det är ett misslyckande att kommissionen inte har lyckats leva upp till de krav som har stått i handlingsplanen. Det är viktigt att arbeta för att den här portalen kan idriftsättas så snart som möjligt. Det är av stor betydelse att kommissionen vidtar alla tänkbara åtgärder för att portalen ska bli klar under första halvåret 2010.

På rådets bord ligger även ett dokument som behandlar ansvarsfördelningen när det gäller portalens drift och implementering. Dokumentet är viktigt för att försäkra att en framtida portal får ett innehåll som håller hög kvalitet.

Det svenska ordförandeskapet är naturligtvis oerhört besviken över att man inte har lyckats uppfylla detta, men det är kommissionens ansvar. Man har helt enkelt inte kunnat leverera det som har varit tänkt.

Anf. 252 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag vill bara ha en faktaupplysning. Det handlar bland annat om sådant som är kopplat till betalningsförelägganden och så vidare. Är det här någonting som kan påverka tjänstedirektivet, det vill säga när man ska köpa tjänster? Kan det finnas något samband där? Kan det påverka kreditupplysningar och sådant, till exempel om man vill göra en research för att se om det företag som man eventuellt vill köpa en tjänst av har gjort rätt för sig och inte finns i några register? Jag tänker på den portalen.

Anf. 253 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag gör inte den bedömningen att det är kopplat till den typen av problem som tas upp.

Anf. 254 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i den frågan. Såvitt jag vet finns det inga övriga justitieministerfrågor på RIF-rådet. Men i anslutning till rådets möte har vi en punkt om SIS II. Det brukar vara en lägesrapport, men här nåddes vi under pågående möte av ett utkast till slutsatser som har delats

till ledamöterna på bordet. Jag ska också säga att frågan har behandlats i nämnden vid flera tillfällen i både september och oktober. Den 29 maj hade vi en sakbehandling, och då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt.

2009/10:14
27 november

Anf. 255 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det finns faktiskt två punkter under övriga frågor. Den ena handlar om att kommissionen ska informera om Lissabonfördragets ikraftträdande och vad det innebär för samarbetet på RIF-området.

Anf. 256 ORDFÖRANDEN:

Då backar vi till punkt 15, Övriga frågor.

Anf. 257 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ja, det vore bra om vi kan göra det. Det andra är att Nederländerna under övriga frågor vill uppmana medlemsstaterna att bidra med ytterligare kvalificerad polispersonal till EU:s polission i Afghanistan. Det är två frågor som dyker upp.

Anf. 258 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i de frågorna och går tillbaka till punkten om SIS II och utkast till slutsatser.

Anf. 259 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Som vid de flesta RIF-råd är det dags för en lägesrapport om SIS II. Vid det här rådet kommer vi att få en rapport från kommissionen som är huvudansvarig för utvecklingen. Dessutom kommer vi själva att presentera en rapport som beskriver ordförandeskapets syn på det här projektet och en summering av de insatser som har vidtagits under ordförandeskapet. Det dokumentet är fortfarande under utarbetande eftersom det händer nya saker varje dag i det här projektet.

Som jag informerade om senast har vår inriktning varit att genomföra rådsslutsatserna från i juni. Det innebär att vi kontinuerligt arbetar för att förbättra styrningen av projektet, men fokus har huvudsakligen legat på att förbereda de så kallade milstolptesterna som ska säkerställa att vissa kärnfunktioner i systemet är tillräckligt stabila för att vi ska kunna fortsätta med den befintliga leverantören. Jag vill påminna om att tanken med milstolpen är att om nuvarande leverantör misslyckas ska man växla över till en alternativ teknisk lösning med en annan leverantör. Läget är emellertid mycket oklart eftersom det pågår intensiva förhandlingar mellan kommissionen och dess leverantör när det gäller kontraktsvillkoren för genomförande av milstolptesterna. Ett misslyckande får stora konsekvenser för den här leverantören.

Som ordförandeskap eller medlemsland har vi bara begränsad insyn i den här processen eftersom det är en fråga mellan kommissionen och företaget. Vi tror oss veta att kommissionen står inför två alternativ. Det första är att man har erbjudit företaget en månads förlängning för att genomföra de här testerna senast i januari. För att säkerställa att det inte blir ytterligare förseningar kan rådet då komma att anta rådsslutsatser som säger att om testet inte är genomfört den sista januari ska det betrak-

tas på samma sätt som om testerna hade misslyckats. Konsekvensen blir att rådet inom två månader ska bestämmas sig för en övergång till den alternativa tekniska lösningen.

Det andra alternativet skulle vara att om företaget inte accepterar det här sista erbjudandet om milstolpstest i januari avser kommissionen att säga upp avtalet direkt. Det innebär att vi på måndag kommer att veta om leverantören är bortkopplad. Den tvåmånadersfrist som rådet har för att fatta beslut om övergång till den alternativa lösningen kommer då, som vi bedömer det just nu, att börja löpa redan efter måndagens rådsmöte.

Besked om vilket av alternativen det blir har vi ännu inte fått. Kommissionen har sagt att de fattar det slutliga beslutet i helgen och meddelar medlemsstaterna vid själva rådsmötet på måndag.

Som ni hör innebär det här att rådet kan behöva anta rådsslutsatser om fortsättningen på SIS II-projektet. Vi har i dag sänt över ett första utkast till sådana rådsslutsatser till EU-nämnden. Om det skulle bli aktuellt att anta dessa, vilket innebär en månads förlängning av tidsfristen för milstolpstesten, kan Sverige ställa sig bakom det.

Som ni vet är det här ärendet snabbbrörligt, och det är svårt att ge säker information till och med några dagar innan mötet äger rum. Jag beklagar det, men det är, som ni förstår, inte något vi råder över. Vi har inte heller själva fått den information vi anser nödvändig.

Under tvåmånadersperioden ska kommissionen ge rådet en utförlig rapport om bland annat ekonomiska konsekvenser av de olika alternativen. Rådet ska sedan, om den så kallade milstolpstesten inte passerats, inbjuda kommissionen att avsluta kontraktet med den nuvarande leverantören och i stället övergå till den alternativa lösningen som bygger på en vidareutveckling av det nuvarande systemet SIS I.

Ungefär så här rörigt är ärendet. Vi har varit rätt upprörda de senaste dagarna över att inte få de besked som vi anser nödvändiga och som vi tycker ska komma i vettig tid. Det indikerar att det finns en del problem när det gäller hantering av informationssystem och annat som är dataanknutet.

Anf. 260 ORDFÖRANDEN:

Jag beklagar också läget och konstaterar att det enda vi kan förhålla oss till här är regeringens ingång till det här mötet och regeringens ambition och ståndpunkt, och det har vi fått tillräckligt underlag för. Jag avser att behandla det här som en beslutspunkt om regeringens ståndpunkt. Sedan råder inte vi över hur det går på mötet. Så är det alltid, men det förtjänar att påpekas i just detta fall.

Anf. 261 CHRISTINA AXELSSON (s):

Då kan jag förstå kommentaren om att Sverige kan godkänna utkastet. Meningen är kanske att vi kan stödja det eller acceptera det, men det är viktigt att vi i EU-nämnden också får tillfälle att tycka till om de rådsslutsatser som kommer. Det kan vara lite förvirrande när den nya tekniken spelar sin roll, men med den nya tekniken kan vi också vara snabba och svara ministern om vi ger acceptans eller inte för detta.

Om jag förstår det hela rätt har utkastet till slutsatser delats på bordet. Jag gör ett försök att uppmana ledamöterna att titta lite snabbt på det utdelade. Vi är vana vid snabba ryck. Jag tror att vi kan förhålla oss till detta.

Vi gör så att vi fattar beslut i dag. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt och konstaterar – och så är det ju alltid, men det kan vara läge att påpeka i just det här fallet – att om det skulle hända någonting väldigt annorlunda eller läggas fram alldeles nya eller förändrade förslag från den svenska regeringens håll får vi höras igen i till exempel skrift.

Då är vi klara med denna punkt för i dag. Sedan har rådet i den här gemensamma kommittén en riktlinjedebatt om förslag till förordning om inrättande av en byrå för den operativa förvaltningen av stora IT-system med mera. Den här frågan är rent tekniskt ny.

Anf. 263 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Den här frågan, som handlar om inrättande av en byrå för operativ förvaltning av stora IT-system, känns lite grann som en beställning med tanke på de svårigheter som vi möter. Det är alldeles uppenbart, om jag får uttrycka mig väldigt ärligt och utan något manuskript, att kommissionen och EU i dag inte klarar den här typen av stora komplicerade upphandlingar och hanteringen av den typen av komplicerade system. Då måste man göra någonting.

Den här frågan gäller en första behandling på ministernivå av ett förslag till inrättande av en byrå för operativ förvaltning av stora IT-system på området för frihet, säkerhet och rättvisa. Riksdagen har fått ett faktpm tidigare som ingående beskriver själva förslaget.

Om jag gör en sammanfattning i stora drag handlar det om att i samband med att EU beslutade om att man skulle utveckla den nya versionen av Schengens informationssystem och informationssystemet för viseringar beslutade man att den framtida förvaltningen av dessa system skulle överlätas åt någon form av myndighet.

Man uppdrog åt kommissionen att göra en analys av vilka alternativ som fanns och därefter presentera förslag.

Resultatet blev att man nu presenterat förslaget till inrättande av en ny myndighet med ansvar för att förvalta kommande SIS II och VIS och dessutom det redan befintliga systemet Eurodac. Dessutom ska myndigheten kunna åläggas ansvar att tekniskt utveckla och förvalta ytterligare system som det kan beslutas om i framtiden.

På RIF-rådet kommer vi att ge ministrarna möjlighet att allmänt kommentera förslaget och dessutom påbörja den besvärliga frågan om byråns placering genom att öppna ansökningsförfarandet. Jag kommer att hantera den här frågan som ordförande i rådet och därmed i första hand lyssna på övriga länders inställning.

Vår svenska inställning kan likväl vara viktig att tillkännage. Vi kan, inte minst på det här området, konstatera att IT-utveckling är problematiskt. Något måste göras för att få grepp om situationen. Sveriges uppfattning är därför att förslaget om en samlad IT-förvaltning kommer att öka förutsättningarna att driva IT-frågor på ett rationellt sätt. Förslaget kan förbättra överblicken och öka medlemsstaternas insyn och infly-

tande. De faktorerna bör skapa förutsättningar för att långsiktigt minska kostnaderna. I den orienteringsdebatt som förväntas vid det här rådsmötet bör Sverige stödja att förslaget förhandlas vidare med målsättningen att en byrå inrättas.

Inom ramen för fortsatta förhandlingar kommer vi att fortsätta att bevaka att byrån utformas på ett kostnadseffektivt sätt och att byråns mandat inte utvidgas till annat än de tekniska aspekterna av IT-förvaltning. Det är min bestämda uppfattning att vad vi behöver är en enhet, en förvaltning som ägnar sig åt den tekniska kompetens som krävs av en bra beställare och hanterare av den här typen av system, varken mer eller mindre.

Det förvånar mig ständigt att många medlemsstater är mer intresserade av i vilket land man ska inrätta en ny myndighet än vad man ska lösa för problem. Jag kommer att förorda att vår inriktning ska vara att lösa ett praktiskt problem och att se till att vi får stringenta regler kring vad myndigheten ska syssla med. Den ska inte ägna sig åt innehållet i system och annat som är av politisk natur utan ha den tekniska och ekonomiska kompetens som är nödvändig för att EU ska kunna hantera detta.

Jag tror att det tyvärr har gått åt mycket pengar och mycket tid till en massa felaktiga hanteringar. Det skulle man förhoppningsvis kunna räta upp genom en kompetent institution av det här slaget.

Exakt vilken form den tar sig tycker jag är en sekundär fråga. Men det föreligger ett förslag om en byrå, och vi kommer att stödja ett arbete med den inriktning och det innehåll som jag försökt beskriva.

Anf. 264 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Sist på den gemensamma kommittén står det Billström och sist på Beatrice Asks del av EU-nämnden i dag står det också Billström.

Anf. 265 ORDFÖRANDEN:

Tanken är att migrationsministern och justitieministern en stund ska prata om Stockholmsprogrammet med oss. Vi befinner oss på RIF-rådets punkt 4, Flerårigt strategiskt arbetsprogram på området frihet, säkerhet och rättvisa, även kallat Stockholmsprogrammet.

Rent tekniskt behandlas frågan för första gången i EU-nämnden lite mer i sak. Men vi är självklart väl bekanta med frågan sedan starten på det svenska ordförandeskapet.

Vi informerades i nämnden senast den 18 september. Frågan har också behandlats av Cosacmötet i början av oktober, där båda dessa statsråd deltog, och på ett så kallat joint parliamentary meeting under ledning av talman Westerberg och talman Busec tillsammans.

Justitieutskottet har väl också konfererat. Frågan är välbekant och har behandlats runt om i Sveriges riksdag i många delar. Nu ska vi ta ställning till ett så kallat förhandlingsupplägg eller ståndpunkt inför en allmän debatt på RIF-rådet.

Anf. 266 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Europeiska rådets antagande av Stockholmsprogrammet närmar sig, och vi har några mycket intensiva förhandlingsmånader bakom oss. Som ni vet diskuterades det framtida programmet vid det informella RIF-rådet i Stockholm i juli. Diskussionerna skedde på basis av det meddelande som kommissionen presenterade i juni. Under september hade statssekreterarna på Justitiedepartementet ett stort antal bilaterala möten med i stort sett samtliga medlemsstater.

Det har varit mycket värdefullt och gett oss stor insikt om medlemsstaternas synpunkter och positioner. Vi har också tagit emot skriftliga bidrag från medlemsstaterna och från andra aktörer.

Den 16 oktober presenterade vi ordförandeskapets första programutkast. Det lade vi också ut på ordförandeskapets hemsida. Texten har därefter varit föremål för ingående förhandlingar i Bryssel. Så sent som i går diskuterades programutkastet av Coreperambassadörerna.

Målsättningen med behandlingen i RIF-rådet är att ministrarna ska ställa sig bakom dokumentet inför slutligt antagande av Europeiska rådet vid deras möte den 10–11 december.

Vårt förslag till program följer i stort sett den kapitelindelning som kommissionen använde för sitt meddelande. Gränskontroll och viseringsfrågor har dock brutits ut och lagts i ett alldeles eget kapitel som nu heter kapitel 5. Följaktligen återfinns asyl- och migrationsfrågorna nu i kapitel 6. På begäran av många medlemsstater finns det också ett särskilt kapitel om yttre förbindelser, vilket inte fanns i kommissionens meddelande. Det har alltså blivit en hel del förändringar.

En viktig utgångspunkt för oss har varit att programmet ska fokusera på individ och individens rättigheter i det fortsatta samarbetet. Det måste kännas angeläget med EU-samarbetet för medborgarna. Det måste

utgå från verkliga problem och möjligheter och inriktas på konkreta åtgärder som ger tydligt mervärde i människors vardagsliv.

För det svenska ordförandeskapet har en ledstjärna varit att det nya programmet ska innehålla en bättre balans mellan åtgärder som syftar till att åstadkomma ökad trygghet, motverka terrorism, organiserad brottslighet och så vidare och åtgärder för att stärka den enskildes rättigheter.

När EU under kommande år vidtar åtgärder för att öka säkerheten bör de åtföljas av initiativ som stärker rättssäkerhet och skydd för individen, till exempel i form av minimirättigheter för tilltalade i brottmål, bättre skydd och stöd till brottsoffer och så vidare. De positiva utvecklingseffekterna av migration för utvecklingsländerna ska främjas. Det finns också en hel del annat som jag tror att Tobias Billström kommer att ta upp kring detta.

Det förslag som vi nu har på bordet anser jag lever upp till de utgångspunkter som jag har försökt redogöra för. Förslaget beskrivs i den promemoria som ni har fått inför mötet. Därför tänkte jag nöja mig med några enkla nedslag på viktiga punkter, där merparten av de frågor som jag ansvarar för finns. Tobias Billström kommer att föredra sina punkter.

Om vi börjar med politiska prioriteringar och verktyg för att genomföra dem slår vi i den inledande delen fast några politiska prioriteringar. Det är sådant som jag redan har nämnt. Ett individperspektiv ska genomföra arbetet, och åtgärder som syftar till trygghet ska vidtas. Rättssäkerheten ska säkerställas liksom individens rättigheter.

En annan viktig utgångspunkt för arbetet är att det krävs förtroende mellan myndigheter i medlemsstaterna för att samarbetet ska fungera. Programmet innehåller många konkreta förslag till hur man skulle kunna bygga upp och förstärka ett sådant förtroende. En viktig väg är att skaffa sig kunskap om varandras rättssystem. Därför har programmet lagt stor vikt vid åtgärder som syftar till just detta. Utbildning, utbildningstjänstgöring och satsningar på nätverk är några exempel på det.

När det gäller utbildning sätts ambitionsnivån ganska högt. Det föreslås att en tredjedel av de polisanställda och hälften av domare, åklagare och annan personal i rättsväsendet ska få utbildning om EU-frågor. Svaret för detta ska ligga i medlemsstaterna.

Det tas också upp vikten av att utvärdera genomförande av lagstiftning och dra lärdomar för att på olika sätt öka förtroendet för systemet. Det tror jag är viktigt.

I inledningen lägger vi också stor vikt vid lagstiftningskvalitet. Det ligger i sakens natur när 27 länder förhandlar med varandra att det kan bli ganska luftiga slutsatser till slut. De blir svårare att använda. Det blir dålig lagstiftning att använda så småningom.

Därför menar vi att innan ett lagförslag presenteras ska man ha gjort en genomlysning av behovet och konsekvenserna av olika slag. Det är viktigt att försöka använda ett klart och tydligt språk som gör att det är begripligt inte bara för domstolarna utan också för vanliga medborgare. Det finns olika aspekter på detta för att höja kvaliteten.

Vi lyfter även fram betydelsen av kommunikation och dialog med det civila samhället när det gäller olika typer av rättsakter och annat.

Kapitlet därefter om vissa grundläggande rättigheter inleds med en uppmaning till kommissionen att snarast lägga fram förslag om att EU ansluter sig till konventionen om mänskliga rättigheter och de grundläggande

gande friheterna. Det är viktigt att vi äntligen får med detta. Här finns också med en uppmaning till institutioner och medlemsstater att dra nytta av den kompetens som finns inom EU:s byrå för grundläggande rättigheter.

Barnperspektivet finns med i den här delen. Vi har utvecklat det ytterligare. Vi föreslår att kommissionen ska få i uppdrag att identifiera nödvändiga åtgärder för att stärka barns rättigheter, i synnerhet för barn i särskilt utsatta situationer.

Förslaget innehåller ett avsnitt om brottsofferrättigheter, vilket vi är väldigt nöjda med eftersom det inte har funnits tidigare. I kommissionens ursprungsmeddelande var skrivningar om brottsoffer spridda på flera håll. Vi har samlat ihop texten och gett den en mer framträdande plats. Dessutom hänvisas det till den strategi som utarbetats av det svenska ordförandeskapet och som vi antog vid det förra RIF-rådet. Vi tydliggör alltså detta betydligt bättre.

Även rättigheter för tilltalade och misstänkta i brottmål lyfts fram i programmet. Tanken är att den färdplan som RIF-rådet enades om i oktober ska vara en del av Stockholmsprogrammet. Det är ett stort framsteg att vi har kunnat fatta beslut om översättning och tolkning, men de fortsatta stegen i den färdplanen är oerhört centrala och måste ingå i programmet.

Det finns också skrivningar om dataskydd. De har utvecklats och konkretiserats. Bland annat föreslås att kommissionen ska få i uppdrag att utvärdera befintliga regelverk för att se om de behöver stärkas, det vill säga man går igenom det som redan gäller också ur integritetsperspektiv.

När det gäller det rättsliga samarbetet handlar det bland annat om bevisinhämtning. Kommissionen uppmanas att lägga fram förslag om inrättande av ett övergripande system för att inhämta bevisvärdering. Kapitlet innehåller även förslag om så kallade diskvalifikationer, det vill säga avgöranden som innebär förlust av rättigheter, till exempel näringsförbud eller förbud att utöva vissa yrken. Kommissionen uppmanas att studera medlemsstaternas tillämpning av avgöranden som rör förlust av rättigheter och föreslå ett åtgärdsprogram.

Även här finns stort utrymme för förslag som syftar till att öka det ömsesidiga förtroendet. Det handlar om personalen vid rättsvårdande myndigheter som ska ha utbildning, utvecklande av nätverk och genomförande och utvärdering av lagstiftning.

Efter starka önskemål från många medlemsstater har vi också behövt lägga in referenser till sådant som vi ställer oss lite tveksamma till. Jag vill nämna det. Det handlar bland annat om att vi anger att en möjlig utvecklingsväg för Eurojust är att det inrättas en europeisk åklagare. Den möjligheten följer visserligen av Lissabonfördraget, men vi hade för egen del kunnat vara utan den referensen.

Ett annat exempel är frågan om familjerättsliga regler och harmonisering av lagvalsregler för skilsmässa. Även här har det funnits ett starkt tryck från en del medlemsstater om att få in skrivningar i programmet.

Det här innebär inte att vi ändrar den svenska positionen på något sätt. För beslut i de här frågorna gäller att det fortfarande krävs enhällighet. Det är således inga stora risker, men det finns med skrivningar om att man ska arbeta med den typen av frågor.

Sedan kommer vi till ett avsnitt som handlar om säkerhet och brottsbekämpning. Det är kapitel 4. Det inleds med ett avsnitt om framttagande av en strategi för inre säkerhet. Det är en viktig fråga för det spanska ordförandeskapet som vill prioritera arbetet med den frågan under våren.

Jag vill också nämna strategin för informationshantering som jag har tagit upp tidigare.

Sedan har vi Europol. Vi har haft ett särskilt ministermöte om Europol under ordförandeskapet. Vi är överens om, och det finns skrivningar om det, att Europol är ett viktigt verktyg för att underlätta arbetet mot gränsöverskridande brottslighet. I programmet tydliggörs vikten av att medlemsstaterna använder sig av Europol som informationskanal. Jag vill peka på att brottsförebyggande metoder och utvecklande av brottsstatistik lyfts fram i förslaget.

Vi nämner en strategi för arbetet mot organiserad brottslighet. Det finns också beskrivningar av ett antal prioriterade brottstyper och åtgärder för att bekämpa dessa. Bland annat föreslås en särskild koordinator för att bekämpa människohandel. Andra brottstyper som lyfts fram är sexuellt utnyttjande av barn, barnpornografi, IT-brottslighet, ekonomisk brottslighet, korruption och narkotikahandel.

På terroristbekämpningsområdet har mycket redan gjorts. Vi pekar mer än tidigare på implementering och förebyggande av terrorism. Det gäller också finansieringen av terrorism.

Gräns- och viseringsfrågor är ett ansvar som Tobias Billström kommer att säga en del om. Jag har inte så mycket att kommentera där.

Jag lämnar nu över ordet till Tobias, men jag är beredd att svara på frågor.

Det är ett mycket omfattande program. Det har blivit ännu mer omfattande efter de senaste dagarnas arbete.

Anf. 267 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ge mig ordet först.

När det gäller justitiedelarna har vi riksdagens första skarpa överläggning här. Då är det relevant med en ordentlig föredragning, framför allt av kompromissförslaget. Det har inte riksdagsbehandlats.

I botten på riksdagsbehandlingen ligger ju justitiekottets utlåtande om själva meddelandet. Det antogs av riksdagen den 16 september efter yttranden från både socialförsäkrings- och konstitutionsutskotten.

Socialförsäkringsutskottet hade däremot så sent som i går överläggningar i migrationsdelarna efter en föredragning av statsrådet Billström. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt och anmälades ganska extensivt motiverade avvikande meningar från s, v och mp. Protokollsutdraget har kommit nämnden till handa.

Min avsikt är inte att stoppa migrationsministern, men jag vill referera till detta. Eftersom den överläggningen ägde rum i går är det inte meningen att vi ska ta om den i sin helhet.

Migrationsministern får naturligtvis föredra frågorna även i nämnden.

Jag måste säga detta av respekt för socialförsäkringsutskottet, om inte annat.

Jag som hade ställt in mig på att i detalj redogöra för hela den genomgången.

Fru ordförande! Jag tar vid där Beatrice Ask slutade.

När det gäller gränskontrollfrågorna vill jag upprepa det som Beatrice Ask sade, nämligen att utgångspunkten ska vara att EU ska underlätta tillträde till unionen samtidigt som en hög säkerhetsnivå bevaras.

Jag vill understryka att förstärkt gränskontroll inte får påverka tillgången till internationellt skydd.

I kapitel 5 ingår viseringspolitiken som lyfts fram som ett viktigt verktyg i unionens utrikespolitik. Det föreslås också ett inrättande av en gemensam Schengenvisering som, om möjligt, skulle kunna utfärdas av en gemensam mekanism.

I kapitel 6, Migrations- och asylpolitiken, är utgångspunkten att väl hanterad migration kan vara positivt för alla berörda aktörer – både för de enskilda medlemsstaterna och för EU som helhet liksom för ursprungsländerna och de enskilda migranterna.

För att understryka migrationens internationella dimension tar vi tidigt i kapitlet upp frågan om samarbete med ursprungs- och transitländer genom den globala ansatsen för migration och utveckling. Det slås fast att de instrument – till exempel partnerskap för rörlighet – som skapats genom den fortsatt ska utvecklas och konsolideras på ett strategiskt sätt.

Möjligheten att skapa synergier mellan migration och utveckling måste tillvaratas bättre. Lämpliga åtgärder för detta ska tas fram, bland annat genom att man vidareutvecklar möjligheterna till cirkulär migration.

Om vi ska kunna leva upp till målen i Lissabonstrategin om att EU ska vara en dynamisk och konkurrenskraftig ekonomi kommer EU att behöva öppna för arbetskraftsinvandring i större utsträckning än i dag, inte minst med tanke på den demografiska utmaning vi står inför.

Kommissionen uppmanas att genomföra den strategiska planen för laglig invandring och göra en översyn av de gemensamma reglerna i syfte att se vad mer som kan göras.

I arbetet med programmet har det framkommit att det råder enighet om uppfattningen att medlemsstaterna tillsammans och på ett samordnat sätt måste motverka den olagliga invandringen till EU.

Utvecklandet av en effektiv återvändandepolitik är en viktig faktor i detta arbete. Frontex har en viktig funktion att fylla i det sammanhanget, och medlemsstaterna vill helt klart se byrån förstärkt.

Att öka samarbetet med ursprungs- och transitländerna är också av största intresse. Jag vill dock understryka att det i arbetet mot den olagliga invandringen är viktigt att vi upprätthåller en balans så att säkerhetsinriktade åtgärder inte genomförs på bekostnad av att laglig invandring till EU kompliceras eller att asylsökandes tillgång till asylprocessen försvåras.

Riskerna för sårbara grupper, exempelvis ensamkommande barn, måste också minimeras. Kommissionen kommer att ta fram en handlingsplan med åtgärder som beaktar barnens bästa.

Frågan om solidaritet och ansvarsfördelning behandlas också i Stockholmsprogrammet. Den nuvarande situationen i Medelhavet omnämns som exempel där det finns behov av ökad solidaritet.

Det finns inga enkla lösningar på detta. Vår utgångspunkt är att sträva efter breda och hållbara lösningar utifrån den globala ansatsen för migration. Ett ökat EU-samarbete med tredjeland är en avgörande faktor.

Det finns efterfrågan på att någon form av solidaritetsmekanism för att kunna hjälpa de medlemsstater som befinner sig under särskilt tryck och tar emot en oproportionerligt stor andel asylsökande bör utvecklas.

Medlemsstaterna måste också få stöd för vidare kapacitetsuppbyggnad. Frontex måste stärkas och få en större roll i återvändandearbetet. Målsättningen är att vi ska kunna visa solidaritet både med de medlemsstater och med de tredjeländer som är mest utsatta för ett migrationstryck.

Vi måste vara tydliga med att det krävs en heltäckande ansats som är hållbar på både kort och lång sikt.

I programmet slås fast att det sedan tidigare utsatta målet att skapa ett gemensamt europeiskt asylsystem senast 2012 står kvar, vilket är bra. Grundpelaren i det gemensamma asylsystemet måste vara att den enskilda asylsökanden ska få ett likvärdigt mottagande och få sin ansökan bedömd efter samma kriterier oavsett till vilken medlemsstat han eller hon anländer.

För att vi ska åstadkomma detta är ett välfungerande praktiskt samarbete fundamentalt. Där kommer stödkontoret för asyl att ha en viktig roll. En annan viktig del av det gemensamma asylsystemet är den så kallade yttre dimensionen. Jag tänker främst på vidarebosättning av flyktingar från tredje land. I programmet sägs att samarbetet kring denna fråga ska intensifieras.

Slutligen har vi kapitel 7, Yttre förbindelser. Ett särskilt kapitel ägnas åt de yttre förbindelserna. Kopplingen mellan EU:s interna arbete med rättsliga och inrikes frågor och unionens yttre förbindelser har blivit allt viktigare för att framsteg ska kunna göras, inte minst inom asyl- och migrationspolitiken.

EU:s roll som global aktör på detta område bör därför stärkas och särskilt fokus bör ligga på partnerskap och samarbete med tredjeländer.

Anf. 269 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga om stödkontoret. Hur ser processen ut? Jag har fått brev från parlamentarikerkolleger i andra länder som gärna vill ha kontoret hos sig. Jag har inte svarat än.

Förväntas det vara rådsbeslut i samband med antagandet av själva programmet eller är det inte ens ett rådsbeslut? Kan vi reda ut det?

Anf. 270 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Detta kommer inte att tas i samband med Stockholmsprogrammet. Det är en fråga som vi reder ut senare. Jag återkommer till det när vi kommer in på resten av dagordningen.

Anf. 271 ORDFÖRANDEN:

För ordningens skull frågar jag: Står s, v och mp kvar vid de avvikande meningar som anmälades i socialförsäkringsutskottet?

Vi noterar det på en gång.

Anf. 272 BODIL CEBALLOS (mp):

Det var det jag undrade över. Nu handlar det ju om hela programmet, men det är inte någon beslutspunkt om jag förstår saken rätt.

2009/10:14
27 november

Anf. 273 ORDFÖRANDEN:

Vi gör en prövning av regeringens förhandlingsupplägg. Det är inte lagstiftning och slutsatser, men nog finns det politiskt innehåll att ta ställning.

Det blir en romersk tvåa i protokollet.

Om man inte håller med regeringen i alla delar har man möjlighet att anmäla avvikande mening. Därav min fråga.

Jag utgår ifrån att vi skriver in samma sak som ni sade i socialförsäkringsutskottet i går.

Anf. 274 BODIL CEBALLOS (mp):

Det gäller naturligtvis även resten av programmet, inte bara det som handlar om migration.

Anf. 275 ORDFÖRANDEN:

Justitiedelarna behandlar vi här och nu. De är faktiskt inte sakbehandlade i riksdagen tidigare, annat än i justitieutskottets utlåtande om själva meddelandet.

I de frågorna måste man säga vad man tycker här och nu så att det kommer med i protokollet.

Anf. 276 BODIL CEBALLOS (mp):

Då vill jag anmäla avvikande mening i resten av programmet också.

Det har visserligen blivit lite bättre i vissa delar än det var från början. Det här är ett program som är till för medborgarna med medborgarna i centrum och så vidare. Jag som medborgare upplever att vi försöker få in 500 miljoner i någon form av science fictionfilm. Jag vill inte vara delaktig i den filmen.

Därav min avvikande mening, men den sammanfaller med mina partikollegers.

Anf. 277 BÖRJE VESTLUND (s):

Vi hade information om Stockholmsprogrammet i civilutskottet i går. Det var ju inte föremål för något beslut.

Anf. 278 ORDFÖRANDEN:

Så bra att Börje Vestlund sade det. Vi ska spela in till civilutskottets kansli att det går bra att säga sådant till EU-nämndens kansli.

Så bra att Börje Vestlund var skarp och kom ihåg det själv.

Anf. 279 BÖRJE VESTLUND (s):

Vi har synpunkter på att man betonar att civilrätten är viktig men att det inte finns några förslag på civilrättens område, mer än på exekvaturförfarandet. Det är väl gott så.

Man nämner inte skilsmäsofrågan. Men man anför att det kan behövas åtgärder på familjerättens område. Vi är ytterst tveksamma till det. Vi har tidigare anmält avvikande mening. Vi ska nog vidhålla den här.

När det gäller bolagsjuridiken är vi noga med att det måste vara tydligt när det gäller regelbördan så att man inte bara diskuterar det i konkurrenskraftsrådet utan även här.

I fråga om asyl är vi av den uppfattningen att vi ska ha en gemensam asylpolitik i Europa. Vi ska ha gemensamma regler. Men vi tycker att det har blivit lite för mycket effektivitet och mindre humanitet i programmet. Vi har funderat på om man kan göra det bättre, men vi tycker att man har kommit till vägs ände. Därför har vi anmält avvikande mening.

Anf. 280 FREDRICK FEDERLEY (c):

Tack, båda statsråden, för en bra redogörelse och tack för ett framgångsrikt arbete!

Jag har framför allt jobbat med migrationsfrågorna och tänker rikta mina frågor till statsrådet Billström.

Nyheten om statsrådet Malmströms omvandling till kommissionär är väl också bra för svensk position generellt, oavsett partitillhörighet. Malmström kommer att behandla migration framöver. Jag tror att det kommer att göra stor skillnad.

Den skillnaden har vi kunnat se när statsrådet Billström har lett arbetet med de andra migrationsministrarna. Om vi jämför de skrivningar som finns i det här programmet med de skrivningar som finns i det förra femårsprogrammet ser vi en diametral skillnad i syn på migration. Det är inte bara stopp, belägg, krav, terror och reglering som står inskrivet, utan också tankar på solidaritet och vikten av migration för våra nationer, för Europeiska unionen och rent krassa ekonomiska argument.

Jag vill göra ett litet medskick när det gäller solidaritetsprincipen, som jag tror att statsrådet delar. Något som det är viktigt att vara tydlig med i diskussionerna är att man aldrig får behandla människor som om de är möbler som vi ska flytta runt i unionen. Vi måste hela tiden ha en grundläggande respekt för den enskilda migranten så att det inte går busstransporter utan möjlighet för den enskilde att påverka och att man förvandlas till flyttboskap från att vara migrant. Men jag tror att statsrådet delar den uppfattningen.

Jag har två mer generella frågor. Jag har under de senaste veckorna deltagit i flera debatter om Stockholmsprogrammets migrationsdel. Det var framför allt två saker som kom upp där som man oroas över. Jag tror att den oron är obefogad. Men det kan vara bra att höra statsrådets inställning där.

Bland annat finns det resonemang om en balans mellan mänskliga rättigheter och det som man kan kalla kravbiten och regleringsbiten. Jag uppfattar dessa skrivningar som att det handlar om att man balanserar diskussionen i Stockholmsprogrammet mellan dessa två delar. Men en del andra, framför allt från oppositionspartierna, har uppfattat det som att man ska balansera de mänskliga rättigheterna.

Det vore bra om migrationsministern var tydlig där, att det inte handlar om att förhandla om eller deala med de mänskliga rättigheterna, utan vad det handlar om är att vi inte bara ska prata om att stoppa, krossa och

kräva utan också lyfta in perspektiven om de mänskliga rättigheterna som finns i fråga om migrationsdelen.

En annan del har handlat om harmonisering. Jag är väldigt glad över att vi för den diskussionen eftersom jag tror att det är oerhört viktigt. Vi ser till exempel att Grekland i princip inte låter några asylsökande stanna, medan vi i Sverige har en helt annan hållning. Det är uppenbart att man tolkar internationell rätt och så vidare på diametralt olika sätt.

Då finns det också någon som har framfört att man har en rädsla för att detta ska innebära att vi kommer att sänka vår standard. Som jag tolkar detta innebär programmet att vi ska hitta en mer gemensam tolkning för vad rättsprinciperna säger och inte att det ska påverka våra principer och vår migrationspolitik i så att säga minskad skala eller med minskad solidaritet.

Det är framför allt dessa två frågor om balansen och harmoniseringen som jag hade.

Anf. 281 ORDFÖRANDEN:

Det är inga småfrågor, och jag ser att ni antecknar flitigt. Men eftersom vi ligger nästan en timme efter i planeringen väljer jag ändå att gå vidare på talarlistan och ber statsråden fortsätta att anteckna i denna stora och viktiga fråga. Jag vill inte strypa någon debatt.

Anf. 282 MARIANNE BERG (v):

Jag har inga frågor, men jag har en avvikande mening som jag tänker ta upp här. Sedan måste jag rusa till tåget.

I det föreliggande utkastet till Stockholmsprogrammet anser Vänsterpartiet att det skiljer sig åt i formuleringarna men inte i ansats och princip när det gäller kommissionens meddelande just på området, alltså området om frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst.

Vänsterpartiet har tidigare lyft fram farhågor bland annat angående skyddet för den enskildes rättssäkerhet och skyddet för den personliga integriteten. Vi tycker fortfarande att det saknas i det föreliggande utkastet. Därför har Vänsterpartiet anmält avvikande mening.

Anf. 283 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad. Då önskar vi Marianne Berg trevlig helg.

Anf. 284 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Eftersom det är första gången som vi behandlar detta, vill jag uttala ett stöd för regeringens ställningstagande. Jag tycker att detta följer det som fanns i ingångsdelen, framför allt i fråga om den juridiska delen, när det gäller att hitta en bättre balans och få ett Europa som styrs *rule by law*. Det är viktigt.

Jag tycker också att det skiljer sig på viktiga punkter utifrån kommissionens meddelande, framför allt avsnitten som handlar om brottsoffrens ställning. Det är viktigt att de nu finns med.

Vi har haft långa diskussioner, inte minst i riksdagen, i ett antal debatter, och vi börjar få en mer nyanserad diskussion kring terrorism och terrorismbekämpning och har faktiskt tagit upp en del annat som har varit

uppe till diskussion i dag, nämligen kampen mot grov organiserad brottslighet och inte minst kopplingen till trafficking där.

Det förtjänar också att sägas att man, trots statsministerns framgångsrika arbete med Lissabonfördraget, måste avvakta lite grann och vänta på direktiven i fråga om de två tidigare punkterna. Men vi har fått dessa processer parallellt, inte minst i och med det som vi tog upp på det förra EU-nämndssammanträdet när det gäller straffprocessuella rättigheter. Allt detta bör man trots allt se i en helhet.

Nu har vi bland annat det arbete som ligger i de kommande ordförandeskapen. Men det är samtidigt värt att notera att delar av programmet redan är levererat. Det tycker jag är glädjande.

Sedan får vi återkomma på framtida EU-nämndssammanträden och höra hur regeringen kommer att arbeta när det gäller att pressa kommande ordförandeskap för att se till att detta blir verklighet.

Anf. 285 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag skulle kunna ha en lång debatt om detta, men jag ska vara mycket kortfattad.

Detta är mycket jordnära och vardagsnära frågor. Att man inkorporerar konventionen om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter är ett minimikrav som man kan ha på EU-samarbetet.

Det är bra att vi får mycket beröm, åtminstone utifrån – dataskyddsombudsman och andra. Vi har ganska kraftfulla skrivningar jämfört med hur det har varit hittills.

Jag känner att man faktiskt ska jobba för att medborgare som är ute på semester och reser omkring ska vara garanterade en försvarare om de blir åtalade för någonting och att de ska få en tolk och det stöd som de behöver i en rättsprocess. Jag tycker att det är oerhört jordnära. Men detta kan man debattera hur länge som helst.

Börje Vestlund tar upp en väsentlig sak. Det är ganska lite skrivet i detaljerna när det gäller civilrättsliga frågor och familjerättsliga frågor. Det är helt riktigt. Men de är med av det enkla skälet att om man vill ha ett vardagsperspektiv och ett medborgarperspektiv är det viktiga frågor. Hur man ärver varandra, hur man skiljer sig eller hur man tar ansvar för sina barn vid en skilsmässa är en typ av frågor som är otroligt viktiga. De är inte enkla. De kommer också efter Lissabonfördraget att kräva enhetlighet, vilket är bra, eftersom det är mycket svåra frågor och många gånger mycket kulturellt betingade frågor.

Däremot har vi inte väjt för att konstatera att EU måste kunna arbeta med dem. Jag tror att vardagen för människor kräver detta.

Sedan är det generellt så att detta är ett övergripande program. Sedan måste man ha aktiviteter för de olika frågorna. Det är egentligen då som de tuffa tagen kommer och ställningstaganden måste göras.

Det är nog bra att vi har fått med detta, även om det inte är så mycket.

Någon risk för att vi skulle ändra uppfattning om skilsmässa och annat finns nog inte, åtminstone inte med denna församling.

Anf. 286 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag tycker också, precis som Fredrick Federley, att det finns all anledning att glädjas åt statsrådet Malmströms upphöjelse till kommissionär med ansvar för rätts- och migrationsfrågor. I någon mening är det

roligt inte bara för henne och för regeringen, utan det är faktiskt ett erkännande av Sverige och att vi är bra på dessa frågor. Vi är väldigt bra när det gäller asyl- och migrationsfrågorna. Det arbete som vi har lagt ned på Stockholmsprogrammet får här faktiskt också ett erkännande.

Fredrick Federley ställer två mycket viktiga frågor. Jag ska också beröra det som Börje Vestlund tog upp, nämligen behovet av att tackla frågan om balansen mellan de mänskliga rättigheterna och gränskontrollen. Det är helt riktigt uppfattat. Syftet är inte att dagtinga om dessa två utan att hitta en balans i fråga om de konkreta åtgärder som måste vidtas. Så är det naturligtvis när det handlar om rättigheter. Folk ska ha access till system. Men man ska också kunna säkerställa att detta sker på ett sätt som inte å andra sidan underminerar asylrätten, utan att vi faktiskt vet att de som lämnar in en ansökan kan få den rättssäkert prövad och hanterad på ett bra sätt.

Därför ansluter jag mig till det som justitieministern tog upp om det som vi skriver om anslutningen till konventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Men vi stannar inte där.

I programmet, i kapitel 6 under asylavsnittet, finns det tydliga referenser till att det gemensamma asylsystemet ska baseras på en fullständig överensstämmelse med Genèvekonventionen. Dessutom ska kommissionen få i uppdrag att undersöka möjligheten för EU att ansluta sig till denna.

Med tanke på inläggen från oppositionen tycker jag att det med dessa skrivningar är lite svårt att säga att det har blivit för lite rättssäkerhet och för mycket effektivitet. Jag säger inte att det har blivit för mycket rättssäkerhet. Jag tycker att vi håller på att ta ut en riktning för EU:s arbete som är precis som vi vill att den ska vara.

Därmed har jag också i någon mening svarat på Fredrick Federleys andra fråga, nämligen hur man då finner en gemensam tolkning, och frågan om vad vi lägger i begreppet solidaritet.

Vi har sagt att samtliga medlemsstater är överens om att vi ska stärka solidariteten. Men även här är det en fråga om att hitta de breda och hållbara lösningarna. Ett sätt att göra detta är att inte välja att ha ett särskilt kapitel om solidaritet utan i stället väva in solidaritetselementen under samtliga kapitel. Det är precis så som vi har gått till väga därför att den ser olika ut. Den kommer att ta sig olika uttryck beroende på vilken situation som vi pratar om.

Till detta ska man också lägga att vi kommer att se en fortsättning på detta. Stockholmsprogrammet är bara första steget på en rätt så lång resa där nästa steg omedelbart efter detta är utarbetande av den action plan, eller genomförandeplan, som kommer under det spanska ordförandeskapet under nästa år. Där kommer vi att få se en ännu större konkretisationsgrad av dessa frågor.

Därmed tycker jag att jag har svarat på de frågorna.

Anf. 287 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för det! Det verkar även ledamöterna tycka, för ingen begär ordet.

Då tackar jag både justitieministern och migrationsministern för den här debatten och sammanfattar frågan med att jag finner att det finns majoritet för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här

2009/10:14
27 november

frågan men noterar avvikande meningar från s, v och mp enligt deras motiveringar, dels i socialförsäkringsutskottet, dels under överläggningarna här i EU-nämnden.

Vi tackar justitieministern och hennes medarbetare så mycket för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

Anf. 288 ORDFÖRANDEN:

Vi fortsätter sammanträdet med migrationsministern. Närmast är det återrapporten från migrationsministermötet den 23 oktober. En sådan är utsänd.

Är det någonting migrationsministern vill tillägga får han förstås göra det. Han måste inte alls.

Anf. 289 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Angående återrapporteringen från RIF-rådet den 23 oktober var dagordningen för RIF-rådets förra möte som ni minns ganska kort för vår del. Återrapporteringen blir följaktligen också ganska kort.

Kommissionen kunde i presentationen av sina två rapporter om viseringsreciprocitet visa på stora framsteg och att full viseringsfrihet uppnåts i relation till ett flertal tredjeländer. Samtliga medlemsstater beklagade samtidigt Kanadas beslut att göra avsteg från reciprocitetsmekanismen och återinföra viseringskrav för tjeckiska medborgare. Det svenska ordförandeskapet stöder också fortsättningsvis kommissionen och Tjeckien i de pågående förhandlingarna för att viseringskravet för tjeckiska medborgare ska tas bort. Rådet var enigt om att frågan bör få en snar lösning.

Vad gäller den ständiga lägesrapporten om VIS, viseringsinformationssystemet, återkommer vi till den strax eftersom den finns med på dagordningen även för kommande möte.

Avslutningsvis lämnade jag under lunchen vid rådsmötet en kort information om vilka medlemsstater som lämnat in en intresseanmälan om att få hålla sätet för stödkontoret för asyl: Bulgarien, Cypern och Malta.

Medlemsstaterna var överens om att vi ska fortsätta prioritera denna fråga och arbeta för ett skyndsamt inrättande.

Anf. 290 ORDFÖRANDEN:

Vad betydde det där sista processmässigt? Kommer frågan om stödkontoret nu på rådet?

Anf. 291 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Om allt går som det ska kommer vi att kunna ta upp frågan, men vi håller fortfarande på att föra diskussioner. Så är det naturligtvis i de här frågorna.

Anf. 292 ORDFÖRANDEN:

Vad tycker regeringen om stödkontoret? Har vi sagt det? Om det är rådsbeslut bör det framkomma före beslutet, så att säga.

Anf. 293 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag förstår ordförandens fråga, men det handlar om två olika delar. Dels handlar det om den politiska överenskommelsen om inrättandet av stödkontoret som sådant, dels handlar det om sättesfrågan. Där pågår naturligtvis fortfarande diskussionerna, men alla tycks vara överens om att vi vill ha ett beslut så fort som möjligt.

Anf. 294 ORDFÖRANDEN:

Nu ska jag inte bli omöjlig klockan kvart i tre en fredagseftermiddag, men om det är rådsbeslut i sättesfrågan bör regeringen ha en åsikt och framföra och förankra den i Sveriges riksdag inför rådsbeslutet. Kan man inte göra det i dag så kan man göra det sedan, dock före rådet och beslutet.

Anf. 295 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det är sant – om frågan hade varit föremål för rådsbeslut. Men det är den inte.

Anf. 296 ORDFÖRANDEN:

Då är det utrett.

Finns det fler frågor om återrapporten? Nej.

Vi går till information och samråd inför RIF-rådet i migrationsfrågorna, då närmast till punkt 5, Gemensamt europeiskt asylsystem. Där var det överläggningar i sakfrågan i går i socialförsäkringsutskottet. Nu förväntas en lägesrapport, vilket för nämndens del innebär att det är en informationspunkt.

Underlag är utsänt. Vill statsrådet säga någonting om detta? Jag noterar underhand Mikael Cederbratt och Fredrick Federley till talarlistan.

Anf. 297 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag ska bara innan vi går in på den här dagordningspunkten klargöra så att alla förstår vad jag menade när det gällde sättesfrågan och så vidare.

Det är en mellanstatlig regeringskonferens som kommer att fatta det här beslutet. Med andra ord faller det utanför rådets rättsliga ram. Vi diskuterar det, men det är inte rådet som här i detta nu kommer att ta ställning till den här frågan.

Så tolkar jag det i alla fall när vi sitter här och diskuterar det – så att alla är medvetna om det och att riksdagen har fått den informationen som riksdagen har rätt att göra anspråk på.

Anf. 298 ORDFÖRANDEN:

Ja, det är information för vår del såvitt jag vet.

Anf. 299 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Ska statsrådet säga något om punkt 5? Det var utifrån den jag hade min fråga.

Då går vi in på punkt 5, Gemensamt europeiskt asylsystem. Den sönderfaller i tre delar: en lägesrapport och två informationsdelar om asyl-procedurdirektivet respektive skyddsgrundsdirektivet.

Först och främst har vi det gemensamma europeiska asylsystemet. Vi kommer från ordförandeskapets sida vid mötet att redovisa hur arbetet med att utveckla det gemensamma europeiska asylsystemet genomförts under hösten. Vi har fortsatt förhandlingsarbetet med de rättsakter som vi tog över från det tjeckiska ordförandeskapet, och det har också tillkommit nya förslag.

Först vill jag nämna det så kallade mottagandedirektivet. Här har förhandlingarna gått framåt. De frågor som återstår att lösa inför en politisk överenskommelse i rådet rör bland annat bestämmelserna om förvar och asylsökandes tillträde till arbetsmarknaden.

Också i förhandlingarna om Dublinförordningen har vi tagit flera steg framåt under det svenska ordförandeskapet och konsoliderat texten på många punkter. Samtidigt innehåller förslaget en del kontroversiella punkter, och förhandlingarna måste fortsätta under det spanska ordförandeskapet. Det gäller bland annat den så kallade suspenderingsmekanismen om att överföringar tillfälligt ska kunna stoppas.

Även inom den här förordningen finns det motstridiga åsikter om förvarsfrågan som många medlemsstater vill reglera generellt och inte specifikt i Dublinförordningen.

När det gäller kommissionens förslag till en omarbetad Eurodac-förordning har vi kommit mycket långt i förhandlingarna. Vi har också påbörjat förhandlingar kring det förslag till rambeslut som kommissionen presenterade i september som öppnar för brottsbekämpande myndigheters åtkomst till Eurodac och som innebär förändringar i själva Eurodacförordningen.

Det innebär alltså dels förändringar i själva förordningen, dels förslag till en ny rättsakt, det vill säga rambeslutet, som innehåller reglerna för när och hur sökningar i Eurodac får göras. Förhandlingarna om rambeslutet faller under justitieminister Beatrice Asks ansvarsområde.

Som ni redan har kunnat utläsa i fakta-pm kan dock ikraftträdandet av Lissabonfördraget komma att innebära att ändringsförslaget helt dras tillbaka och att ett helt nytt förordningsförslag presenteras. Europaparlamentet har ännu inte yttrat sig om de delar som rör brottsbekämpning i Eurodacförordningen.

I början av september presenterade kommissionen meddelandet om inrättandet av ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU tillsammans med tillhörande förslag till finansieringsmekanism genom förändringar i Europeiska flyktingfonden, ERF 3. Det här förslaget, som vi från svensk sida var väldigt pådrivande i att få fram, syftar bland annat till att visa på ökad solidaritet med tredjeland vad gäller mottagande av flyktingar och involvera fler medlemsstater i vidarebosättningsaktiviteter.

Förslaget till förändringar, ERF 3, har också förhandlats under hösten. Förhandlingarna har gått bra, och medlemsstaterna är nu i huvudsak överens. Diskussioner har även inletts med Europaparlamentet, eftersom förslaget är föremål för medbeslutande med parlamentet.

Sedan har vi det som väl får betecknas som den största framgången på asylområdet under ordförandeskapet, nämligen förhandlingarna om

stödkontoret för asylfrågor som har gått mycket bra. Ordförandeskapet har lyckats förhandla fram en överenskommelse mellan institutionerna – Europaparlamentet, rådet och kommissionen – om inrättandet av stödkontoret. Vi fortsätter detta intensiva arbete, och vår förhoppning är att det formella beslutet om inrättande kan fattas tidigt nästa år, 2010, och att den faktiska etableringen följer tätt därpå.

Därutöver har vi förslagen till reviderade skyddsgrunds- och asylprocedurdirektiv. I anslutning till lägesrapporten om det gemensamma asylsystemet kommer kommissionen att presentera sina förslag till reviderade skyddsgrunds- och asylprocedurdirektiv. Det blir också tillfälle för ett första meningsutbyte.

De ursprungliga skyddsgrunds- och asylprocedurdirektiven antogs av rådet i april 2004 och i december 2005. Enligt kommissionen är syftet med de reviderade förslagen att åstadkomma en högre grad av harmonisering och bättre materiella och processuella skyddsregler inom EU.

Vissa medlemsstater har framfört kritik mot att förslagen till revidering lagts fram av kommissionen redan nu, eftersom de menar att det inte har gjorts någon ordentlig utvärdering av de ursprungliga direktiven. Kommissionen å sin sida hänvisar bland annat till de konsekvensbedömningar de genomfört och bilagt de nya förslagen.

Jag vill också understryka att det redan finns tydliga politiska överenskommelser om fortsatt harmonisering, varför ordförandeskapet stöder kommissionens arbete med att se över samtliga rättsakter som ska ingå i det gemensamma asylsystemet. I Haagprogrammet enades rådet om att få det gemensamma europeiska asylsystemet på plats till senast 2010. Den tidsfristen justerades sedan till 2012 i pakten för migration och asyl från 2008. Det är viktigt att arbetet inte försenas ytterligare om vi ska nå denna överenskomna målsättning.

Jag tänkte lite kort ge er information om de båda förslagen.

Förslaget till ändringar i skyddsgrundsdirektivet innebär framför allt att flyktingar och alternativt skyddsbehövande ska ges samma rättigheter. I övrigt innehåller förslaget vissa förtydliganden och ändringar i bestämmelser om aktörer som ger skydd, internt skydd, vad som utgör förföljelse, skäl för förföljelse och upphörande av skydd.

Förslaget till ändringar i asylprocedurdirektivet innebär bland annat att ett enhetligt förfarande för prövning av ansökningar om internationellt skydd införs, det vill säga direktivet föreslås gälla båda formerna av skydd i skyddsgrundsdirektivet. Förslaget innehåller även vissa bestämmelser som ska öka effektiviteten och kvaliteten i beslutsfattandet i första instans, till exempel en tidsfrist på sex månader för beslut i första instans och bestämmelser om utbildning av personal.

Vidare föreslår kommissionen ett antal bestämmelser för att förstärka rätten till prövning av en asylansökan, till exempel att gränsvakter, polis och personal vid förvarsanläggningar ska ges nödvändig utbildning för att hantera asylansökningar. Kommissionen föreslår även att det ska införas ökade rättssäkerhetsgarantier för personer med särskilda behov.

Från svensk sida välkomnar vi kommissionens förslag som ett led i arbetet med att nå den överenskomna målsättningen om ett gemensamt europeiskt asylsystem 2012.

Vi har påbörjat den noggranna analysen av båda dessa förslag, och de kommer nu att behandlas i rådsarbetsgruppen. Vi kommer att återkomma till riksdagen med mer information längre fram.

2009/10:14
27 november

Anf. 301 ORDFÖRANDEN:

Tjänstemännen vid kanslierna har diskuterat stödkontorslokaliseringsfrågan med varandra som, såvitt jag förstår, avgörs av stats- och regeringscheferna. Det innebär att samrådstillfälle blir inför möte i Europeiska rådet. Nej, säger departementet. Kan inte tjänstemännen fortsätta att diskutera detta med varandra? Det är inte viktigt att vi löser det i dag, för vi behöver inte samråda i den frågan i dag.

Vi tackar för föredragningen i denna för vår del informationspunkt. Jag upprepar att socialförsäkringsutskottet hade överläggning i frågan i går. Partierna får förstås göra nödvändiga markeringar, särskilt i förhållande till nyheter eller ändringar sedan i går, men jag vädjar till samtliga att inte ta om diskussionen. Vi ska heller inte fatta beslut.

Anf. 302 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Fru ordförande! Jag har uppfattat att det svenska ordförandeskapet har stått inför, lindrigt uttryckt, ganska stora utmaningar i den här förhandlingen. Jag kan uttrycka stor glädje över att man har rott i land frågan om stödkontoret. Det gäller även det andra som man visserligen ännu inte rott i land men där man har kommit ganska långt. Det är min bedömning.

Min fråga är helt enkelt om statsrådet delar min bedömning.

Anf. 303 FREDRICK FEDERLEY (c):

Jag är väldigt glad särskilt över det gemensamma vidarebosättningsprogrammet som är något som unionen länge saknat. Förra veckan när vi hade excellenserna, ambassadörerna, från de tre kommande ordförandeskapen här passade jag på att fråga om detta, och det lät som om de också kommer att prioritera detta. Särskilt med tanke på den nya svenska kommissionären ser det ut att det kunna bli någonting bra av det här.

Jag vill bara meddela statsrådet detta och tacka för insatsen.

Anf. 304 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag ska också vara rätt kortfattad. Vi tog upp asylprocedur- och skyddsgrundsdirektiven. Vi har ju inte själva införlivat dem i svensk rätt ännu, även om det är på gång. Hur ser det ut i de andra länderna? Hur många har införlivat dem? Är det många som är på efterkälken?

Anf. 305 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Med risk för att förlänga debatten skulle jag vilja ge ordet till planeringschefen Ola Henriksson för att klargöra frågan om stödkontoret, så att vi är helt överens om vad vi menar.

Anf. 306 Planeringschef OLA HENRIKSSON:

I den förordning som utgör den rättsliga grunden för stödkontoret, om vilken man träffat en politisk överenskommelse med institutionerna, finns inte sättesfrågan reglerad, utan den avgörs i en regeringskonferens.

Den regeringskonferensen behöver inte ske på stats- och regeringschefsnivå. Alltså kan ministrarna fatta det beslutet, men det görs inte formellt inom ramen för rådet utan av företrädarna för medlemsstaterna i den europeiska unionen.

Anf. 307 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Då återtar jag ordet och svarar på frågorna.

Jag börjar med Mikael Cederbratts synpunkter. Vi har haft höga ambitioner under hela ordförandeskapet när det gäller Stockholmsprogrammet och de frågor som vi nu diskuterar.

Jag tycker att det är angeläget att understryka att vi har fått ut väldigt mycket. En hel del återstår naturligtvis att göra. På sex månader hinner man inte hela vägen fram. Men tittar man på den kurs som EU nu tar ut ser man att den präglas, och kommer att präglas under de kommande åren, av en inställning som handlar om balansen mellan att kunna erbjuda skydd till så många människor som möjligt och samtidigt se till att det är rätt människor som kommer i åtnjutande av skyddet.

Därmed kommer vi in lite grann på Fredrick Federleys synpunkt. Jag tycker att det är utmärkt att vidarebosättningssystemet förs in i det här sammanhanget, för det innebär ett moment i EU:s asylpolitik som tidigare har saknats. Nu kommer det att finnas där, det vill säga accessfrågan, möjligheten att erbjuda skydd till dem som faktiskt inte har möjlighet att ta sig till EU för egen maskin, av egen kraft, därför att man saknar resurser trots att man kanske hör till de mest utsatta och de mest sårbara grupperna.

Med vidarebosättningssystemet och samarbetet med FN:s flyktingkommissariat kommer vi att få någonting på plats som EU har saknat. Det är en framgång för det svenska ordförandeskapet som vi har all anledning att prata mycket om.

Slutligen kommer vi till Bodil Ceballos mer faktamässiga fråga om asyl- och skyddsgrundsdirektivens införlivande. De flesta medlemsstaterna har införlivat dessa. För svenskt vidkommande är det bara de sista små detaljerna som återstår att få på plats, och det kommer riksdagen att fatta beslut om inom kort.

Anf. 308 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i denna fråga.

Punkt 6 är en beslutspunkt. Det gäller beslut om ändring av förordning om fastställande av förteckning över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering. Frågan handlar egentligen om viseringsfrihet. Underlag är utsänt.

Anf. 309 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det är ett helt riktigt antagande. Vi har nu kommit till den tidpunkt då rådet kan fatta det viktiga beslutet om viseringsfrihet för medborgarna i före detta jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien. Det har länge varit vår ambition att stärka de mellanfolkliga kontakterna mellan EU och länderna på västra Balkan. Frågan om viseringsfrihet för dessa länder har varit högprioriterad under ordförandeskapet. Det är därför glädjande att vi kan fatta beslut om viseringsfrihet för dessa tre länder.

Dialogen om viseringsfrihet med länderna på västra Balkan inleddes av kommissionen under våren 2008. Individuella vägkartor antogs med de kriterier som länderna måste uppfylla för att viseringsfrihet ska kunna införas.

Kommissionen sände därefter expertmissioner till området för att utvärdera hur genomförandet av vägkartorna fortskred. I maj 2009 presenterade kommissionen en rapport baserad på experternas utlåtanden. Av denna framgick att den före detta jugoslaviska republiken Makedonien helt uppfyller de för landet framtagna kriterierna.

Montenegro och Serbien hade vid tidpunkten för rapporten några få kriterier kvar att uppfylla men uppfyller nu samtliga kriterier.

Albanien och Bosnien och Hercegovina har flera viktiga reformer kvar att genomföra för att helt uppfylla de kriterier som man har kommit överens om i vägkartorna men har under de senaste månaderna gjort flera framsteg.

Den regionala aspekten är viktig, så för att uppmuntra Albanien och Bosnien och Hercegovina att genomföra de reformer som krävs för att deras medborgare ska kunna omfattas av viseringsfrihet kommer det till rådsbeslutet om viseringsfrihet att fogas ett gemensamt uttalande från rådet och Europaparlamentet.

Viseringsfriheten omfattar de resenärer som reser med biometrisk pass och kommer att börja gälla från och med den 19 december 2009.

Anf. 310 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Därmed kommer vi till mötet i gemensamma kommittén i anslutning till rådets möte. Där har vi först en lägesrapport om informationssystemet för viseringar. Den frågan var här senast den 16 oktober då vi också fick information.

Anf. 311 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Även vid detta rådsmöte ska vi alltså få en lägesrapport från kommissionen och från den tekniska expertgruppen Friends of VIS om viseringsinformationssystemet VIS.

Det står nu klart att driftsstarten av VIS dess värre kommer att förseñas ytterligare. Förseningen beror dels på problem i det centrala systemet, dels på enskilda medlemsstaters fördröjning i de nationella förberedelserna. Komplikationerna, både i de centrala och i de nationella förberedelserna, kan var för sig påverka de framtida tidsplanerna. Enligt VIS-förordningen måste alla medlemsstater vara startklara samtidigt. Kommissionen kommer vid rådsmötet att lämna en lägesrapport och redogöra för omständigheterna.

Förutsättningarna för en ny realistisk och hållbar tidsplan kommer att diskuteras. Den tekniska information som kommissionen väntar på är dock försenad. Förhoppningen är att kommissionen kan presentera en tydligare bild av läget före årsskiftet.

Från svensk sida fortsätter vi att fokusera på att idriftsätta VIS så snabbt som möjligt och verka för att minimera riskerna för vidare förseningar. Samtidigt upprepar vi att det är mycket viktigt att alla medlemsstater fortsätter att arbeta med de nationella förberedelserna. Förhoppningen är trots allt att vi kan presentera en ny tidsplan före årets slut.

Anf. 312 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen i den frågan!

Sedan har vi punkt 5 som visserligen är en beslutspunkt men identisk, såvitt jag förstår, med rådets punkt 6. Är det något migrationsministern ändå vill lägga till?

Anf. 313 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag skulle vilja ta tillfället i akt och informera om att det på A-punktslistan ...

Anf. 314 ORDFÖRANDEN:

Där är vi inte än. Vi är nu på punkt 5 under Gemensamma kommittén.

Anf. 315 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Västra Balkan har vi redan klarat av.

Anf. 316 ORDFÖRANDEN:

Jag vill påpeka att vi fortfarande är på punkten som handlar om rådets beslut om fastställande av förteckning över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att ha visum med mera. Viseringsfrihet på Balkan skulle man kunna kalla den. Och den ska behandlas här igen.

Är det någon som önskar ordet? Nej.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, som rimligen är identisk med den som vi hade alldeles nyss.

Har vi några övriga frågor från migrationsministern som gäller RIF-rådet eller den gemensamma kommittén? Inte A-punkter, dem kommer vi till sedan. Inga övriga frågor.

Då frågar jag om det var något på A-punktslistan som migrationsministern ville nämna. Det går bra att göra det nu.

Anf. 317 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Då vill jag ta tillfället i akt och informera om att det på A-punktslistan för kommande rådsmöte finns inte mindre än tre punkter med rådslutsatser som rör det migrationspolitiska området.

Den första avser arbetskraftsinvandring och cirkulär migration och härrör från en konferens i Malmö som jag var värd för den 15 och 16 oktober med titeln Arbetskraftsinvandring och dess utvecklingspotential i en tid av rörlighet. Titeln låter lite bättre på engelska, kan jag tala om.

Den andra bekräftar nyttan av och vidareutvecklar instrumentet partnerskap för rörlighet, som är en del av den globala ansatsen för migration.

Den tredje ger vägledning till EU:s fortsatta arbete med samstämmighet för utveckling, med särskilt fokus på kopplingen mellan migration och utveckling.

Anf. 318 BODIL CEBALLOS (mp):

När Beatrice Ask var här tog vi upp punkt 7, Yttre förbindelser. Jag ville ställa en fråga om migrationsdialogen med Ryssland som ju har kommit till på deras initiativ, ser det ut som. Det brukar vara tvärtom, att

det är EU som tar initiativ till en migrationsdialog med länderna runt omkring. Jag undrar lite grann varifrån denna förfrågan från Ryssland kommer, inte minst med tanke på MR-situationen i Ryssland. Varför tar de initiativ till en sådan dialog?

2009/10:14
27 november

Anf. 319 ORDFÖRANDEN:

Jag vill börja med att fråga om det var någon som hade fler frågor om A-punkterna. Det var det inte. Då avslutar vi samrådet om A-punkterna kl. 16.00 i dag rent formellt.

Sedan går vi till RIF-punkt 7 c, om jag förstår Bodil Ceballos rätt, alltså Förberedelse inför ständiga partnerskapsrådet EU–Ryssland, och ber migrationsministern eller lämplig tjänsteman om svar på den frågan.

Anf. 320 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det är riktigt. Vid varje ordförandeskap anordnas ett så kallat Permanent Partnership Council, PPC, med Ryssland om RIF-frågor. Det är Ryssland som har tagit initiativet till detta inom ramen för denna dialog. Höstens möte kommer att äga rum den 2 december här i Stockholm. Justitieminister Beatrice Ask och jag kommer att sitta tillsammans som ordförande. Den preliminära dagordningen innehåller bland annat frågor om visering, gränssamarbete och kampen mot organiserad brottslighet och människohandel.

Anf. 321 BODIL CEBALLOS (mp):

Det är alltså inte någon annan del av migrationen utan bara visering och kampen mot människohandel som tas upp. Jag tänker på MR-situationen i Ryssland och att många människorätsaktivister som har det mycket besvärligt ger sig av därifrån men sedan inte tas emot i andra länder. Är det också med på agendan på något sätt?

Anf. 322 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

MR-frågorna tar vi alltid upp som en horisontell fråga i de här sammanhangen. Det är på det sättet vi hanterar dialogen med de länder som ligger utanför Europeiska unionen. Jag ser inga problem med det Bodil Ceballos tar upp i förhållande till den preliminära dagordningen.

Anf. 323 ORDFÖRANDEN:

Då är vi klara med RIF-agendan, såvitt jag vet. Är det något annat som migrationsministern vill ta upp med oss innan vi skiljs åt?

Anf. 324 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Avslutningsvis vill jag bara nämna att i anslutning till RIF-rådet kommer en politisk deklaration om inrättande av ett av de partnerskap som jag nämnde tidigare, nämligen för rörlighet mellan EU och Georgien, att undertecknas. Partnerskap för rörlighet består av ett paket samordnande åtgärder för att främja laglig migration och de positiva kopplingarna mellan migration och utveckling samt motverka olaglig invandring.

2009/10:14
27 november

Anf. 325 ORDFÖRANDEN:
Tack! Vi tackar migrationsministern och hans medarbetare så mycket
för i dag och önskar trevlig helg och lycka till!

Innehållsförteckning

2009/10:14
27 november

1 § Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 MONICA GREEN (s)	1
Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m).....	1
Anf. 4 MONICA GREEN (s)	2
Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (m).....	3
Anf. 8 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	4
Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (m).....	5
Anf. 10 Ämnesrådet EVA-LENA NORRGREN	5
Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m).....	5
Anf. 12 MONICA GREEN (s)	5
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m).....	6
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m).....	6
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m).....	8
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m).....	8
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m).....	9
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 23 CHRISTER WINBÄCK (fp).....	10
Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (m).....	10
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m).....	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m).....	11
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m).....	12
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m).....	14
Anf. 33 JOHAN LINANDER (c).....	14
Anf. 34 Finansminister ANDERS BORG (m).....	15
Anf. 35 JOHAN LINANDER (c).....	15
Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m).....	15
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 38 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	16
Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m).....	16
Anf. 40 MONICA GREEN (s)	17
Anf. 41 LARS LILJA (s).....	17
Anf. 42 Finansminister ANDERS BORG (m).....	17
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (m).....	18
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 46 Finansminister ANDERS BORG (m).....	19
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	19
2 § Konkurrenskraft (industri).....	20

Anf. 48	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 49	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	20
Anf. 50	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	20
Anf. 51	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	21
Anf. 52	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	21
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 54	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	22
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 56	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	23
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 58	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	23
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 60	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	23
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 62	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	24
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 64	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	24
Anf. 65	BJÖRN HAMILTON (m)	25
Anf. 66	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	25
Anf. 67	HELENA BARGHOLTZ (fp)	26
Anf. 68	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	26
Anf. 69	HELENA BARGHOLTZ (fp)	26
Anf. 70	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	26
Anf. 71	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	26
Anf. 72	CARINA OLSSON (s)	27
Anf. 73	MAX ANDERSSON (mp)	27
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 75	MAX ANDERSSON (mp)	27
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 77	MAX ANDERSSON (mp)	27
Anf. 78	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	28
Anf. 79	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	29
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 81	MAX ANDERSSON (mp)	30
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 83	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	30
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 85	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	30
Anf. 86	BÖRJE VESTLUND (s)	31
Anf. 87	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	31
Anf. 88	BÖRJE VESTLUND (s)	32
Anf. 89	CARINA OHLSSON (s)	32
Anf. 90	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	33
Anf. 91	MAX ANDERSSON (mp)	33
Anf. 92	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	33
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 94	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	34
Anf. 95	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	34
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 97	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	34
Anf. 98	ORDFÖRANDEN	34

Anf. 99	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	35
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 101	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	35
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 103	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	35
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 105	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	35
Anf. 106	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 107	MARGARETA CEDERFELT (m)	36
Anf. 108	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 109	MARGARETA CEDERFELT (m)	36
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	36
3 §	Konkurrenskraft (forskning)	37
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 112	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	37
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 114	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	37
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 116	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	38
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 118	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	39
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 120	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	40
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 122	SUSANNE EBERSTEIN (s)	41
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 124	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	41
Anf. 125	JOHAN LINANDER (c)	41
Anf. 126	BÖRJE VESTLUND (s)	42
Anf. 127	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	42
Anf. 128	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 129	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	42
Anf. 130	AGNETA LUNDBERG (s)	43
Anf. 131	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	43
Anf. 132	AGNETA LUNDBERG (s)	44
Anf. 133	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	44
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 135	Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	44
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	44
4 §	Konkurrenskraft (inre marknaden)	45
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 138	Statsrådet EWA BJÖRLING (m)	45
Anf. 139	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 140	Statsrådet EWA BJÖRLING (m)	45
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 142	Statsrådet EWA BJÖRLING (m)	45
Anf. 143	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	47
Anf. 144	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 145	Statsrådet EWA BJÖRLING (m)	47
Anf. 146	Rättssakkunnige ALEXANDER RAMSAY	47
Anf. 147	JOHAN LINANDER (c)	48

Anf. 148	Rättssakkunnige ALEXANDER RAMSAY	48
Anf. 149	HELENA BARGHOLTZ (fp).....	48
Anf. 150	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	49
Anf. 151	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 152	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	49
Anf. 153	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	49
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 155	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	50
Anf. 156	BÖRJE VESTLUND (s)	50
Anf. 157	KRISTER HAMMARBERGH (m)	51
Anf. 158	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	51
Anf. 159	Rättssakkunniga ANNICA SANDBERG	52
Anf. 160	BODIL CEBALLOS (mp)	52
Anf. 161	MARIANNE BERG (v).....	52
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 163	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	52
Anf. 164	BÖRJE VESTLUND (s)	52
Anf. 165	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 166	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	53
Anf. 167	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	54
Anf. 168	ORDFÖRANDEN	54
Anf. 169	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	54
Anf. 170	CHRISTINA AXELSSON (s)	54
Anf. 171	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 172	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	55
Anf. 173	BODIL CEBALLOS (mp)	55
Anf. 174	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 175	BODIL CEBALLOS (mp)	55
Anf. 176	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	55
Anf. 177	BODIL CEBALLOS (mp)	56
Anf. 178	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	56
Anf. 179	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 180	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	56
Anf. 181	ORDFÖRANDEN	56
5 §	Allmänna frågor och yttre förbindelser (WTO)	57
Anf. 182	ORDFÖRANDEN	57
Anf. 183	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	57
Anf. 184	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	57
Anf. 185	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	57
Anf. 186	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	57
Anf. 187	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	57
Anf. 188	ORDFÖRANDEN	58
Anf. 189	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	58
Anf. 190	ORDFÖRANDEN	58
Anf. 191	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	59
Anf. 192	ORDFÖRANDEN	59
Anf. 193	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	59
Anf. 194	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	59
Anf. 195	ORDFÖRANDEN	60
Anf. 196	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	60
Anf. 197	ORDFÖRANDEN	60

Anf. 198 Statsrådet EWA BJÖRLING (m)	60	2009/10:14
Anf. 199 ORDFÖRANDEN	60	27 november
6 § Rättsliga och inrikes frågor	61	
Anf. 200 ORDFÖRANDEN	61	
Anf. 201 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	61	
Anf. 202 ORDFÖRANDEN	61	
Anf. 203 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	62	
Anf. 204 ORDFÖRANDEN	62	
Anf. 205 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	62	
Anf. 206 ORDFÖRANDEN	62	
Anf. 207 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	63	
Anf. 208 ORDFÖRANDEN	63	
Anf. 209 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	63	
Anf. 210 ORDFÖRANDEN	64	
Anf. 211 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	64	
Anf. 212 BODIL CEBALLOS (mp)	64	
Anf. 213 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	65	
Anf. 214 ORDFÖRANDEN	65	
Anf. 215 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	65	
Anf. 216 ORDFÖRANDEN	65	
Anf. 217 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	65	
Anf. 218 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	65	
Anf. 219 ORDFÖRANDEN	65	
Anf. 220 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	66	
Anf. 221 ORDFÖRANDEN	67	
Anf. 222 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	67	
Anf. 223 BODIL CEBALLOS (mp)	68	
Anf. 224 ORDFÖRANDEN	68	
Anf. 225 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	68	
Anf. 226 ORDFÖRANDEN	68	
Anf. 227 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	68	
Anf. 228 KARL SIGFRID (m)	69	
Anf. 229 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	69	
Anf. 230 Kanslirådet MAGNUS CORELL	69	
Anf. 231 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	69	
Anf. 232 ORDFÖRANDEN	69	
Anf. 233 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	69	
Anf. 234 ORDFÖRANDEN	70	
Anf. 235 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	70	
Anf. 236 CARINA OHLSSON (s)	71	
Anf. 237 MARIANNE BERG (v)	71	
Anf. 238 HELENA BARGHOLTZ (fp)	71	
Anf. 239 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	72	
Anf. 240 MARIANNE BERG (v)	72	
Anf. 241 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	72	
Anf. 242 ORDFÖRANDEN	72	
Anf. 243 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	73	
Anf. 244 ORDFÖRANDEN	73	
Anf. 245 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	73	
Anf. 246 ORDFÖRANDEN	73	
Anf. 247 MARIANNE BERG (v)	73	

Anf. 248	Kanslirådet MAGNUS CORELL.....	73
Anf. 249	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	73
Anf. 250	ORDFÖRANDEN	74
Anf. 251	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	74
Anf. 252	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	74
Anf. 253	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	74
Anf. 254	ORDFÖRANDEN	74
Anf. 255	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	75
Anf. 256	ORDFÖRANDEN	75
Anf. 257	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	75
Anf. 258	ORDFÖRANDEN	75
Anf. 259	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	75
Anf. 260	ORDFÖRANDEN	76
Anf. 261	CHRISTINA AXELSSON (s)	76
Anf. 262	ORDFÖRANDEN	77
Anf. 263	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	77
Anf. 264	ORDFÖRANDEN	78
7 §	Rättsliga och inrikes frågor	79
Anf. 265	ORDFÖRANDEN	79
Anf. 266	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	79
Anf. 267	ORDFÖRANDEN	82
Anf. 268	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	83
Anf. 269	ORDFÖRANDEN	84
Anf. 270	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	84
Anf. 271	ORDFÖRANDEN	84
Anf. 272	BODIL CEBALLOS (mp)	85
Anf. 273	ORDFÖRANDEN	85
Anf. 274	BODIL CEBALLOS (mp)	85
Anf. 275	ORDFÖRANDEN	85
Anf. 276	BODIL CEBALLOS (mp)	85
Anf. 277	BÖRJE VESTLUND (s)	85
Anf. 278	ORDFÖRANDEN	85
Anf. 279	BÖRJE VESTLUND (s)	85
Anf. 280	FREDRICK FEDERLEY (c)	86
Anf. 281	ORDFÖRANDEN	87
Anf. 282	MARIANNE BERG (v).....	87
Anf. 283	ORDFÖRANDEN	87
Anf. 284	KRISTER HAMMARBERGH (m)	87
Anf. 285	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	88
Anf. 286	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	88
Anf. 287	ORDFÖRANDEN	89
8 §	Rättsliga och inrikes frågor	91
Anf. 288	ORDFÖRANDEN	91
Anf. 289	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	91
Anf. 290	ORDFÖRANDEN	91
Anf. 291	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	91
Anf. 292	ORDFÖRANDEN	91
Anf. 293	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	91
Anf. 294	ORDFÖRANDEN	92
Anf. 295	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	92
Anf. 296	ORDFÖRANDEN	92

Anf. 297 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	92	2009/10:14
Anf. 298 ORDFÖRANDEN.....	92	27 november
Anf. 299 MIKAEL CEDERBRATT (m).....	92	
Anf. 300 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	92	
Anf. 301 ORDFÖRANDEN.....	94	
Anf. 302 MIKAEL CEDERBRATT (m).....	95	
Anf. 303 FREDRICK FEDERLEY (c)	95	
Anf. 304 BODIL CEBALLOS (mp)	95	
Anf. 305 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	95	
Anf. 306 Planeringschef OLA HENRIKSSON.....	95	
Anf. 307 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	95	
Anf. 308 ORDFÖRANDEN.....	96	
Anf. 309 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	96	
Anf. 310 ORDFÖRANDEN.....	97	
Anf. 311 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	97	
Anf. 312 ORDFÖRANDEN.....	97	
Anf. 313 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	98	
Anf. 314 ORDFÖRANDEN.....	98	
Anf. 315 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	98	
Anf. 316 ORDFÖRANDEN.....	98	
Anf. 317 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	98	
Anf. 318 BODIL CEBALLOS (mp)	98	
Anf. 319 ORDFÖRANDEN.....	99	
Anf. 320 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	99	
Anf. 321 BODIL CEBALLOS (mp)	99	
Anf. 322 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	99	
Anf. 323 ORDFÖRANDEN.....	99	
Anf. 324 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	99	
Anf. 325 ORDFÖRANDEN.....	99	